

僧伽吒经

元魏 南天竺优禅尼国王子月婆首那译

南無本師釋迦牟尼佛

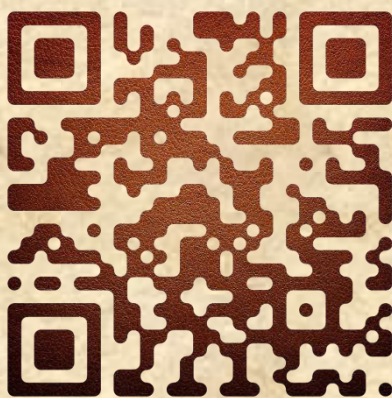
说 明

本简体注音版《僧伽吒经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘单译经部，第 0445 部，元魏南天竺优禅尼国王子月婆首那译《僧伽吒经》影印本校正注音。句读及注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二〇年七月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

目 录

起诵仪	- 1 -
香赞	- 1 -
净口业真言	- 1 -
净三业真言	- 1 -
安土地真言	- 1 -
普供养真言	- 2 -
开经偈	- 2 -
僧伽吒经卷第一	- 3 -
僧伽吒经卷第二	- 30 -
僧伽吒经卷第三	- 56 -
僧伽吒经卷第四	- 75 -
结诵仪	- 98 -
补阙真言	- 98 -
补阙圆满真言	- 98 -
普回向真言	- 98 -
礼佛发愿文	- 99 -
回向偈	- 101 -
三皈依	- 101 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

(一遍)

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍熟.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànuánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

(三遍)

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵.修唎修唎.摩诃修唎.修修唎.萨婆诃.

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

(三遍)

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn
唵.娑嚩.婆嚩秫驮.娑嚩达摩娑嚩.婆嚩秫度憾

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

(三遍)

ná mó sān mǎn duō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē
南無三满哆.母驮喃.唵度噜度噜.地尾.娑婆诃

pǔ gòngyǎngzhēnyán
普 供 养 真 言

(三遍)

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ wà zǐ là hòng
唵.誝誝曩.三婆嚩.鞞日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南 無 本 师 释 迦 牟 尼 佛 (合掌三称)

kāi jīng jì
开 经 偈

(一遍)

wú shàng shēn shēn wēi miào fǎ 无 上 甚 深 微 妙 法	bǎi qiān wàn jié nán zāo yù 百 千 万 劫 难 遭 遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí 我 今 见 闻 得 受 持	yuàn jiě rú lái zhēn shí yì 愿 解 如 来 真 实 义

sēng qié zhà jīng juàn dì yī
僧伽吒经卷第一

yuánwèinántiānzǐ yōuchán ní guówáng zǐ yuè pó shǒu nà yì
元魏南天竺¹优禅尼国王子月婆首那译

rú shì wǒ wén
如是我闻：

yī shí pó qié pó zài wángshè chéng líng jiù shānzhōng gòng mó
一时，婆伽婆在王舍城灵鹫山中，共摩

诃比丘僧二万二千人俱，其名曰：慧命阿若憍

陈如、慧命摩诃谩伽略、慧命舍利子、慧命摩

诃迦叶、慧命罗睺罗、慧命婆俱罗、慧命跋陀

斯那、慧命贤德、慧命欢喜德、慧命网指、

慧命须浮帝、慧命难陀斯那，如是等二万二千

人俱。共菩提萨埵摩诃萨埵六万二千人俱，其

名曰：弥帝隶菩提萨埵、一切勇菩提萨埵、童

真德菩提萨埵、发心童真菩提萨埵、童真贤菩

提萨埵、无减菩提萨埵、文殊师利菩提萨埵、普

贤菩提萨埵、金刚斯那菩提萨埵，如是等六万

二千人俱。复有万二千天子，其名曰：阿瞿²那

天子、跋陀天子、须跋陀天子、希法天子、梅檀

¹ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

² 丽本：瞿阿；永乐北藏本及龙藏本：阿瞿

zàngtiān zǐ zhāntántiān zǐ rú shì děngwàn èr qiāntiān zǐ jù fù
藏天子、梅檀天子，如是等万二千天子俱。复
yǒu bā qiāntiān nǚ qí míngyuē mí lín tuótiān nǚ duānzhèngtiān nǚ
有八千天女，其名曰：弥邻陀天女、端正天女、
fā dà yì tiān nǚ suì dé tiān nǚ hù shì tiān nǚ yǒu lì tiān nǚ
发大意天女、岁德天女、护世天女、有力天女、
suí shàn bì tiān nǚ rú shì děng bā qiāntiān nǚ jù fù yǒu bā qiānlóng
随善臂天女，如是等八千天女俱。复有八千龙
wáng qí míngyuē ā bō luó luó lóngwáng yī luó bō lóngwáng
王，其名曰：阿波罗罗龙王、伊罗钵龙王、
tí mí luó lóngwáng jūn pó suō luó lóngwáng jūn pó shī lì shā lóng
提弥罗龙王、君婆娑罗龙王、君婆尸利沙龙
wáng xū nàntuó lóngwáng xū shē qié lóngwáng qié pó shī lì shā lóng
王、须难陀龙王、须臾佉龙王、伽婆尸利沙龙
wáng rú shì děng bā qiānlóngwáng jù jiē xiàng líng jiù shān yì shì
王，如是等八千龙王俱。皆向灵鹫山，诣世
zūn suǒ tóu miàn lǐ zú yòurào sān zā què zhù yī miàn
尊所，头面礼足，右绕³三匝，却住一面。

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ cóng zuò ér qǐ
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，
piān tǎn yòu jiān hé zhǎng xiàng fó bó fó yán shì zūn wéi yuàn
偏袒右肩，合掌向佛，白佛言：“世尊！唯愿
shì zūn yǎn shuō zhèng fǎ lì yì zhòng shēng shì zūn wú liàng yì tiān
世尊演说正法利益众生。世尊！无量亿天
zhòng wú liàng yì cǎi nǚ wú liàng yì pú tí sà duǒ wú liàng yì shēng
众、无量亿婁女、无量亿菩提萨埵、无量亿声
wén jiē xī yǐ jí yù wén zhèng fǎ shì zūn rú shì dà zhòng jiē yù
闻皆悉已集，欲闻正法。世尊！如是大众皆欲
wén fǎ wéi yuàn rú lái yīng gòng děng zhèng jué wèi shuō miào fǎ
闻法。惟⁴愿如来、应供、等正觉，为说妙法，
lǐng cháng yè ān wěn duàn zhū yè zhàng
令长夜安隐，断诸业障。”

ěr shí shì zūn zàn yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shàn zāi shàn
尔时，世尊赞一切勇菩提萨埵：“善哉！善
zāi yī qiè yǒng néng wèi dà zhòng qǐng wèn rú lái rú shì zhī shì rǔ
哉！一切勇，能为大众请问如来如是之事。汝

³ 丽本：繞佛；永乐北藏本及龙藏本：右遶

⁴ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

jīn dì tīng shàn sī niàn zhī dāngwèi rǔ shuō
今谛听，善思念之，当为汝说。”

wěi rán shì zūn yuànyào yù wén
“唯然。世尊！愿乐欲闻。”

ěr shí shì zūngào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yǒu fǎ mén míng
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵：“有法门名
sēng qié zhā ruò cǐ fǎ mén zài yán fú tí yǒu rén wén zhě xī néng chú
僧伽吒。若此法门在阎浮提有人闻者，悉能除
miè wǔ nì zuì yè yú ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí dé bú tuì zhuǎn
灭五逆罪业，于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。
yī qiè yǒng yú rǔ yì yún hé ruò rén wén cǐ fǎ mén fú dé zhī jù
一切勇，于汝意云何，若人闻此法门福德之聚
guò yú yī fó fú dé zhī jù
过于一佛福德之聚？”

yī qiè yǒng bó fó yán yún hé shì zūn
一切勇白佛言：“云何？世尊！”

fó gào yī qiè yǒng rú héng hé shā děng zhū fó rú lái suǒ yǒu
佛告一切勇：“如恒河沙等诸佛如来所有
fú dé ruò rén wén cǐ fǎ mén suǒ dé fú dé yì fù rú shì yī qiè
福德，若人闻此法门，所得福德亦复如是。一切
yǒng ruò rén dé wén rú shì fǎ mén yú ā nòuduō luó sān miǎo sān pú
勇，若人得闻如是法门，于阿耨多罗三藐三菩
tí yī qiè bú tuì zhuǎn jiàn yī qiè fó yī qiè dé ā nòuduō luó sān
提一切不退转，见一切佛，一切得阿耨多罗三
miǎo sān pú tí è mó bù nǎo yī qiè shàn fǎ jiē dé chéng jiù yī
藐三菩提，恶魔不恼，一切善法皆得成就。一
qiè yǒng wén cǐ fǎ zhě néng zhī shēng miè
切勇，闻此法者，能知生灭。”

ěr shí yī qiè dà zhòng cóng zuò ér qǐ piān tǎn yòu jiān yòu
尔时，一切大众从座而起，偏袒右肩，右
xī zhuó dì hé zhǎng xiàng fó bó fó yán shì zūn yī fó fú
膝著地，合掌向佛，白佛言：“世尊！一佛福
dé yǒu jǐ liàng yě
德有几量也？”

fó yán shàn nán zǐ dì tīng yī fó gōng dé pì rú dà hǎi
佛言：“善男子，谛听一佛功德。譬如大海

shuǐ dī⁵ rú yán fú tí dà dì wēichén rú héng hé shāděngzhòngshēng
水滴⁵，如阎浮提大地微尘，如恒河沙等众生，
xī zuò shí dì pú sà rú shì yī qiè shí dì pú sà suǒyǒu fú dé bù
悉作十地菩萨；如是一切十地菩萨所有福德，不
rú yī fó fú dé zhī jù yī qiè yǒng ruò rén wén cǐ fǎ mén fú
如一佛福德之聚。一切勇，若人闻此法门，福
duō yú cǐ suànshù pì yù suǒ bù néng jí
多于此，算数譬喻所不能及。”

ěr shí yī qiè dà zhòngwén shì shuō yǐ yǒngyuèhuān xǐ duō
尔时，一切大众闻是说已，踊跃欢喜，多
zēng fú dé
增福德。

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé děng
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！何等
zhòngshēng kě yào zhèng fǎ
众生渴乐正法？”

ěr shí shì zūn gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵：
yī qiè yǒng yǒu èr zhòngshēng kě yǎng yú fǎ hé děng wéi èr
“一切勇，有二众生渴仰于法。何等为二？
yī zhě yú yī qiè zhòngshēng qí xīn píngděng èr zhě jì wén fǎ
一者，于一切众生其心平等；二者，既闻法
yǐ děngwèizhòngshuō xīn wú xī⁶ wàng
已，等为众说，心无希⁶望。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wén hé děng fǎ
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！闻何等法
dé jìn pú tí
得近菩提？”

yī qiè yǒng kě yǎngwén fǎ dé jìn pú tí cháng xìn yào tīng
“一切勇，渴仰闻法得近菩提，常信乐听
shòu dà shèng fǎ zhě dé jìn pú tí
受大乘佛法者得近菩提。”

ěr shí rén tiān zhūlóng cǎi nǚ cóngzuò ér qǐ bó fó
尔时，人、天、诸龙、婁女从座而起，白佛
yán shì zūn wǒ děng kě fǎ yuàn fó shì zūn mǎn wǒ suǒ yuàn
言：“世尊！我等渴法。愿佛世尊满我所愿。”

⁵ 丽本：涕；永乐北藏本及龙藏本：滴

⁶ 丽本：悌；永乐北藏本及龙藏本：希

ěr shí shì zūn jí biànwēixiào zhǒngzhǒng sè guāngcóngkǒu
尔时，世尊即便微笑，种种色光从口

zhōngchū biànzhào shí fāng shàng zhì fàn shì huáncóngdǐng rù
中出，遍照十方，上至梵世，还从顶入。

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ cóng zuò ér qǐ piāntǎnyòu
尔时，一切勇菩提萨埵从座而起，偏袒右

jiān yòu xī zhuó dì bó fó yán shì zūn yǐ hé yīn yuán rú lái
肩，右膝著地，白佛言：“世尊！以何因缘如来

xiàn cǐ xī yǒu zhī xiàng
现此希有之相？”

ěr shí shì zūn gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yú cǐ huì zhōng
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵：“于此会中

yī qiè zhòng shēng dāng dé ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí chéng jiù
一切众生，当得阿耨多罗三藐三菩提，成就

yī qiè rú lái jìng jiè shì gù fó xiào
一切如来境界，是故佛笑。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！何因缘故，

cǐ huì zhòng shēng dé ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí
此会众生得阿耨多罗三藐三菩提？”

fó yán shàn zāi shàn zāi yī qiè yǒng néng wèn rú lái
佛言：“善哉！善哉！一切勇，能问如来

rú shì zhī yì yī qiè yǒng yǐ yuàn shèng gù yī qiè yǒng nǎi wǎng
如是之义。一切勇，以愿胜故。一切勇，乃往

guò qù wú shù ā sēng qí jié yǒu fó shì zūn hào yuē bǎo dé rú lái
过去无数阿僧祇劫，有佛世尊，号曰宝德如来、

yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng
应供、正遍知、明行足、善逝、世间解、无上

shì tiáo yù zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn yī qiè yǒng ěr
士、调御丈夫、天人师、佛世尊。一切勇，尔

shí wǒ zuò mó nà zhī zǐ cǐ huì zhòng shēng zhù fó zhì huì zhě wǎng xī
时我作摩纳之子。此会众生住佛智慧者，往昔

zhī shí xī zài lù zhōng wǒ shí fā yuàn rú shì zhū lù wǒ jiē lìng
之时悉在鹿中。我时发愿：‘如是诸鹿，我皆令

zhù fó zhì huì zhōng shí lù wén yǐ xún jiē fā yán yuàn dé rú
住佛智慧中。’时鹿闻已，寻皆发言：‘愿得如

⁷ 丽本：發聲；永乐北藏本及龙藏本：發

shì yī qiè yǒng cǐ huì dà zhòng yīn bǐ shàngēndāng dé ā nòuduō
是！’一切勇，此会大众因彼善根当得阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí
罗三藐三菩提。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：

shì zūn ruò yǒu zhòng shēng wén cǐ fǎ zhě shòu mìng jǐ jié
“世尊！若有众生闻此法者，寿命几劫？”

fó yán qí rén shòu mìng mǎn bā shí jié
佛言：“其人寿命满八十劫。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn jié yǐ hé
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！劫以何

liàng
量？”

fó yán shàn nán zǐ pì rú dà chéng zòng guǎng shí èr yóu
佛言：“善男子，譬如大城，纵广十二由

xún gāo sān yóu xún chéng mǎn hú má yǒu cháng shòu rén guò bǎi suì
旬，高三由旬，盛满胡麻，有长寿人过百岁

yǐ qǔ yī ér qù rú shì chéng zhōng hú má xī jìn jié yóu bú jìn
已，取一而去；如是城中胡麻悉尽，劫犹不尽。

yī qiè yǒng yòu rú dà shān zòng guǎng èr shí wǔ yóu xún gāo shí èr
一切勇，又如大山，纵广二十五由旬，高十二

yóu xún yǒu cháng shòu rén guò yī bǎi suì yǐ qīng zēng bó yī wǎng fú
由旬，有长寿人过一百岁，以轻缁帛一往拂

zhī rú shì shān jìn jié yóu bú jìn shì míng jié liàng
之；如是山尽，劫犹不尽。是名劫量。”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn yī fā shì yuàn shàng dé rú shì fú dé zhī jù shòu bā shí jié
尊！一发誓愿尚得如是福德之聚——寿八十劫，

hé kuàng yú fó fǎ zhōng guǎng xiū zhū xíng
何况于佛法中广修诸行！”

shàn nán zǐ ruò yǒu wén cǐ fǎ mén zhě suǒ dé shòu mìng mǎn
“善男子，若有闻此法门者，所得寿命满

bā shí jié hé kuàng shū xiě dú sòng zhī zhě yī qiè yǒng ruò yǒu rén
八十劫，何况书写读诵之者？一切勇，若有人

yǐ jìng xìn xīn dú sòng cǐ fǎ mén fú duō yú qián jiǔ shí wǔ jié zì
以净信心读诵此法门，福多于前。九十五劫自

zhì sù mìng liù wàn jié zhōng wéizhuàn lún wáng yú xiàn zài shì
识宿命；六万劫中，为转轮王。于现在世，
rén suǒ jìng zhòng dāo bù néng hài dú bù néng shāng yāo gǔ bú zhòng
人所敬重，刀不能害，毒不能伤，妖⁸蛊不中。

lín mìng zhōng shí dé jiàn jiǔ shí wǔ yì zhū fó ān wèi zhī yán rǔ
临命终时，得见九十五亿诸佛，安慰之言：‘汝
mò bù wèi rǔ zài shì shí wén sēng qié zhà fǎ mén jiǔ shí wǔ yì
莫怖畏！汝在世时，闻僧伽吒法门。’九十五亿
fó gè jiāng qí rén zhì qí shì jiè yī qiè yǒng kuàng fù yǒu rén dé jù
佛各将其人至其世界。一切勇，况复有人得具
zú wén rú shì fǎ mén
足闻如是法门？”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wǒ
尔时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！我
dāng tīng shòu rú shì fǎ mén dé hé fú dé
当听受如是法门，得何福德？”

fó gào yī qiè yǒng rú héng hé shā zhū fó rú lái suǒ yǒu fú
佛告一切勇：“如恒河沙诸佛如来所有福
dé wén shì jīng zhě suǒ dé fú dé yì fù rú shì
德，闻是经者所得福德亦复如是。”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wǒ tīng
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！我听
cǐ fǎ xīn wú pí yàn
此法心无疲厌。”

fó gào yī qiè yǒng shàn zāi shàn zāi rǔ néng rú shì wén
佛告一切勇：“善哉！善哉！汝能如是闻
fǎ wú yàn wǒ yì rú shì wén fǎ wú yàn kuàng fù fán fū xīn shēng yàn
法无厌，我亦如是闻法无厌，况复凡夫心生厌
xiǎng yī qiè yǒng ruò yǒu shàn nán zǐ wén cǐ fǎ mén shēng xìn xīn
想？一切勇，若有善男子闻此法门，生信心
zhě yú qiān jié zhōng bú duò è dào wǔ qiān jié zhōng bú duò chù shēng
者，于千劫中不堕恶道，五千⁹劫中不堕畜生，
wàn èr qiān jié bú duò yú chī wàn bā qiān jié bù shēng biān dì èr
万二千劫不堕愚痴，万八千劫不生边地，二
wàn jié zhōng shēng chǔ duān zhèng èr wàn wǔ qiān jié cháng dé chū jiā
万劫中生出端正，二万五千劫常得出家，

⁸ 丽本：媛；永乐北藏本及龙藏本：妖

⁹ 丽本：十；永乐北藏本及龙藏本：千

wǔ wàn jié zhōng zuò zhèng fǎ wáng liù wàn wǔ qiān jié xiū xíng niàn sǐ
五万劫中作正法王，六万五千劫修行念死。

yī qiè yǒng bǐ shàn nán zǐ shàn nǚ rén wú shǎo bú shàn è mó bù
一切勇，彼善男子、善女人无少不善，恶魔不

dé qí biàn bú rù mǔ tāi yī qiè yǒng wén cǐ fǎ mén zhě shēng
得其便，不入母胎。一切勇，闻此法门者，生

shēng zhī chù jiǔ shí wǔ ā sēng qí jié bú duò è dào yú bā wàn jié
生之处，九十五阿僧祇劫不堕恶道，于八万劫

cháng dé wén chí shí wàn jié lí yú shā shēng jiǔ wàn jiǔ qiān jié lí
常得闻持，十万劫离于杀生，九万九千劫离

yú wàng yǔ yī wàn sān qiān jié lí yú liǎng shé yī qiè yǒng rú shì
于妄语，一万三千劫离于两舌。一切勇，如是

fǎ mén¹⁰ nán zhí nán wén
法门¹⁰，难值难闻。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ cóng zuò ér qǐ
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，

piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎng bó fó yán shì zūn bàng
偏袒右肩，右膝著地，合掌白佛言：“世尊！谤

cǐ fǎ zhě qí zuì duō shǎo
此法者其罪多少？”

fó gào yī qiè yǒng qí zuì shèn duō
佛告一切勇：“其罪甚多！”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn dé jǐ
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！得几

shù zuì
数罪？”

fó gào yī qiè yǒng mò wèn cǐ shì shàn nán zǐ ruò yǒu yú
佛告一切勇：“莫问此事！善男子，若有于

shí èr héng hé shā zhū fó rú lái qǐ yú è xīn ruò yǒu bàng zhě zuì
十二恒河沙诸佛如来起于恶心，若有谤者，罪

duō yú bǐ yī qiè yǒng ruò yú dà shèng qǐ nǎo xīn zhě rú bǐ zhòng
多于彼。一切勇，若于大乘起恼心者，如彼众

shēng bèi shāo jiāo rán
生，被烧焦然。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn rú shì zhòng
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！如是众

¹⁰ 丽本：門；永乐北藏本：門；龙藏本：聞；校勘：門

shēngyún hé kě jiù

生云何可救？”

fó gào yī qièyǒng pì rú yǒurén dāoduàn qí tóu shǐ yī
佛告一切勇：“譬如有人，刀断其头，使医

zhì zhī tú yǐ shí mì sū yóuzhūyào yǐ yòng tú zhī yī qièyǒng
治之，涂以石蜜、酥油诸药，以用涂之。一切勇，

yú rǔ yì yún hé rú shì zhòngshēnghuán kě huó fǒu
于汝意云何？如是众生还可活不？”

yī qièyǒng bó fó fú yě shì zūn
一切勇白佛：“不也。世尊！”

yī qièyǒng yòu rú yǒurén dāo hài bú duàn ruò dé liáng
“一切勇，又如有有人，刀害不断，若得良

yī zhì zhī zé chài¹¹ bǐ rén chài¹² yǐ zhī qí dà kǔ wǒ jīn zhī
医治之则瘥¹¹。彼人瘥¹²已，知其大苦：‘我今知

yǐ gèng bú fù zuò è bú shàn yè yī qièyǒng ruò shànnán zǐ niàn
已，更不复作恶不善业。’一切勇，若善男子念

bù shī shí yì fù rú shì lí yī qiè è jí zhūshàn fǎ zhūshàn
布施时，亦复如是，离一切恶，集诸善法，诸善

jù zú pì rú sǐ shī fù mǔ yōuchóu tí qì bù néng jiù hù
具足。譬如死尸，父母忧愁啼泣，不能救护。

fán fū zhī rén yì fù rú shì bù néng zì lì bù néng lì tā wú
凡夫之人亦复如是，不能自利，不能利他，无

yī fù mǔ rú shì rú shì yī qièyǒng bǐ zhūzhòngshēng lín
依父母。如是，如是，一切勇，彼诸众生，临

sǐ zhī shí wú suǒ yī zhǐ yī qièyǒng wú yī zhòngshēngyǒu èr zhǒng
死之时，无所依止。一切勇，无依众生有二种。

hé děng wéi èr yī zhě zuò bú shàn yè èr zhě fěi bàngzhèng fǎ
何等为二？一者，作不善业；二者，诽谤正法。

rú shì èr rén lín sǐ zhī shí wú yī zhǐ chù
如是二人，临死之时，无依止处。”

shí yī qièyǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn bǐ bàng
时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！彼谤

fǎ zhěshēng hé dào zhōng
法者生何道中？”

fó gào yī qièyǒng bàng fǎ zhī rén rù dà dì yù zài dà jiào
佛告一切勇：“谤法之人入大地狱，在大叫

¹¹ 丽本：瘥；永乐北藏本及龙藏本：差

¹² 丽本：瘥；永乐北藏本及龙藏本：差

huàn dì yù yī jié shòu kǔ zhòng hé dì yù yī jié shòu kǔ shāorán
唤地狱一劫受苦，众合地狱一劫受苦，烧然
dì yù yī jié shòu kǔ dà shāorán dì yù yī jié shòu kǔ hēi shéng dì
地狱一劫受苦，大烧然地狱一劫受苦，黑绳地
yù yī jié shòu kǔ ā bí dì yù yī jié shòu kǔ máoshù dì yù yī
狱一劫受苦，阿鼻地狱一劫受苦，毛竖地狱一
jié shòu kǔ hóuhóu dì yù yī jié shòu kǔ yī qiè yǒng bàng fǎ zhòng
劫受苦，睺睺地狱一劫受苦。一切勇，谤法众
shēng yú cǐ bā dà dì yù mǎn zú bā jié shòu dà kǔ nǎo
生于此八大地狱满足八劫受大苦恼。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：

shì zūn dà kǔ dà kǔ wǒ bù néng wén
“世尊！大苦！大苦！我不能闻。”

ěr shí shì zūn ér shuō sòng yuē
尔时，世尊而说颂曰：

hé gù bù néng wén 何故不能闻	cǐ yǔ shèn kě bù 此语甚可怖
dì yù wéi dà kǔ 地狱为大苦	zhòngshēngshòu kǔ tòng 众生受苦痛
ruò zào shàn yè zhě 若造善业者	zé yǒu lè guǒ bào 则有乐果报
ruò zào bú shàn yè 若造不善业	zé shòu yú kǔ bào 则受于苦报
shēng zé yǒu sǐ kǔ 生则有死苦	yōu bēi kǔ suǒ fù 忧悲苦所缚
fán fū chángshòu kǔ 凡夫常受苦	wú yǒu shǎo lè shí 无有少乐时
zhì huì rén wéi lè 智慧人为乐	néng yì niàn zhū fó 能忆念诸佛
xìn qīng jìng dà shèng 信清净大乘	bú duò yú è dào 不堕于恶道
rú shì yī qiè yǒng 如是一切勇	běn yè dé guǒ bào 本业得果报
zuò yè shí suī shǎo 作业时虽少	dé wú biān guǒ bào 得无边果报
zhǒng zǐ shí suī shǎo 种子时虽少	dé wú liàng guǒ shí 得无量果实

zhí zhòng fó fú tián
植种佛福田

néng shēng guǒ shí chù
能生果实处

zhì zhě dé ān lè
智者得安乐

yào yú zhū fó fǎ
乐于诸佛法

yuǎn lí yú è fǎ¹³
远离于恶法

xiū xíng zhū shàn fǎ
修行诸善法

ruò yǐ yī háo wù
若以一毫物

yòng bù shī zhū fó
用布施诸佛

bā shí qiān jié zhōng
八十千劫中

jù fù jù cái bǎo
巨富具财宝

suí suǒ shòu shēng chù
随所受生处

cháng niàn xíng bù shī
常念行布施

rú shì yī qiè yǒng
如是一切勇

shī fó dé fú shēn
施佛得福深

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó tuó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛陀言：

shì zūn yún hé xiū fó zhì huì yún hé wén cǐ fǎ mén zēng zhǎng
“世尊！云何修佛智慧？云何闻此法门增长
shàngēn
善根？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ ruò yǒu rén gòng yǎng liù shí
佛告一切勇菩提萨埵：“若有人供养六十
èr yì héng hé shā zhū fó shī zhū lè jù ruò fù wén cǐ fǎ mén zhě
二亿恒河沙诸佛，施诸乐具；若复闻此法门者，
suǒ dé fú dé yǔ qián zhèng děng
所得福德与前正等。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn yún hé shàngēn
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！云何善根
mǎn zú
满足？”

ěr shí shì zūn gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵言：
gōng dé rú fó zhě dāng zhī mǎn zú
“功德如佛者，当知满足。”

yī qiè yǒng bó fó yán shì zūn hé rén gōng dé yǔ rú lái
一切勇白佛言：“世尊！何人功德与如来

¹³ 丽本：道；永乐北藏本：道；龙藏本：法

děng

等？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shànnán zǐ fǎ shī shàngēn
佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，法师善根

yǔ rú lái děng

与如来等。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yán shì zūn hé děng shì fǎ shī
一切勇菩提萨埵言：“世尊！何等是法师？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ liú tōng cǐ fǎ mén zhě míng
佛告一切勇菩提萨埵：“流通此法门者，名

wéi fǎ shī

为法师。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wén cǐ fǎ mén
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！闻此法门

dé hé děng fú shū xiě dú sòng cǐ fǎ mén zhě dé jǐ suǒ fú
得何等福？书写读诵此法门者得几所福？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ yú shí fāng
佛告一切勇菩提萨埵言：“善男子，于十方

miàn yī yī fāng gè shí èr héng hé shā zhū fó rú lái yī yī rú lái
面，一一方各十二恒河沙诸佛如来，一一如来

zhù shì shuō fǎ mǎn shí èr jié ruò yǒu shànnán zǐ shuō cǐ fǎ mén gōng
住世说法满十二劫；若有善男子说此法门，功

dé yǔ shàng zhū rú lái děng ruò yǒu shànnán zǐ shū xiě cǐ jīng sì shí
德与上诸如来等。若有善男子书写此经，四十

bā héng hé shā zhū fó rú lái shuō qí gōng dé bù néng lìng jìn kuàng fù
八恒河沙诸佛如来说其功德不能令尽，况复

shū xiě dú sòng shòu chí

书写读诵受持？”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ wèn fó yán shì zūn ruò dú
时，一切勇菩提萨埵问佛言：“世尊！若读

sòng zhě dé jǐ suǒ fú
诵者得几所福？”

ěr shí shì zūn shuō sòng dá yuē
尔时，世尊说颂答曰：

dú sòng sì jù jì dé cǐ zuì shèng fú
读诵四句偈 得此最胜福

rú bā shí sì héng zhū fó suǒ shuō fǎ
如八十四恒 诸佛所说法

dú sòng cǐ fǎ mén 读诵此法门	dé rú shì fú dé 得如是福德
rú shì zhū gōng dé 如是诸功德	yán shuō bù néng jìn 言说不能尽
shí bā yì zhū fó 十八亿诸佛	zhù shì mǎn yī jié 住世满一劫
shí fāng yī qiè fó 十方一切佛	cháng zàn dà shèng fǎ 常赞大乘法
shàn shuō cǐ fǎ mén 善说此法门	ér wú yǒu qióng jìn 而无有穷尽
zhū fó nán zhí yù 诸佛难值遇	cǐ fǎ yì rú shì 此法亦如是

ěr shí bā shí sì yì tiān zǐ zhì yú fó suǒ hé zhǎng dǐng lǐ
尔时，八十四亿天子至于佛所，合掌顶礼，

bó fó yán shàn zāi shì zūn rú shì fǎ zàng yuàn zhù yán fú tí
白佛言：“善哉！世尊！如是法藏愿住阎浮提。”

ěr shí fù yǒu shí bā qiān yì ní qián zǐ lái yì fó suǒ bó
尔时，复有十八千亿万尼捷子，来诣佛所，白

fó yán shèng yě shā mén qú tán
佛言：“胜也！沙门瞿昙。”

fó gào ní qián rú lái cháng shèng rǔ děng zhù diān dǎo yún
佛告尼捷：“如来常胜，汝等住颠倒，云

hé jiàn rǔ děng shèng rǔ wú shèng yě rǔ děng shàn tīng jīn wèi lì
何见汝等胜？汝无胜也。汝等善听，今为利

yì rǔ děng wèi rǔ děng shuō
益汝等，为汝等说：

fán fū wú huì lè 凡夫无慧乐	hé chù dé yǒu shèng 何处得有胜
bù zhī yú zhèng dào 不知于正道	yún hé dé yǒu shèng 云何得有胜
wǒ shì zhòng shēng dào 我视众生道	yǐ shēn shēn fó yǎn 以甚深佛眼

ěr shí ní qián zǐ yú shì zūn suǒ xīn shēng chēn huì
尔时，尼捷子于世尊所心生瞋恚。尔时，

dì shì zhuō jīn gāng chǔ yǐ shǒu mó zhī yòng nǐ ní qián¹⁴ shí shí
帝释捉金刚杵以手摩之，用拟尼捷¹⁴。时，十

¹⁴ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

bā qiān yì zhū ní qián zǐ huáng bù kǔ nǎo bēi qì tí kū rú lái yǐn
八千亿万诸尼捷¹⁵子惶怖苦恼，悲泣啼哭。如来隐
xíng lìng qí bú jiàn
形，令其不见。

ěr shí zhū ní qián zǐ bú jiàn rú lái bēi qì sòng yuē
尔时，诸尼捷子不见如来，悲泣颂曰：

fù mǔ jí xiōng dì wú néng jiù jì zhě
父母及兄弟 无能救济者

jiàn kuàng yě dà zé kōng wú rén xíng lù
见旷野大泽 空无人行路

bǐ chù bú jiàn shuǐ yì bú jiàn shù yīn¹⁶
彼处不见水 亦不见树荫¹⁶

yì bú jiàn rén zhòng wú bàn dú shòu kǔ
亦不见人众 无伴独受苦

bǐ shòu zhū kǔ nǎo yóu bú jiàn rú lái
彼受诸苦恼 由不见如来

shí zhū ní qián cóng zuò ér qǐ yòu xī zhuó dì chū dà shēng
时，诸尼捷¹⁷从座而起，右膝著地，出大声

yán rú lái āi mǐn yuàn jiàn jiù jì wǒ děng guī yī fó
言：“如来哀愍，愿见救济，我等归依佛！”

ěr shí shì zūn jí shí wēi xiào gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó
尔时，世尊即时微笑，告一切勇菩提萨埵摩

hē sà duǒ yán shàn nán zǐ rǔ wǎng wài dào ní qián zǐ suǒ wèi
诃萨埵言：“善男子，汝往外道尼捷¹⁸子所，为
qí shuō fǎ
其说法。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵，白佛言：

shì zūn pì rú xū mí shān wáng xiǎo shān wú néng chū zhě rú shì
“世尊！譬如须弥山王，小山无能出者。如是，

shì zūn yú rú lái qián wǒ bù néng shuō
世尊！于如来前，我不能说。”

ěr shí shì zūn gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵：

¹⁵ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

¹⁶ 丽本：阴；永乐北藏本及龙藏本：蔭

¹⁷ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

¹⁸ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

shànnán zǐ mò zuò shì shuō rú lái yǒuduōfāngbiàn yī qiè yǒng
“善男子，莫作是说！如来有多方便。一切勇，
rǔ wǎngguān shí fāng yī qiè shì jiè rú lái zài hé chù zhù yú hé chù
汝往观十方一切世界，如来在何处住？于何处
suǒ fū rú lái zuò yī qiè yǒng yú ní qián suǒ wǒ yì dāng zì shuō
所敷如来座？一切勇，于尼捷¹⁹所，我亦当自说
fǎ
法。”

yī qiè yǒng bó fó yán shì zūn chéng hé shén lì wéi yǐ
一切勇白佛言：“世尊！乘何神力？为以
zì shén lì qù yǐ fó shén lì qù yě
自神力去、以佛神力去也？”

fó gào yī qiè yǒng rǔ yǐ zì shén lì qù huán shí yǐ fó
佛告一切勇：“汝以自神力去，还时以佛
shén lì ér lái
神力而来。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ cóng zuò ér qǐ
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，
piāntǎnyòujiān wèi fó zuò lǐ jí mò bú xiàn
偏袒右肩，为佛作礼，即没不现。

ěr shí shì zūn wèi ní qiánshuō²⁰ shēng kǔ shēng nǎo rénshēng
尔时，世尊为尼捷说²⁰：“生苦生恼，人生
duō bù shēng yǒu bìng kǔ bìng yǒu lǎo kǔ lǎo yǒu sǐ kǔ fù yǒu
多怖，生有病苦，病有老苦，老有死苦，复有
wáng nàn zéi nàn shuǐ nàn huǒ nàn dú nàn zì zuò yè nàn
王难、贼难、水难、火难、毒难、自作业难。”

shí zhū wàidào xīn huáikǒng bù bó fó yán shì zūn wǒ
时，诸外道心怀恐怖，白佛言：“世尊！我
děng yú jīn gèng bù rěnshēng
等于今更不忍生。”

ěr shí shì zūnshuō cǐ fǎ shí shí bā qiān yì zhū wàidào děng
尔时，世尊说此法时，十八千亿诸外道等
dé lí chéngòu fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn zì shēn shí
得离尘垢，发阿耨多罗三藐三菩提心。自身十
bā qiān yì zhù yú shí dì dà pú tí sà duǒ xiàn pú tí sà duǒ zhōng
八千亿，住于十地大菩提萨埵，现菩提萨埵种

¹⁹ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

²⁰ 丽本：捷說法；永乐北藏本及龙藏本：捷說

zhǒngshén lì huòzuòxiàng xíng mǎ xíng shī zǐ hǔ xíng jīn chì niǎo
种神力，或作象形、马形、师子虎形、金翅鸟
xíng huòzuò xū mí shān xíng huòzuò lǎo xíng huòzuò mí hóu huòzuò
形，或作须弥山形，或作老形，或作猕猴，或作
huā tái jié jiā fū zuò shí qiān yì pú tí sà duǒ zài qí nán miàn zuò
华台结跏趺坐。十千亿菩提萨埵在其南面作，
jiǔ qiān yì pú tí sà duǒ zài qí běi miàn jiē zuò rú shì shéntōng biàn
九千亿菩提萨埵在其北面，皆作如是神通变
huà rú lái cháng zài sān mèi yǐ fāng biàn lì gù wèi zhòng shēng shuō fǎ
化。如来常在三昧，以方便力故为众生说法。

ěr shí rú lái zhī yī qiè yǒng pú tí sà duǒ zì yòng shén lì qù
尔时，如来知一切勇菩提萨埵自用神力去
yǐ qī rì zhì huā shàng shì jiè shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yǐ
已，七日至华上世界。时，一切勇菩提萨埵以
fó shén lì qū shēn bì qīng lái zhì fó suǒ dào yǐ yòu rào sān zā
佛神力，屈伸臂顷来至佛所。到已，右绕三匝，
fā qīng jìng xīn hé zhǎng lǐ fó bó fó yán shì zūn wǒ yǐ yī
发清净心，合掌礼佛，白佛言：“世尊！我以一
shén lì zhì shí fāng zhū fó shì jiè jiàn jiǔ shí jiǔ qiān yì zhū fó shì jiè
神力，至十方诸佛世界，见九十九千亿诸佛世界；
dì èr shén lì jiàn bǎi qiān yì zhū fó shì jiè zhì dì qī rì dào huā
第二神力，见百千亿诸佛世界；至第七日到华
shàng shì jiè yì zhì bú dòng rú lái shì jiè shì zūn wǒ zhì bǐ guó
上世界，亦至不动如来世界。世尊！我至彼国
jiàn jiǔ shí èr qiān yì zhū fó shuō fǎ yòu jiàn bā shí yì qiān shì jiè bā
见九十二千亿诸佛说法；又见八十亿千世界，八
shí yì qiān zhū fó jí rì chéng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí wǒ
十亿千诸佛即日成阿耨多罗三藐三菩提，我
xī gòng yǎng fù guò ér qù shì zūn wǒ jí rì zhì sān shí jiǔ yì bǎi
悉供养，复过而去。世尊！我即日至三十九亿百
qiān fó guó jiàn sān shí jiǔ yì bǎi qiān pú tí sà duǒ chū jiā dé ā nòu
千佛国，见三十九亿百千菩提萨埵出家，得阿耨
duō luó sān miǎo sān pú tí shì zūn wǒ xī gòng jìng lǐ bài yòu rào
多罗三藐三菩提。世尊！我悉恭敬礼拜，右绕
sān zā fù guò ér qù shì zūn yòu yú liù shí yì shì jiè jiàn liù
三匝，复过而去。世尊！又于六十亿世界，见六
shí yì fó wǒ xī gòng yǎng gòng jìng lǐ bài ér qù shì zūn wǒ
十亿佛，我悉供养恭敬，礼拜而去。世尊！我

jiàn bǎi yì shì jiè bǎi yì rú lái rù bō niè pán wǒ yì gòng yǎng gōng
见百亿世界，百亿如来入般涅槃，我亦供养恭
jìng lǐ bài fù guò ér qù shì zūn wǒ jiàn liù shí wǔ yì shì jiè
敬礼拜，复过而去。世尊！我见六十五亿世界，
zhū fó zhèng fǎ miè jìn wǒ xīn jiāo²¹ nǎo ér huái bēi qì jiàn tiān lóng
诸佛正法灭尽，我心焦²¹恼而怀悲泣，见天、龙、
yè chā yōu nǎo tí kū rú jiàn rù xīn shì zūn bǐ fó shì jiè jié huǒ
夜叉忧恼啼哭，如箭入心。世尊！彼佛世界劫火
suǒ shāo dà hǎi xū mí xī jiē shāo jìn wú yǒu yí yú wǒ yì gòng
所烧，大海须弥悉皆烧尽，无有遗余，我亦供
yǎng fù guò ér qù
养，复过而去。

nǎi dào huā shàng shì jiè shì zūn wǒ dào bǐ shì jiè jiàn
“乃到华上世界。世尊！我到彼世界，见
fū bǎi qiān yì zuò shì zūn jiàn bǐ nán miàn fū bǎi qiān yì zuò dōng
敷百千亿座。世尊！见彼南面敷百千亿座，东
xī běi fāng jí yǐ shàng xià gè fū bǎi qiān yì gāo zuò shì zūn bǐ
西北方及以上下，各敷百千亿高座。世尊！彼
yī yī zuò qī bǎo chéng jiù yī yī zuò shàng yǒu yī rú lái jié jiā fū
一一座七宝成就，一一座上有一如来结跏趺
zuò wèi zhòng shuō fǎ shì zūn wǒ jì jiàn yǐ shēng xī yǒu xīn wèn
坐，为众说法。世尊！我既见已生希有心，问
bǐ shì zūn cǐ shì jiè zhě míng wéi hé děng bǐ fó rú lái jí
彼世尊：‘此世界者，名为何等？’彼佛如来即
gào wǒ yán cǐ shì jiè zhě míng yuē huā shàng shì zūn wǒ lǐ
告我言：‘此世界者，名曰华上。’世尊！我礼
bǐ fó wèn qí fó yán rú lái shì zūn míng hào hé děng bǐ fó
彼佛，问其佛言：‘如来世尊名号何等？’彼佛
dá wǒ hào lián huā zàng yú cǐ shì jiè cháng zuò fó shì wǒ fù
答我：‘号莲华藏，于此世界常作佛事。’我复
wèn yán cǐ shì jiè zhōng wú liàng rú lái hé zhě shì lián huā zàng rú
问言：‘此世界中无量如来，何者是莲华藏如
lái zhī shēn bǐ shì zūn yuē wǒ dāng shì rǔ lián huā zàng fó
来之身？’彼世尊曰：‘我当示汝莲华藏佛。’

ěr shí zhū fó xī yǐn bú xiàn wéi jiàn yī fó qí yú zuò
“尔时，诸佛悉隐不现，唯见一佛，其余座

²¹ 丽本：焦；永乐北藏本及龙藏本：焦

shàng xī shì pú sà wǒ shí lǐ fó shí yǒu yī zuò cóng dì yǒng²²
 上 悉是菩萨，我时礼佛。时有一座，从地涌²²
 chū wǒ yú cǐ zuò jié jiā fū zuò shí wǒ zuò yǐ yǒu wú liàng zuò hū
 出，我于此座结跏趺坐。时我坐已，有无量座忽
 rán ér chū kōng wú rén zuò wǒ wèn bǐ fó cǐ zuò hé gù kōng wú
 然而出，空无人坐。我问彼佛：‘此座何故空无
 rén zuò shí fó shì zūn ér gào wǒ yán shànnán zǐ bú zhòngshàn
 人坐？’时佛世尊而告我言：‘善男子，不种善
 gēnzhòngshēng bù dé zài yú cǐ huì zhī zhōng shì zūn wǒ shí wèn
 根众 生，不得在于此会之中。’世尊！我时问
 bǐ rú lái yán shì zūn zuò hé shàngēn dé zài cǐ huì shí fó
 彼如来言：‘世尊！作何善根得在此会？’时佛
 gào yán dì tīng shànnán zǐ dé wén sēng qié zhà fǎ mén zhě yǐ
 告言：‘谛听！善男子，得闻僧伽吒法门者，以
 shì shàngēn dé zài cǐ huì hé kuàng shū xiě dú sòng yī qiè yǒng rǔ
 是善根得在此会，何况书写读诵？一切勇，汝
 wén sēng qié zhà fǎ mén gù dé zài cǐ huì wú shàngēn rén zé bù
 闻僧伽吒法门故，得在此会。无善根人，则不
 néng dé jiàn cǐ fó guó
 能得见此佛国。’

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó bǐ fó
 “尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白彼佛
 yán shì zūn dé wén cǐ fǎ mén zhě dé hé fú dé ěr shí
 言：‘世尊！得闻此法门者，得何福德？’尔时，
 lián huā zàng rú lái jí biàn wēi xiào shì zūn wǒ shí zuò lǐ wèn bǐ
 莲华藏如来即便微笑。世尊！我时作礼，问彼
 fó yán fó hé gù xiào xiàn xī yǒu xiàng shí lián huā zàng rú lái gào
 佛言：‘佛何故笑现希有相？’时莲华藏如来告
 yī qiè yǒng shànnán zǐ yī qiè yǒng pú tí sà duǒ dé dà shì lì
 一切勇：‘善男子，一切勇菩提萨埵得大势力。
 pì rú zhuàn lún shèng wáng zhǔ sì tiān xià yú sì tiān xià zhòng mǎn hú
 譬如转轮圣王主四天下，于四天下种满胡
 má shànnán zǐ rú bǐ hú má qí shù duō fǒu yī qiè yǒng pú
 麻。善男子，如彼胡麻其数多不？’一切勇菩
 tí sà duǒ bó shì zūn yán shènduō shì zūn shènduō shàn shì
 提萨埵白世尊言：‘甚多！世尊！甚多！善逝！’

²² 丽本：踊；永乐北藏本及龙藏本：涌

fó gào yī qiè yǒng yǒu rén jù bǐ hú má yǐ zuò yī jù yī qiè yǒng
佛告一切勇：‘有人聚彼胡麻以作一聚。一切勇，
yǒu rén néng shǔ zhī qí shù fǒu yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó bǐ shì
有人能数知其数不？’一切勇菩提萨埵白彼世
zūn bù kě shǔ yě shàn shì shì zūn shí lián huā zàng rú lái gào
尊：‘不可数也！善逝！世尊！’时莲华藏如来告
yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ ruò hú má děng shù zhū fó rú
一切勇菩提萨埵：‘善男子，若胡麻等数诸佛如
lái shuō wén jīng gōng dé bù néng lìng jìn hé kuàng shū xiě dú sòng
来，说闻经功德不能令尽，何况书写读诵？’

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn shū xiě dé
“一切勇菩提萨埵白佛言：‘世尊！书写得
hé děng fú fó gào yī qiè yǒng shàn nán zǐ pì rú sān qiān
何等福？’佛告一切勇：‘善男子，譬如三千
dà qiān shì jiè yī qiè shā chén shù yè cǎo mù yǐ rú cǐ děng shù zhuàn
大千世界一切沙尘树叶草木，以如此等数转
lún wáng rú shì lún wáng nìng kě shǔ fǒu yī qiè yǒng pú tí sà duǒ
轮王，如是轮王宁可数不？’一切勇菩提萨埵
bó fó yán shì zūn bù kě shǔ yě shàn shì shì zūn fó gào
白佛言：‘世尊！不可数也！善逝！世尊！’佛告
yī qiè yǒng shàn nán zǐ tīng cǐ fǎ zhě rú shì yī qiè zhū zhuàn
一切勇：‘善男子，听此法者，如是一切诸转
lún wáng suǒ yǒu fú dé bù jí cǐ fú yú cǐ fǎ mén shū yī zì zhě gōng
轮王所有福德不及此福。于此法门书一字者功
dé shèng bǐ yī qiè lún wáng suǒ yǒu fú dé rú shì shàn nán zǐ
德，胜彼一切轮王所有福德。如是，善男子，
cǐ fǎ mén zhě shè yú yī qiè dà shèng zhèng fǎ bù dé yǐ lún wáng
此法门者，摄于一切大乘正法，不得以轮王
fú dé wéi yù rú shì yī qiè yǒng cǐ fǎ mén gōng dé fēi pì yù
福德为喻。如是，一切勇，此法门功德非譬喻
shuō rú cǐ fǎ mén néng shì fǎ zàng miè zhū fán nǎo rán dà fǎ jù
说。如此法门能示法藏，灭诸烦恼，然大法炬，
xiáng zhū è mó zhào míng yī qiè pú tí sà duǒ zhī shě shuō yī qiè
降诸恶魔，照明一切菩提萨埵之舍，说一切
fǎ
法。’”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：

shì zūn xíng fàn hèn gzhě shèn wéi xī yǒu hé yǐ gù shì zūn
“世尊！行梵行者，甚为希有！何以故？世尊！

rú lái hèn g nán dé
如来行难得。”

fó gào yī qiè yǒng rú shì shàn nán zǐ fàn hèn g nán dé
佛告一切勇：“如是，善男子，梵行难得。

ruò xíng fàn hèn ruò zhòu ruò yè cháng jiàn rú lái ruò jiàn rú lái zé jiàn
若行梵行，若昼若夜常 见如来，若见如来则见

fó guó ruò jiàn fó guó zé jiàn fǎ zàng lín mìng zhōng shí qí xīn bú
佛国，若见佛国则见法藏。临命 终 时，其心不

bù bú shòu tāi shēng wú fù yōu nǎo bù wéi ài hé zhī suǒ piāo mò
怖，不受胎 生，无复忧恼，不为爱河之所漂没。”

ěr shí shì zūn fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ
尔时，世尊复告一切 勇 菩提萨埵摩诃萨埵：

shàn nán zǐ rú lái chū shì nán kě zhí yù
“善 男子，如来出世难可值遇！”

yī qiè yǒng yán rú shì shì zūn rú shì shàn shì rú
一切 勇 言：“如是，世尊！如是，善 逝！如

lái chū shì nán dé zhí yù
来出世难得值遇！”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán cǐ fǎ nán
佛告一切 勇 菩提萨埵摩诃萨埵言：“此法难

zhí yì fù rú shì yī qiè yǒng ruò yǒu dé wén rú shì fǎ mén jīng yú
值亦复如是。一切 勇，若有得闻如是法门经于

ěr zhě bā shí jié zhōng zì zhì sù mìng liù shí qiān jié zuò zhuàn lún
耳者，八十劫 中 自识宿命；六十千劫作 转 轮

wáng bā shí jié zhōng zuò tiān dì shì èr shí wǔ qiān jié zuò jìng jū tiān
王；八十劫 中 作天帝释；二十五千劫作净居天；

sān shí bā qiān jié zuò dà fàn tiān jiǔ shí jiǔ qiān jié bú duò è dào bǎi
三十八千劫作大梵天；九十九千劫不堕恶道；百

qiān jié zhōng bú duò è guǐ èr shí bā qiān jié bú duò chù shēng shí sān
千劫 中 不堕饿鬼；二十八千劫不堕畜 生；十三

yì bǎi qiān jié bú duò ā xiū luó zhōng dāo jiàn bù shāng èr shí wǔ
亿百千劫不堕阿修罗 中，刀剑不 伤；二十五

qiān jié bù shēng yú chī zhōng qī qiān jié jù zú zhì huì jiǔ qiān jié
千劫不 生 愚痴 中；七千劫²³具足智慧；九千劫

²³ 丽本：劫中；永乐北藏本及龙藏本：劫

zhōngshēngchǔduānzhèng jù zú shàn sè rú rú lái shēn shí wǔ qiān
中 生 处 端 正，具足善色如如来身；十五千
jié bú zuò nǚ rén shí liù qiān jié shēn wú bìng nǎo sān shí wǔ qiān jié
劫不作女人；十六千劫身无病恼；三十五千劫
cháng jù tiānyǎn shí jiǔ qiān jié bù shēng lóng zhōng liù qiān jié zhōng
常 具 天 眼；十九千劫不 生 龙 中；六千劫 中
wú chēn huì xīn qī qiān jié zhōng bù shēng pín jiàn jiā bā shí qiān jié
无 瞋 恚 心；七千劫 中 不 生 贫 贱 家；八十千劫
zhǔ èr tiān xià jí zuì wú²⁴ qióng shòu rú shì lè shí èr qiān jié bù
主二天下，极最无²⁴ 穷，受如是乐；十二千劫不
shēng máng míng shí sān qiān jié bù shēng lóng zhōng shí yī qiān jié xiū
生 盲 冥；十三千劫不 生 聋 中；十一千劫修
xíng rěn rǔ lín mìng zhōng shí shí xíng jiāng miè bù qǐ dǎo xiǎng bù
行忍辱。临 命 终 时，识行将灭，不起倒想，不
shēng chēn huì jiàn dōng fāng héng hé shā děng zhū fó rú lái miàn jiàn nán
生 瞋 恚，见 东 方 恒 河 沙 等 诸 佛 如 来，面 见 南
fāng shí èr²⁵ yì fó miàn jiàn xī fāng èr shí wǔ héng hé shā zhū fó rú
方十二²⁵ 亿佛，面 见 西 方 二 十 五 恒 河 沙 诸 佛 如
lái miàn jiàn běi fāng bā shí héng hé shā děng zhū fó rú lái miàn jiàn
来，面 见 北 方 八 十 恒 河 沙 等 诸 佛 如 来，面 见
shàng fāng jiǔ shí yì héng hé shā zhū fó shì zūn miàn jiàn xià fāng bǎi yì
上 方 九 十 亿 恒 河 沙 诸 佛 世 尊，面 见 下 方 百 亿
héng hé shā děng zhū fó shì zūn
恒 河 沙 等 诸 佛 世 尊。

shànnán zǐ bǐ zhū shì zūn ān wèi qí rén shànnán zǐ
“善男子，彼诸世尊安慰其人：‘善男子，
rǔ mò kǒng bù rǔ yǐ tīng shòu sēng qié zhà fǎ mén shànnán zǐ rǔ
汝莫恐怖！汝已听受僧伽吒法门。善男子，汝
jiàn rú shì héng hé shā děng bǎi qiān yì fó shì zūn fǒu wěi rán yǐ
见如是恒河沙等百千亿佛世尊不？’‘唯然，已
jiàn shì zūn gào yuē cǐ zhū rú lái gù lái jiàn rǔ shì shànnán
见。’世尊告曰：‘此诸如来故来见汝。’是善男
zǐ wèn yán wǒ zuò hé shàn zhū fó jiàn wǒ zhū fó gào yán shàn
子问言：‘我作何善诸佛见我？’诸佛告言：‘善
nán zǐ rǔ zài rén zhōng céng wén sēng qié zhà fǎ mén shì gù zhū fó gù
男子，汝在人 中 曾 闻 僧 伽 吒 法 门，是 故 诸 佛 故

²⁴ 丽本：贫；永乐北藏本及龙藏本：无

²⁵ 丽本：二十；永乐北藏本及龙藏本：十二

lái jiàn rǔ shì shànnán zǐ bó fó yán shì zūn wǒ céngshǎowén
来见汝。’ 是善男子白佛言：‘世尊！我曾少闻
dé rú shì fú kuàng fù jù zú shòu chí shì jīng bǐ fó gào yán
得如是福，况复具足受持是经？’ 彼佛告言：
shànnán zǐ mò zuò shì shuō wén sì jù jì suǒ yǒu gōng dé wǒ
‘善男子，莫作是说！闻四句偈所有功德，我
jīn shuō zhī shànnán zǐ pì rú shí sān héng hé shā zhū fó rú lái suǒ
今说之。善男子，譬如十三恒河沙诸佛如来所
yǒu fú dé wén cǐ fǎ mén fú dé shèng bǐ ruò yǒu gòng yǎng shí sān
有福德，闻此法门福德胜彼！若有供养十三
héng hé shā zhū fó rú lái ruò yǒu yú cǐ fǎ mén wén yī sì jù jì
恒河沙诸佛如来，若有于此法门闻一四句偈，
cǐ fú dé shèng bǐ kuàng jù zú wén
此福德胜彼，况具足闻？’ ”

fó fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ ruò sān
佛复告一切勇菩提萨埵言：“善男子，若三
qiān dà qiān shì jiè mǎn zhōng hú má yǐ cǐ hú má shù zhuàn lún wáng
千大千世界满中胡麻，以此胡麻数转轮王；
ruò yǒu rén bù shī rú shì zhuàn lún wáng bù rú bù shī yī xū tuó huán
若有人布施如是转轮王，不如布施一须陀洹。
ruò shī sān qiān shì jiè yī qiè xū tuó huán suǒ dé fú dé bù rú shī yī
若施三千世界一切须陀洹所得福德，不如施一
sī tuó hán ruò shī sān qiān shì jiè zhū sī tuó hán bù rú shī yī ā nà
斯陀含。若施三千世界诸斯陀含，不如施一阿那
hán ruò shī sān qiān shì jiè zhū ā nà hán bù rú bù shī yī ā luó hàn
含。若施三千世界诸阿那含，不如布施一阿罗汉。
ruò shī sān qiān shì jiè zhū ā luó hàn suǒ dé fú dé bù rú bù shī yī
若施三千世界诸阿罗汉，所得福德不如布施一
pì zhī fó ruò shī sān qiān shì jiè zhū pì zhī fó suǒ dé fú dé bù rú
辟支佛。若施三千世界诸辟支佛，所得福德不如
shī yī pú tí sà duǒ ruò shī sān qiān dà qiān shì jiè pú tí sà duǒ bù
施一菩提萨埵。若施三千大千世界菩提萨埵，不
rú yú yī rú lái suǒ qǐ qīng jìng xīn ruò yú sān qiān dà qiān shì jiè zhū
如于一如来所起清净心。若于三千大千世界诸
rú lái suǒ shēng qīng jìng xīn bù rú fán fū wén cǐ fǎ mén gōng dé
如来所生清净心，不如凡夫闻此法门，功德
shèng bǐ hé kuàng shū xiě dú sòng shòu chí yī qiè yǒng kuàng fù yǒu
胜彼，何况书写读诵受持？一切勇，况复有

rén yǐ qīngjìng xīn yì niàn cǐ jīng yī qiè yǒng yú yì yún hé pō
人以清净心，忆念此经？一切勇，于意云何？颇
yǒu fán rén néng duó dà hǎi fǒu
有凡人能度大海不？”

yī qiè yǒng yán fú yě shì zūn
一切勇言：“不也。世尊！”

fó gào yī qiè yǒng yú yì yún hé pō yǒu fán fū yǐ shǒu yī
佛告一切勇：“于意云何？颇有凡夫以手一
cuō néng jié hǎi fǒu
撮能竭海不？”

yī qiè yǒng yán fú yě shì zūn
一切勇言：“不也。世尊！”

fó gào yī qiè yǒng yào xiǎo fǎ zhě yì fù rú shì bù néng tīng
佛告一切勇：“乐小法者亦复如是，不能听
shòu rú shì fǎ mén yī qiè yǒng ruò bù céng jiàn shí bā yì héng hé shā
受如是法门。一切勇，若不曾见十八亿恒河沙
zhū fó rú lái bù néng shū xiě rú shì fǎ mén ruò bù céng jiàn jiǔ shí
诸佛如来，不能书写如是法门。若不曾见九十
yì héng hé shā zhū rú lái zhě bù néng wén cǐ fǎ mén ruò rén céng jiàn
亿恒河沙诸如来者，不能闻此法门。若人曾见
bǎi qiān yì rú lái zhě wén cǐ fǎ mén bù shēng fěi bàng yī qiè yǒng
百千亿如来者，闻此法门不生诽谤。一切勇，
ruò yǒu céng jiàn bǎi qiān yì héng hé shā rú lái wén cǐ fǎ mén néng shēng
若有曾见百千亿恒河沙如来，闻此法门能生
jìng xìn qǐ rú shí xiǎng bù shēng fěi bàng yī qiè yǒng tīng ruò yǒu
净信，起如实想，不生诽谤。一切勇听，若有
shū cǐ fǎ mén yī sì jù jì bǐ guò jiǔ shí wǔ yì qiān shì jiè rú ā
书此法门一四句偈，彼过九十五亿千世界如阿
mí tuó guó bǐ rén fó tǔ yì fù rú shì yī qiè yǒng bǐ zhū zhòng
弥陀国。彼人佛土亦复如是。一切勇，彼诸众
shēng shòu mìng bā wàn sì qiān jié yī qiè yǒng ruò pú tí sà duǒ
生，寿命八万四千劫。一切勇，若菩提萨埵
mó hē sà duǒ yú cǐ fǎ mén wén sì jù jì zhū zhòng shēng shè shǐ zào
摩诃萨埵于此法门闻四句偈诸众生，设使造
wǔ nì zuì jiào rén suí xǐ ruò néng tīng shòu yī sì jù jì suǒ yǒu zuì
五逆罪，教人随喜；若能听受一四句偈，所有罪
yè néng lìng chú miè
业能令除灭。”

ěr shí shì zūn fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ
尔时，世尊复告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵

yán wǎng xī yǒu rén pò tǎ huàisēng dòng pú tí sà duǒ sān mèi
言：“往昔有人破塔坏僧，动菩提萨埵三昧，

huàimiè fó fǎ shā hài fù mǔ zuò yǐ shēng huǐ wǒ shī jīn shì
坏灭佛法，杀害父母，作已生悔：‘我失今世、

hòu shì zhī lè dāng yú è dào yī qiè²⁶ shòu kǔ shēng dà chóu yōu
后世之乐，当于恶道一切²⁶受苦，生大愁忧，

shòu dà kǔ nǎo yī qiè yǒng rú shì zhī rén yī qiè shì rén suǒ gòng
受大苦恼。’一切勇，如是之人，一切世人所共

wù jiàn zuò rú shì yán cǐ rén shī yú shì jiān chū shì jiān fǎ
恶贱，作如是言：‘此人失于世间、出世间法！’

cǐ zhòngshēng yú wú liàng jié yóu rú jiāo shù bù néng fù shēng pì rú
此众生于无量劫，犹如焦树不能复生。譬如

huà táng bù yǐ jiāo zhù ér zuò zhuāng yán cǐ rén yì ěr jīn shì hòu
画堂，不以焦柱而作庄严；此人亦尔，今世后

shì suǒ zhì²⁷ zhī chù rén jiē qīng jiàn dǎ mà huǐ rǔ bù shī yǐn shí
世所至²⁷之处，人皆轻贱，打骂毁辱，不施饮食。

bǐ shòu jī kě dǎ mà kǔ nǎo zì yì niàn yán wǒ zào nì zuì
彼受饥渴、打骂苦恼，自忆念言：‘我造逆罪，

pò tǎ huàisēng zuò shì sī wéi wǒ xiàng hé chù shéi néng jiù
破塔坏僧。’作是思惟：‘我向何处？谁能救

wǒ zuò rú shì niàn wǒ dāng rù shān zì miè qí shēn wú rén jiù
我？’作如是念：‘我当入山自灭其身，无人救

wǒ
我。’

ěr shí bǐ rén ér shuō jì yán
“尔时，彼人而说偈言：

wǒ zào bú shàn yè yóu rú jiāo mù zhù
我造不善业 犹如焦木柱

jīn shì bù zhuāng yán tā shì yì rú shì
今世不庄严 他世亦如是

shì nèi bù zhuāng yán zài wài yì rú shì
室内不庄严 在外亦如是

è yīn zào è yè yīn zhī rù è dào
恶因造恶业 因之入恶道

²⁶ 丽本：劫；永乐北藏本及龙藏本：切

²⁷ 丽本：生；永乐北藏本及龙藏本：至

hòu shì shòu kǔ tòng
后世受苦痛

zhū tiān xī wén wǒ
诸天悉闻我

wú yǒu jiù hù zhě
无有救护者

zì zuò bú shàn yè
自作不善业

wǒ wú guī yī chù
我无归依处

shā fù mǔ huài tǎ
杀父母坏塔

wǒ dēng gāo shān dǐng
我登高山顶

shí zhū tiān gào yán
时诸天告言

mò zuò bú shàn yè
莫作不善业

zuò yǐ jīn huǐ guò
作已今悔过

bì shòu dì yù kǔ
必受地狱苦

rú bèi yōu jiàn shè
如被忧箭射

ér dé chéng fó dào
而得成佛道

bù dé shēng wén guǒ
不得声闻果

rǔ yì xiān shèng shān
汝诣仙圣山

tóu miàn lǐ bǐ xiān
头面礼彼仙

shàn zuò lì yì wǒ
善作利益我

xiān rén wén gào yán
仙人闻告言

bù zhī zhù hé chù
不知住何处

bēi qì tí kū shēng
悲泣啼哭声

bì rù yú dì yù
必入于地狱

zì shòu kǔ tòng bào²⁸
自受苦痛报

bì shòu kǔ tòng shòu
必受苦痛受

wǒ zuò wǔ nì yè
我作五逆业

zì zhuì lìng suì miè
自坠令碎灭

mò qù yú chī rén
莫去愚痴人

rǔ zuò duō bú shàn
汝作多不善

shā hài zì shēn mìng
杀害自身命

xún jí duò yú dì
寻即堕于地

bù yǐ cǐ jīng jìn
不以此精进

bù dé pú sà dào
不得菩萨道

gèng qǐ yú jīng jìn
更起余精进

wǎng jiàn dà shèng zhǔ
往见大圣主

yuàn jiù kǔ zhòng shēng
愿救苦众生

jīng bù bù ān wěn
惊怖不安隐

rǔ zuò zàn shí tīng
汝坐暂时听

²⁸ 丽本：受；永乐北藏本及龙藏本：報

jīng bù kǔ bù ān dāng huǐ zhòng è yè
惊怖苦不安 当悔众恶业

xiānrén gào yán wǒ shī rǔ shí rǔ kě shí zhī chóu yōu
“仙人告言：‘我²⁹施汝食，汝可食之。愁忧

kǔ nǎo jī kě kǒng bù shì jiān wú guī wǒ shī rǔ shí rǔ dāng
苦恼，饥渴恐怖，世间无归，我施汝食，汝当

shí zhī rán hòu wǒ dāng wèi rǔ shuō fǎ lìng rǔ zuì yè xī dé xiāo miè
食之。然后我当为汝说法，令汝罪业悉得消灭。’

bǐ shí qì yǐ xū yú zǎo shǒu rào xiān rén yǐ qián miàn hú³⁰ guì
彼食讫已，须臾澡手，绕仙人已，前面胡³⁰跪。

xiān rén wèn yán rǔ shuō zuò è yè dá xiān rén yán wǒ shā mǔ
仙人问言：‘汝说作恶业？’答仙人言：‘我杀母、

shā fù pò tǎ luàn pú tí sà duō sān mèi huài miè fó fǎ ěr
杀父、破塔，乱菩提萨埵三昧，坏灭佛法。’尔

shí xiān rén gào bǐ rén³¹ yán rǔ zuò bú shàn zào sī è yè zì
时，仙人告彼人³¹言：‘汝作不善，造斯恶业，自

zuò jiào rén zhū bú shàn yè rǔ dāng chàn huǐ ěr shí bǐ rén xīn jīng
作教人诸不善业，汝当忏悔！’尔时，彼人心惊

huáng bù bēi qì ér yán shéi jiù hù wǒ wǒ zuò è yè bì shòu
惶怖，悲泣而言：‘谁救护我？我作恶业，必受

kǔ bào ěr shí bǐ rén cháng guì hé zhǎng ér zuò shì yán wǒ
苦报。’尔时，彼人长跪合掌，而作是言：‘我

zuò è yè zì zuò jiào rén mò shǐ wǒ dé bú shàn zhī bào wù shǐ shòu
作恶业，自作教人，莫使我得不善之报！勿使受

kǔ yuàn dà xiān rén dāng jiàn jiù jì wǒ wèi xiān rén cháng zuò tóng pú
苦！愿大仙人当见救济！我为仙人常作僮仆，

suǒ zuò bú shàn yuàn lìng xiāo miè ěr shí xiān rén wèi yù bǐ rén rǔ
所作不善愿令消灭。’尔时，仙人慰喻彼人：‘汝

mò huáng bù wú dāng jiù rǔ lìng shòu³² qīng bào rǔ jīn xiàn qián tīng
莫惶怖！吾当救汝，令受³²轻报。汝今现前听

fǎ rǔ céng wén sēng qié zhà fǎ mén fǒu bó xiān rén yán wǒ wèi
法，汝曾闻僧伽吒法门不？’白仙人言：‘我未

céng wén xiān rén yán huǒ shāo zhī rén shéi néng wèi qí shuō fǎ
曾闻。’仙人言：‘火烧之人，谁能为其说法？’

²⁹ 丽本：我为；永乐北藏本及龙藏本：我

³⁰ 丽本：跂；永乐北藏本及龙藏本：胡

³¹ 丽本：彼；永乐北藏本及龙藏本：彼人

³² 丽本：汝；永乐北藏本及龙藏本：受

wéi dà bēi zhě nǎi néng shuō ěr
唯大悲者，乃能说耳！’

僧伽吒经卷第一

sēng qié zhà jīng juàn dì èr
僧伽吒经卷第二

yuánwèinántiānzú³³ yōuchán ní guówáng zǐ yuè pó shǒu nà yì
元魏南天竺³³ 优禅尼国王子月婆首那译

ěr shí xiānrén gào bǐ rén yán nǎi wǎng gǔ xī wú shù ā
“尔时，仙人告彼人言：‘乃往古昔无数阿
sēng qí jié shí yǒu guówáng míng yuē jìng yuè rú fǎ zhì shì shàn
僧祇劫，时有国王，名曰净月，如法治世。善
nán zǐ shí jìng yuè wáng shēng yī tài zǐ shí jìng yuè wáng zhào
男子，时，净月王生一太子。时，净月王召
zhū zhān xiàng pó luó mén děng ér wèn zhī yán jīn cǐ tóng zǐ yǒu hé
诸占相婆罗门等而问之言：‘今此童子有何
děng xiàng ěr shí xiàng shī bó dà wáng yán jīn cǐ tài zǐ yǒu
等相？’尔时，相师白大王言：‘今此太子有
bù xiáng xiàng shēng cǐ tài zǐ bì yǒu bù xiáng dà wáng wèn yán
不祥相，生此太子必有不祥。’大王问言：
rǔ hé suǒ shuō xiàng shī bó yán rú shì tài zǐ ruò zhì qī suì
‘汝何所说？’相师白言：‘如是太子若至七岁，
dāng hài fù mǔ wáng shí dá yán níng dāng shā wǒ bù shā wǒ zǐ
当害父母。’王时答言：‘宁当杀我，不杀我子。
rén shēn nán dé yú wú liàng jié xiū xíng nǎi dé rén shēn bù yīng yǐ cǐ
人身难得，于无量劫修行乃得人身，不应以此
shēn ér shā rén wù ěr shí tài zǐ shǐ shēng yī yuè rú yī suì ér
身而杀人物。’尔时，太子始生一月如一岁儿。
wáng zhī tài zǐ dāng shā wǒ shēn shí jìng yuè wáng shě wèi yǔ zǐ zuò
王知太子当杀我身。时，净月王舍位与子，作
rú shì yán rǔ zhì guó shì yī qiè cái wù zì zài suí yì rú fǎ zhì
如是言：‘汝治国事，一切财物自在随意，如法治
shì wù wéi fēi fǎ jì shòu wèi yǐ shí jìng yuè wáng yú qí guó nèi
世勿为非法。’既授位已，时，净月王于其国内
bú fù xíng yú wáng zhī jiào lìng ěr shí wú liàng yì dà chén zhì jìng yuè
不复行于王之教令。尔时，无量亿大臣至净月

³³ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

wángsuǒ bó yán dà wáng hé gù bù xíngwáng zhī jiào lìng
王所，白言：“大王！何故不行王之教令？”

dà wáng dá yán wǒ wú liàng jié chángwéiwáng shì xīn wú yàn zú wǒ
大王答言：“我无量劫常为王事心无厌足，我

yǐ yàn yǐ shě zhī xiū xíng ěr shí tài zǐ wèi jīng duō shí bìng shā
已厌矣，舍之修行。”尔时，太子未经多时并杀

fù mǔ jí wǔ nì zuì shàn nán zǐ wǒ yì yì niàn wǎng xī zhī shì
父母，集五逆罪。善男子，我亦忆念往昔之事

³⁴ jì shā wáng yǐ chóu bēi tí kū ³⁵ zì zé huǐ guò ěr shí
。既杀王已，愁悲啼哭³⁵，自责悔过。尔时，

wǒ yǐ dà bēi zhī xīn wèi bǐ shuō fǎ bǐ wén fǎ yǐ nì zuì xiāo miè
我以大悲之心为彼说法，彼闻法已，逆罪消灭。

wèn yán dāng yú ěr shí shuō hé děng fǎ dá yán
“问言：‘当于尔时说何等法？’答言：

ěr shí yǎn shuō sēng qié zhà fǎ mén ruò wén cǐ fǎ dāng zhì ā nòu
‘尔时演说僧伽吒法门。若闻此法，当至阿耨

duō luó sān miǎo sān pú tí miè yī qiè zuì fán nǎo xiū xī rǔ jīn dì
多罗三藐三菩提，灭一切罪，烦恼休息。汝今谛

tīng dāng wèi rǔ shuō lìng rǔ wén yǐ sù dé xiè tuō wén sì jù
听，当为汝说，令汝闻已，速得解脱。闻四句

jì lìng bù zhōng quē jìn yī qiè è dé xū tuó huán rán hòu bù shī yuǎn
偈令不中阙，尽一切恶得须陀洹；然后布施远

lí zhū kǔ shòu kǔ zhòng shēng lìng dé xiè tuō bù wèi zhòng shēng lìng dé
离诸苦，受苦众生令得解脱，怖畏众生令得

yuǎn lí ěr shí bǐ rén hé zhǎng dǐng lǐ zàn yán shàn zāi
远离。’尔时，彼人合掌顶礼，赞言：‘善哉！

shàn zāi zhēn shàn zhī shí shàn néng chú miè zhū bù shàn yè shàn shuō
善哉！真善知识！善能除灭诸不善业，善说

sēng qié zhà fǎ mén shàn zāi wén zhě
僧伽吒法门，善哉闻者！’

ěr shí xū kōng zhōng wàn èr qiān tiān zǐ zhì dà xiān suǒ hé
“尔时，虚空中万二千天子至大仙所，合

zhǎng dǐng lǐ bó rú shì yán dà xiān yì niàn jǐ shí shì yé fù
掌顶礼，白如是言：‘大仙忆念几时事耶？’复

yǒu sì lóng wáng shí bā qiān yì yè chā wáng tóu miàn lǐ jìng bó dà
有四龙王、十八千亿夜叉王头面礼敬，白大

³⁴ 丽本：時；永乐北藏本及龙藏本：事

³⁵ 丽本：泣；永乐北藏本及龙藏本：哭

xiānyán yì niàn jǐ shí shì yé dà xiān dá yán wǒ yì niàn bǎi
 仙言：‘忆念几时事耶？’大仙答言：‘我忆念百
 qiān yì ā sēng qí jié wèn dà xiānyán yǐ hé shàngēn yì ěr xǔ
 千亿万阿僧祇劫。’问大仙言：‘以何善根忆尔许
 shì dá yán yǐ céng tīng shòu sēng qié zhà fǎ mén zài bǐ zhòng
 事？’答言：‘以曾听受僧伽吒法门。’在彼众
 zhōng wén cǐ fǎ mén fā jìng xìn zhě jiē dé shòu ā nù duō luó sān miǎo
 中闻此法门发净信者，皆得授阿耨多罗三藐
 sān pú tí jì ruò rén zào zuò wǔ nì zhī zuì wén cǐ fǎ mén xū yú
 三菩提记。若人造作五逆之罪，闻此法门，须臾
 zhī jiān xī néng chú miè wú liàng bǎi qiān yì jié bì è dào mén kāi
 之间悉能除灭。无量百千亿万劫，闭恶道门，开
 shēng tiān dào yú cǐ fǎ mén wén sì jù jì gōng dé rú shì kuàng
 生天道。于此法门，闻四句偈功德如是，况
 fù shū xiě dú sòng gòng yǎng huā xiāng fān gài gōng jìng zūn zhòng hé
 复书写读诵、供养华香幡盖、恭敬尊重、合
 zhǎng lǐ bài yī yán zàn shàn rú shì gōng dé bù kě sī yì
 掌礼拜、一言赞善，如是功德不可思议！”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duō bó fó yán shì zūn yún
 尔时，一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！云

hé hé zhǎng dé gōng dé děng shéi dú cǐ jīng yī hé zhǎng lǐ
 何合掌得功德等？谁读此经、一合掌礼？”

fó gào yī qiè yǒng shàn nán zǐ ruò rén zào zuò wǔ nì zhī zuì
 佛告一切勇善男子，若人造作五逆之罪，

ruò jiào rén zuò ruò suí xǐ zuò yú cǐ fǎ mén wén sì jù jì hé zhǎng
 若教人作，若随喜作，于此法门闻四句偈，合掌

jìng xìn néng miè wǔ nì hé kuàng yǒu rén yú cǐ fǎ mén jù zú shū xiě
 净信能灭五逆。何况有人于此法门具足书写、

dú sòng gòng yǎng rú cǐ gōng dé duō bǐ wú liàng shàn nán zǐ
 读诵、供养，如此功德多彼无量！善男子，

pì rú ā nà pó dá duō chí rì guāng bú zhào cóng bǐ chí zhōng chū wǔ
 譬如阿那婆达多池日光不照，从彼池中出五

dà hé yī qiè yǒng yú yì yún hé pō yǒu rén néng shù cǐ wǔ dà hé
 大河。一切勇，于意云何？颇有人能数此五大河

shuǐ dī shù fǒu
 水滴³⁶数不？”

³⁶ 丽本：滂；永乐北藏本及龙藏本：滴

yī qiè yǒng yán fú yě shì zūn
一切勇言：“不也。世尊！”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ wén cǐ fǎ mén
佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，闻此法门

shàngēn yì fù rú shì bǎi qiān wàn jié shǔ bù kě jìn yī qiè yǒng
善根亦复如是，百千万劫数不可尽。一切勇，

yú yì yún hé xū yú dé wén rú shì fǎ mén shì nán yǒu fǒu
于意云何？须臾得闻如是法门是难有不？”

yī qiè yǒng yán nán yǒu shì zūn
一切勇言：“难有！世尊！”

fó gào yī qiè yǒng yú cǐ fǎ mén néng shēng xìn zhě fù nán
佛告一切勇：“于此法门能生信者，复难

yú bǐ pì rú ā nà pó dá duō chí chū wǔ dà hé rú shì wǔ hé shuǐ
于彼！譬如阿那婆达多池出五大河，如是五河水

zhī dì shù shǔ bù kě jìn
之滴³⁷数，数不可尽。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì zūn
一切勇菩提萨埵摩诃萨埵，白佛言：“世尊！

hé děng míng wéi wǔ dà hé yě
何等名为五大河也？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ wǔ dà hé zhě suǒ wèi héng
佛告一切勇菩提萨埵：“五大河者，所谓恒

qié hé sī tuó hé bó chā hé yē móu nà hé yuè fēn hé shì
伽河、私陀河、博叉河、耶牟那河、月分河。是

wǔ dà hé xī jiē rù hǎi cǐ wǔ dà hé yī hé gè yǒu wǔ bǎi xiǎo hé
五大河悉皆入海。此五大河，一河各有五百小河

yǐ wéi juàn shǔ yī qiè yǒng fù yǒu wǔ dà hé zài xū kōng zhōng yī
以为眷属。一切勇，复有五大河在虚空中，一

hé gè yǒu yī qiān xiǎo hé yǐ wéi juàn shǔ
河各有一千小河以为眷属。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé děng shì wǔ
一切勇菩提萨埵白佛言：“世尊！何等是五

hé yǒu qiān juàn shǔ
河有千眷属？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ dì yī hé zhě míng xū tuó
佛告一切勇菩提萨埵：“第一河者，名须陀

³⁷ 丽本：滴；永乐北藏本及龙藏本：滴

luó yǒuqiānjuànshǔ dì èr hé zhě míngyuēshānqié yǒuqiānjuàn
罗，有千眷属；第二河者，名曰羶佉，有千眷
shǔ dì sān hé zhě míng pó hē dì yǒuqiānjuànshǔ dì sì hé zhě
属；第三河者，名婆呵帝，有千眷属；第四河者，
míng zhì duō sī nà yǒuqiānjuànshǔ dì wǔ hé zhě míngyuē fǎ gài
名质多斯那，有千眷属；第五河者，名曰法盖，
yǒuqiānjuànshǔ yī qiè yǒng shì míng wǔ dà hé yǒuqiānjuànshǔ
有千眷属。一切勇，是名五大河，有千眷属。

yī qiè yǒng shì wǔ dà hé lì yì yán fú tí shí shí jiàng yǔ zēng
一切勇，是五大河利益阎浮提，时时降雨，增
zhǎnghuāguǒ yú yán fú tí yù qīng jìng shuǐ zēngzhǎngmiáo jià yī
长华果；于阎浮提雨纯净水，增长苗稼。一
qiè yǒng rú hù shì tiān ān lè yán fú tí bō 提波渚也 cǐ jīng yì ěr lì
切勇，如护世天安乐阎浮提波^{提波渚也}，此经亦尔，利
yì ān lè yán fú tí bō yī qiè zhòngshēng rú sān shí sāntiān
益安乐阎浮提波一切众 生，如三十三天。”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé děng shì sān
一切勇 菩提萨埵白佛言：“世尊！何等是三
shí sāntiān
十三天？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yán shì jiā tí pó zhī suǒ zhù
佛告一切勇 菩提萨埵言：“释迦提婆之所住
chù shì sān shí sāntiān yī qiè yǒng bǐ sān shí sāntiānzuò rú shì yǔ
处是三十三天。一切勇，彼三十三天作如是语：

ruò yǒu zhòngshēng kǒu xíng shàn yǔ zhě bǐ rén gōng dé bù kě shǔ
‘若有众 生，口行善语者，彼人功德不可数
zhī ruò yǒu zhòngshēng xíng kǒu è zhě bǐ duò dì yù è guǐ
知。若有众 生，行口恶者，彼堕地狱、饿鬼、

chùshēng bù kě shǔ zhī zhòngshēng duò yú dì yù chùshēng è guǐ
畜生不可数知。众 生堕于地狱、畜生、饿鬼
shòu dà kǔ nǎo shí bǐ zhòngshēng wú jiù hù zhě yú sān è qù dú shòu
受大苦恼，时彼众 生无救护者，于三恶趣独受

jù kǔ kǒu xíng è zhě shì è zhī shí kǒu xíng shàn zhě ³⁸ shì shàn zhī shí
剧苦。口行恶者是恶知识，口行善者³⁸是善知识。

ruò jiàn shàn zhī shí zé jiàn rú lái ruò jiàn rú lái zé miè yī qiè bú
若见善知识，则见如来；若见如来，则灭一切不

³⁸ 丽本：語；永乐北藏本及龙藏本：者

shàn zhī fǎ yī qiè yǒng rú hù shì tiānwèiyán fú tí bō ér zuò lì yì
善之法。一切勇，如护世天为阎浮提波而作利益。
yī qiè yǒng cǐ jīng yì rú shì yú yán fú tí bō ér zuò fó shì ruò
一切勇，此经亦如是，于阎浮提波而作佛事。若
bù wén cǐ fǎ mén zhě bù néng zhì ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
不闻此法门者，不能至阿耨多罗三藐三菩提，
bù néng zhuàn fǎ lún bù néng jī fǎ gǔ bù néng zuò yú shī zǐ fǎ zuò
不能转法轮，不能击法鼓，不能坐于师子法座，
bù néng rù yú niè pán zhī jiè bù néng chéng jiù wú biānguāng míng rú
不能入于涅槃之界，不能成就无边光明。如
shì rú shì yī qiè yǒng bù wén rú shì fǎ mén bù néng zuò yú pú
是如是！一切勇，不闻如是法门，不能坐于菩
tí shù xià
提树下。”

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn wǒ yǒushǎo yí yù wèn shì zūn
尊！我有少疑，欲问世尊。”

fó gào yī qiè yǒng suí rǔ suǒ wèn dāng duàn rǔ yí
佛告一切勇：“随汝所问，当断汝疑。”

yī qiè yǒng bó fó yán shì zūn ěr shí xiānrén dù bǐ wǔ nì
一切勇白佛言：“世尊！尔时仙人度彼五逆
rén lìng zhù bú tuì dì zhě shì hé rén yě
人令住不退地者，是何人也？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，汝今谛听！

rú lái suǒ shuō wēi xì nán zhī cǐ sēng qié zhà fǎ mén shì xiānrén xiàng
如来所说微细难知，此僧伽吒法门示仙人像。
rú cǐ fǎ mén néng shì fó shēn rú héng hé zhōng chù chù jiàn shā cǐ
如此法门能示佛身。如恒河中处处见沙，此
fǎ yì ěr zì zuò shì xiàn wèi rén shuō fǎ wéi fó rú lái liàng yǔ fó
法亦尔，自作示现为人说法。唯佛如来，量与佛
děng cǐ fǎ rú shì yǔ fó píng děng yǒu cǐ fǎ chù cháng yǒu zhū
等；此法如是，与佛平等。有此法处，常有诸
fó
佛。”

ěr shí shì zūn fù gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shànnán zǐ
尔时，世尊复告一切勇菩提萨埵：“善男子，

wǒ niàn wǎng xī jiǔ shí jiǔ ā sēng qí jié ěr shí yǒu fó hào yuē bǎo
我念 往 昔 九 十 九 阿 僧 祇 劫， 尔 时 有 佛， 号 曰 宝
shàng³⁹ rú shì cì dì yǒu shí èr yì fó jiē hào bǎo shàng wǒ yú
上³⁹； 如 是 次 第⁴⁰ 有 十 二 亿 佛， 皆 号 宝 上。 我 于
ěr shí míng yuē jìng yuè xíng dà bù shī shí shí èr yì rú lái wǒ
尔 时， 名 曰 净 月， 行 大 布 施。 时， 十 二 亿 如 来 我
xī gòng yǎng yī yī fú wò jù yǐn shí tāng yào xiāng huā
悉 供 养， 以 衣 服、 卧 具、 饮 食、 汤 药、 香 华、
dēng míng yī qiè lè jù xī yǐ gòng yǎng bǐ zhū rú lái bú wèi wǒ shòu
灯 明、 一 切 乐 具 悉 以 供 养， 彼 诸 如 来 不 为 我 授
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì
阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提 记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu shí bā yì rú lái chū xīng yú
“一 切 勇， 我 念 往 昔 有 十 八 亿 如 来 出 兴 于
shì jiē hào bǎo míng wǒ yú ěr shí míng yuē lóng zhèng xíng dà bù
世， 皆 号 宝 明。 我 于 尔 时， 名 曰 龙 正， 行 大 布
shī yǐ xiāng huā yīng luò gòng yǎng bǐ fó bǐ zhū rú lái yì bú shòu
施， 以 香 华、 璎 珞 供 养 彼 佛。 彼 诸 如 来 亦 不 授
wǒ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì
我 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提 记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu èr shí yì fó chū xīng yú shì
“一 切 勇， 我 念 往 昔 有 二 十 亿 佛 出 兴 于 世，
jiē hào shì qì rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī wǒ yú ěr shí xíng
皆 号 式 弃 如 来、 应 供、 正 遍 知。 我 于 尔 时， 行
dà bù shī yǐ zhū lè jù gòng yǎng bǐ fó bǐ zhū rú lái yì bú shòu
大 布 施， 以 诸 乐 具 供 养 彼 佛。 彼 诸 如 来 亦 不 授
wǒ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì
我 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提 记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu èr shí yì zhū fó chū xīng yú
“一 切 勇， 我 念 往 昔 有 二 十 亿 诸 佛 出 兴 于
shì jiē hào jiā shè wǒ yú ěr shí xíng dà bù shī yǐ zhū xiāng huā
世， 皆 号 迦 葉。 我 于 尔 时， 行 大 布 施， 以 诸 香 华、
fān gài yī fú yī qiè lè jù gòng yǎng bǐ fó bǐ zhū rú lái yì bú
幡 盖、 衣 服、 一 切 乐 具 供 养 彼 佛。 彼 诸 如 来 亦 不
shòu wǒ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì
授 我 阿 耨 多 罗 三 藐 三 菩 提 记。

³⁹ 丽本：寶上如來；永乐北藏本及龙藏本：寶上

⁴⁰ 丽本：次第；永乐北藏本及龙藏本：如是次第

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu shí liù yì zhū fó rú lái chū
“一切勇，我念 往 昔有十六亿诸佛如来出
xīng yú shì jiē hào jìng guāng wǒ yú ěr shí zuò dà zhǎng zhě zǐ xíng
兴于世，皆号净 光。我于尔时作大 长 者子，行
dà bù shī shě yī qiè wù bǐ shí liù yì zhū fó rú lái wǒ xī gòng
大布施，舍一切物。彼十六亿诸佛如来，我悉供
yǎng yǐ xiāng huā fān gài yī fú wò jù yǐn shí tāng yào
养，以 香 华、幡盖、衣服、卧具、饮食、汤药，
yì bú shòu wǒ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì
亦不授我阿耨多罗三藐三菩提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī jiǔ shí wǔ yì zhū fó rú lái chū
“一切勇，我念 往 昔九十五亿诸佛如来出
xīng yú shì jiē hào shì jiā móu ní yīng⁴¹ zhèng biàn zhī wǒ yú ěr
兴于世，皆号释迦牟尼、应⁴¹、正 遍知。我于尔
shí zuò dà guó wáng rú fǎ zhì shì bǐ jiǔ shí wǔ yì shì jiā rú lái wǒ
时作大 国 王，如法治世。彼九十五亿释迦如来我
xī gòng yǎng yǐ xiāng huā fān gài yǐn shí yī fú wò jù
悉供 养，以 香 华、幡盖、饮食、衣服、卧具、
tāng yào yī qiè lè jù yì bú shòu wǒ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
汤药、一切乐具，亦不授我阿耨多罗三藐三菩
tí jì
提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu jiǔ yì fó chū xīng yú shì
“一切勇，我念 往 昔有九亿佛出兴于世，
jiē hào jiā luó jiā jiū cūn tuó rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī wǒ yú
皆号迦罗迦鸠村陀如来、应供、正 遍知。我于
ěr shí zuò pó luó mén zǐ jù fù wú liàng xíng yī qiè shī yǐ zhū xiāng
尔时作婆罗门子，巨富无量，行一切施。以诸 香
huā fān gài yī fú wò jù yǐn shí yī qiè lè jù gòng yǎng
华、幡盖、衣服、卧具、饮食、一切乐具供 养
zhū fó bǐ zhū rú lái yì bú shòu wǒ ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
诸佛，彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩提
jì
记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu shí bā yì rú lái chū xīng yú
“一切勇，我念 往 昔有十八亿如来出兴于

⁴¹ 丽本：應供；永乐北藏本及龙藏本：應

shì jiē háo jiā nà jiā⁴² móu ní rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī
世，皆号迦那迦⁴²牟尼如来、应供、正遍知。

wǒ yú ěr shí xíng dà bù shī bǐ zhū rú lái wǒ xī gòngyǎng yǐ xiāng
我于尔时行大布施，彼诸如来我悉供养，以香

huā fān gài yī fú wò jù yǐn shí tāngyào yī qiè lè jù
华、幡盖、衣服、卧具、饮食、汤药、一切乐具

gòngyǎng bǐ zhū rú lái yì bú shòu wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
供养，彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩

tí jì
提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu shí sān yì zhū fó rú lái chū
“一切勇，我念往昔有十三亿诸佛如来出

xīng yú shì jiē hào guāng míng dé rú lái yīng zhèngbiàn zhī wǒ
兴于世，皆号光明德如来、应、正遍知。我

xī gòngyǎng yǐ zhū huā xiāng fān gài yī fú wò jù yǐn shí
悉供养，以诸华香、幡盖、衣服、卧具、饮食、

yī qiè lè jù gòngyǎng zūn zhòng bǐ zhū rú lái yì bú shòu wǒ ā nòu
一切乐具供养尊重。彼诸如来亦不授我阿耨

duō luó sānmiǎosān pú tí jì
多罗三藐三菩提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī èr shí wǔ yì zhū fó rú lái chū
“一切勇，我念往昔二十五亿诸佛如来出

xīng yú shì jiē hào fú shā rú lái yīng zhèngbiàn zhī wǒ yú ěr
兴于世，皆号弗沙如来、应、正遍知。我于尔

shí chū jiā zuò shā mén xíng rú fǎ gòngyǎng yǐ zhū xiāng huā yīng luò
时出家作沙门行，如法供养，以诸香华、璎珞、

fān gài yī fú wò jù yǐn shí yī qiè lè jù zūn zhòng zàn tàn
幡盖、衣服、卧具、饮食、一切乐具，尊重赞叹，

bǐ zhū rú lái yì bú shòu wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩提记。

yī qiè yǒng wǒ niàn wǎng xī yǒu shí èr yì zhū fó rú lái chū
“一切勇，我念往昔有十二亿诸佛如来出

xīng yú shì jiē hào pí pó shī⁴³ rú lái yīng zhèngbiàn zhī bǐ zhū
兴于世，皆号毗婆尸⁴³如来、应、正遍知。彼诸

rú lái wǒ xī gòngyǎng yǐ huā xiāng fān gài yī fú yǐn shí
如来我悉供养，以华香、幡盖、衣服、饮食、

⁴² 丽本：伽；永乐北藏本及龙藏本：迦

⁴³ 丽本：施；永乐北藏本及龙藏本：尸

wò jù tāngyào yī qiè lè jù xī yǐ gòngyǎng wǒ shí chū jiā
卧具、汤药、一切乐具悉以供 养。我时出家，
bǐ zhū rú lái yì bú shòu wǒ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì zuì
彼诸如来亦不授我阿耨多罗三藐三菩提记。最
hòu pí pó shī⁴⁴ rú lái shuō cǐ fǎ mén yán fú tí zhòngshēngwén yǐ
后，毗婆尸⁴⁴如来说此法门，阎浮提众 生 闻已，
yú xū kōngzhōng jí yǔ qī bǎo ěr shí yán fú tí zhòngshēng xī wú
于虚空 中 即雨七宝。尔时，阎浮提众 生 悉无
pín qióng wǒ yú ěr shí yì bù dé shòu ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
贫 穷。我于尔时亦不得授阿耨多罗三藐三菩
tí jì dàn wén kōngshēng ér gào wǒ yán rǔ bù jiǔ dāng dé shòu ā
提记，但闻空 声 而告我言：‘汝不久当得受阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
耨多罗三藐三菩提记。’ ”

yī qiè yǒng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn jīng yú jǐ shí
一切 勇 菩提萨埵白佛言：“世尊经于几时，
dé shòu⁴⁵ ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
得 受⁴⁵阿耨多罗三藐三菩提记？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ yán dì tīng shàn nán zǐ
佛告一切 勇 菩提萨埵言：“谛听！善 男子，
guò jiǔ shí èr yì ā sēng qí jié yǒu fó chū shì hào rán dēng rú lái
过九十二亿阿僧祇劫，有佛出世，号然灯如来、
yīng zhèng biàn zhī wǒ yú ěr shí zuò mó nà pó zǐ míngyuē mí qié
应、正 遍知。我于尔时作摩那婆子，名曰弥伽

弥伽者 此言云， yú rán dēng fó suǒ zuò mó nà pó xiū qīng jìng hēng wǒ jiàn
于然灯佛所，作摩那婆，修清净行。我见

bǐ fó yǐ qī jīng qīng lián huā gòng yǎng rán dēng rú lái yǐ cǐ shàn gēn
彼佛，以七茎青莲华供 养然灯如来，以此善根

huí xiàng ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí ěr shí rán dēng rú lái jí
回 向阿耨多罗三藐三菩提。尔时，然灯如来即

shòu wǒ jì mó nà pó wèi lái guò ā sēng qí jié dāng dé zuò fó
授我记：‘摩那婆，未来过阿僧祇劫当得作佛，

hào shì jiā móu ní rú lái yīng zhèng biàn zhī yī qiè yǒng wǒ
号释迦牟尼如来、应、正 遍知。’ 一切 勇，我

yú ěr shí wén shòu jì shēng yǒng shēn xū kōng gāo shí èr duō luó zhù
于尔时，闻授记 声 踊身虚空高十二多罗，住

⁴⁴ 丽本：施；永乐北藏本及龙藏本：尸

⁴⁵ 丽本：授；永乐北藏本及龙藏本：受

xū kōngzhōng dé wú shēng fǎ rěn wú liàng ā sēng qí jié suǒ xiū jìng hēng
虚空中得无生法忍。无量阿僧祇劫所修净行
yǔ liù bō luó mì xiāng yìng yī qiè shàngēn xī jiē xiànrán rú shì zhǎng
与六波罗蜜相应，一切善根悉皆现前，如视掌
zhōng ān mó luó guǒ
中庵摩罗果。

yī qiè yǒng wǒ yú ěr shí lìng wú liàng bǎi qiān yì zhòng shēng
“一切勇，我于尔时令无量百千亿众 生
zhù yú shàn fǎ yī qiè yǒng kuàng jīn wǒ chéng ā nòuduō luó sān miǎo
住于善法。一切勇，况 今我 成 阿耨多罗三藐
sān pú tí lì yì zhòng shēng wǒ guān zhòng shēng yǐ hé yīng dù suí qí
三菩提利益 众 生！我观 众 生以何应度，随其
fāng biàn wèi qí shuō fǎ ruò wèi zhū tiān xiàn zuò tiān shēn ér wèi shuō fǎ
方便为其说法。若为诸天，现作天身而为说法；
ruò zài lóng gōng shì zuò lóng shēn ér wèi shuō fǎ yú yè chā zhōng shì
若在龙宫，示作龙身而为说法；于夜叉 中，示
yè chā shēn ér wèi shuō fǎ yú è guǐ zhōng zuò è guǐ shēn ér wèi shuō
夜叉身而为说法；于饿鬼 中，作饿鬼身而为说
fǎ ruò wèi rén dào shì zuò rén shēn ér wèi shuō fǎ yīng yǐ fó shēn
法；若为人道，示作人身而为说法；应以佛身
ér shòu huà zhě shì zuò fó shēn ér wèi shuō fǎ yīng yǐ pú tí sà duǒ
而受化者，示作佛身而为说法；应以菩提萨埵
shēn ér shòu huà zhě shì pú tí sà duǒ shēn wèi zhī shuō fǎ wǒ guān
身而受化者，示菩提萨埵身为之说法。我观
zhòng shēng yǐ hé yīng dù rú shì rú shì wèi zhòng shēng xiàn suí yìng
众 生以何应度，如是，如是，为 众 生现随应
shuō fǎ
说法。

yī qiè yǒng wǒ wèi zhòng shēng yǎn shuō zhū fǎ yǒu duō fāng biàn
“一切勇，我为 众 生演说诸法有多方便。
hé yǐ gù yī qiè yǒng jù zú shàngēn zhòng shēng dé wén cǐ fǎ
何以故？一切勇，具足善根 众 生得闻此法，
yī qiè shàngēn xī dé zēng zhǎng qiǎn zhě bù shī wú fú dé zhě
一切善根悉得增 长。慳者，布施；无福德者，
xiū xíng fú dé zì lì lì tā xiū xíng niàn sǐ bǐ wén fǎ gù
修行福德，自利利他，修行⁴⁶念死。彼闻法故，

⁴⁶ 丽本：於；永乐北藏本及龙藏本：行

zuò cǐ shàngēn yǐ tīng fǎ gù guò qù shàngēn yì dé zēngmíng bǐ
作此善根；以听法故，过去善根亦得增明。彼
dé cháng yè lì yì ān lè yī qiè tiānrén yī qiè yǒng rú shì fǎ
得长夜利益，安乐一切天人。一切勇，如是法
mén yī jīng yú ěr dé shēng wú liànggōng dé
门一经于耳，得生无量功德。

yī qiè yǒng ěr shí zhòngshēng gè xiāng wèi yán gèng yǒu
“一切勇，尔时，众生各相谓言：‘更有
yú shàn fǎ xiū xíng dé ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí fǒu shàn
余善法修行得阿耨多罗三藐三菩提不？’善
zhòngshēng yán yǒu fǎ bù shī xiū xíng kǒushuō shàn yǔ rú shì děng
众生言：‘有法布施修行，口说善语，如是等
fǎ dé shànguǒ bào zhì wú shàng dào yú chī zhī rén zuò rú shì yán
法得善果报至无上道。’愚痴之人作如是言：

wú fǎ wú shī wú shàn è guǒ wú kǒushàn bào bǐ yú chī rén
‘无法无施，无善恶果，无口善报。’彼愚痴人
dé dà zuì bào zhǎn zhuǎnduò yú è dào zhī zhōng yú bā dà jié duò
得大罪报，展转堕于恶道之中，于八大劫堕
yú dì yù shòu dà kǔ bào shí liù jié zhōng duò ā xiū luó jiǔ qiān jié
于地狱受大苦报，十六劫中堕阿修罗，九千劫
zhōngshēng duò guǐ shén shí èr jié duò è guǐ zhōng shòu è guǐ kǔ wàn
中生堕鬼神，十二劫堕饿鬼中受饿鬼苦，万
sì qiān jié shēng chǔ yīn yǎ wàn liù qiān jié mǔ tāi shāng duò wàn èr
四千劫生处暗哑，万六千劫母胎伤⁴⁷堕，万二
qiān jié shēng zuò ròu tuán⁴⁸ wàn yī qiān jié shēng chù shēng⁴⁹ máng bǐ
千劫生作肉团⁴⁸，万一千劫生处生⁴⁹盲。彼
zhū fù mǔ zuò rú shì yán wǒ suǒ shēng zǐ xū shòu qín kǔ jiǔ yuè hù
诸父母作如是言：‘我所生子虚受勤苦，九月护
tāi jī kě hán rè zhū kǔ jù shòu ér bù dé zǐ bào ēn zhī lì yī
胎饥渴寒热，诸苦具受而不得子报恩之力。’一
qiè yǒng rú shì rú shì bàng fǎ zhòngshēng duò yú dì yù chù
切勇，如是，如是。谤法众生堕于地狱、畜
shēng è guǐ lín mìng zhōng shí wéi yōu nǎo jiàn shè zhī ér qù
生、饿鬼，临命终时为忧恼箭射之而去。

⁴⁷ 丽本：腸；永乐北藏本及龙藏本：傷

⁴⁸ 丽本：搏；永乐北藏本及龙藏本：團

⁴⁹ 丽本：目；永乐北藏本及龙藏本：生

yī qiè yǒng kǒushàn yǔ zhě zuò rú shì yán yǒu fǎ yǒu shī
“一切勇，口善语者作如是言：‘有法有施，
yǒushàn è yè guǒ bào bǐ rén yǐ shì shàngēn yīn yuán èr shí wǔ jié
有善恶业果报。’彼人以是善根因缘，二十五劫
shēng yù dānyuè⁵⁰ èr shí wǔ jié shēng sān shí sān tiān shòu zhū tiān lè
生郁单越⁵⁰；二十五劫生三十三天，受诸天乐。
cóng tiān mìng zhōng shēng yù dānyuè⁵¹ bú rù mǔ tāi mù jiàn bǎi qiān shì
从天命终生郁单越⁵¹，不入母胎，目见百千世
jiè xī míng ān lè jiàn yī qiè guó tǔ zhū fó bù yí běn chù chéng sān
界悉名安乐。见一切国土诸佛，不移本处成三
pú tí
菩提。

yī qiè yǒng rú cǐ fǎ mén yǒu dà shén lì néng fā qīng jìng
“一切勇，如此法门有大神力，能发清净
xìn xīn bù shēng biān dì jù qīng jìng jiè yī qiè yǒng fù yǒu zhòng
信心，不生边地，具清净戒。一切勇，复有众
shēng zuò rú shì yán rú lái zhòu yè dù zhū zhòng shēng ér zhòng shēng
生作如是言：‘如来昼夜度诸众生，而众生
jiè yóu bú jìn yé wú liàng zhòng shēng yuàn yú pú tí wú liàng zhòng
界犹不尽耶？无量众生愿于菩提，无量众
shēng shēng yú tiān shàng wú liàng zhòng shēng rù bō niè pán hé yīn yuán
生生于天上，无量众生入般涅槃。何因缘
gù ér bú jìn yé
故而不尽耶？’”

shí zhū wài dào pó luó mén děng zuò rú shì yǔ wǒ dāng wèn
时，诸外道婆罗门等作如是语：“我当问
nàn shā mén qú tán rú shì zhī yì
难沙门瞿昙如是之义！”

ěr shí yǒu jiǔ shí sì yì zhū wài dào pó luó mén děng lái zhì
尔时，有九十四亿诸外道婆罗门等来诣
wáng shè chéng ěr shí shì zūn xī rán wēi xiào
王舍城。尔时，世尊熙然微笑。

ěr shí mí dì lì pú tí sà duǒ^{弥帝隶者此云慈也} cóng zuò ér qǐ dǐng lǐ
尔时，弥帝隶菩提萨埵从座而起，顶礼
fó zú xiàng fó hé zhǎng bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù
佛足，向佛合掌，白佛言：“世尊！何因缘故

⁵⁰ 丽本：曰；永乐北藏本及龙藏本：越

⁵¹ 丽本：曰；永乐北藏本及龙藏本：越

rú lái wēixiào ruò wú yīn yuán rú lái zhōng bú xiàn xī yǒu shì yuàn
如来微笑？若无因缘如来终不现希有事。愿
shì zūnshuō hé gù xiànxiao
世尊说何故现笑？”

fó gào mí dì lì pú tí sà duǒ shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告弥帝隶菩提萨埵：“善男子，汝今谛听！
dāngwèi rǔ shuō mí dì lì jīn rì wángshèchéng bì yǒu dà zhòng jí
当为汝说。弥帝隶，今日王舍城必有大众集
huì
会。”

mí dì lì pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé zhòng jí huì
弥帝隶菩提萨埵白佛言：“世尊！何众集会？
wéitiān lóng yè chā ruò rén fēi rén
为天、龙、夜叉？若人、非人？”

fó gào mí dì lì pú tí sà duǒ shànnán zǐ cǐ zhūtiān
佛告弥帝隶菩提萨埵：“善男子，此诸天、
lóng yè chāděng xī lái jí huì fù yǒu bā wàn sì qiānzhū pó luó mén
龙、夜叉等悉来集会。复有八万四千诸婆罗门、
jiǔ qiān yì zhū ní qián zǐ lái yù tán lùn wǒ xī xiáng fú zhū pó luó
九千亿诸尼捷⁵²子来欲谈论。我悉降伏诸婆罗
ménwèi qí shuō fǎ jiē fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jiǔ
门为其说法，皆发阿耨多罗三藐三菩提心。九
qiān yì ní qián tuó jiē dé xū lú duō bō dì cǐ yán wàn bā qiān yì lóng
千亿万尼捷⁵³陀皆得须驴多波帝^{此言逆流}。万八千亿万
wáng xī lái jí huì wén wǒ shuō fǎ xī fā ā nòuduō luó sānmiǎosān
王悉来集会，闻我说法，悉发阿耨多罗三藐三
pú tí xīn liù wàn yì jìng jū tiān zǐ yì lái jí huì fù yǒu sān wàn yì
菩提心。六万亿净居天子亦来集会。复有三万亿
è mó jí qí juànshǔ yì lái jí huì yǒu wàn èr qiān ā xiū luó wáng
恶魔及其眷属亦来集会。有万二千阿修罗王，
xī lái jí huì wǔ bǎi dà wáng jí zhū juànshǔ xī lái jí huì tīng wǒ
悉来集会。五百大王及诸眷属悉来集会，听我
shuō fǎ jì wén fǎ yǐ jiē fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
说法，既闻法已，皆发阿耨多罗三藐三菩提心。”

ěr shí mí dì lì pú tí sà duǒ cóngzuò ér qǐ dīng lǐ fó
尔时，弥帝隶菩提萨埵，从座而起，顶礼佛

⁵² 丽本：乾；永乐北藏本：捷；龙藏本：捷

⁵³ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：捷

zú yòurào sān zā jí mò bú xiàn
足，右绕三匝，即没不现。

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ cóng zuò ér qǐ
尔时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，

piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì xiàng fó hé zhǎng bó fó yán
偏袒右肩，右膝著地，向佛合掌，白佛言：

shì zūn bǐ wǔ bǎi guó wáng míng zì hé děng
“世尊！彼五百国王名字何等？”

fó gào yī qiè yǒng dì tīng shàn nán zǐ yī míng huān xǐ
佛告一切勇：“谛听！善男子，一名欢喜

wáng èr míng shàn huān xǐ wáng sān míng yōu⁵⁴ bō nàn tuó wáng sì
王，二名善欢喜王，三名优⁵⁴波难陀王，四

míng shèng yǒng wáng wǔ míng fàn jiāng jūn wáng liù míng fàn xiǎng wáng
名胜踊王，五名梵将军王，六名梵响王，

qī míng shàn jiàn wáng bā míng shàn huān xǐ wáng jiǔ míng huān xǐ jiāng
七名善见王，八名善欢喜王，九名欢喜将

jūn wáng shí míng huān xǐ zhèng wáng shí yī míng pín pó suō luó wáng
军王，十名欢喜正王，十一名频婆娑罗王，

shí èr míng bō sī nà wáng shí sān míng zēng zhǎng wáng rú shì děng yǒu
十二名波斯那王，十三名增长王，如是等有

wǔ bǎi dà wáng yī yī dà wáng yǒu qiān yì juàn shǔ jiē fā ā nòu duō
五百大王。一一大王有千亿眷属，皆发阿耨多

luó sān miǎo sān pú tí xīn wéi chū zēng zhǎng wáng cóng yú dōng fāng yǒu
罗三藐三菩提心，唯除增长王。从于东方有

sān wàn yì pú tí sà duǒ jù lái jí huì cóng yú nán fāng yǒu wǔ wàn yì
三万亿菩提萨埵俱来集会，从于南方有五万亿

pú tí sà duǒ jù lái jí huì cóng yú xī fāng yǒu liù wàn yì pú tí sà
菩提萨埵俱来集会，从于西方有六万亿菩提萨

duǒ jù lái jí huì cóng yú běi fāng yǒu bā wàn yì pú tí sà duǒ jù lái
埵俱来集会，从于北方有八万亿菩提萨埵俱来

jí huì cóng yú xià fāng yǒu jiǔ wàn yì pú tí sà duǒ jù lái jí huì
集会，从于下方有九万亿菩提萨埵俱来集会，

cóng yú shàng fāng yǒu bǎi qiān yì pú tí sà duǒ jù lái jí huì bǐ zhū
从于上方有百千亿菩提萨埵俱来集会。彼诸

pú tí sà duǒ xī zhù shí dì yī qiè jiē yì wáng shè dà chéng zhì rú
菩提萨埵悉住十地，一切皆诣王舍大城，至如

⁵⁴ 丽本：憂；永乐北藏本及龙藏本：優

lái suǒ yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn
来所，于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。”

ěr shí shì zūngào yī qiè yǒng pú tí sà duǒmó hē sà duǒyán
尔时，世尊告一切勇菩提萨埵摩诃萨埵言：

shànnán zǐ rǔ yì shí fāngzhū fó shì jiè gào zhū pú tí sà duǒ
“善男子，汝诣十方诸佛世界告诸菩提萨埵：

jīn rì rú lái yú wángshè chéngyǎnshuō dà fǎ rǔ děng shí fāng pú
‘今日如来于王舍城演说大法。汝等十方菩
tí sà duǒ hé zhǎnggōngjìng rǔ yú xū yú sù huán jí cǐ zhòng huì
提萨埵合掌恭敬。’汝于须臾速还，及此众会
tīng fǎ
听法。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ cóng zuò ér qǐ dǐng lǐ fó
尔时，一切勇菩提萨埵从座而起，顶礼佛
zú rào fó sān zā hū rán bú xiàn
足，绕佛三匝，忽然不现。

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ dào shí fāngguó gào zhū pú tí
时，一切勇菩提萨埵到十方国，告诸菩提
sà duǒ yányuē jīn rì rú lái yú wángshè chéngyǎnshuō dà fǎ rǔ
萨埵言曰：“今日如来于王舍城演说大法，汝
děng jīn zhě yīng zàn shàn zāi lìng rǔ yǒng dé ān lè lì yì
等今者应赞善哉，令汝永得安乐利益。”

ěr shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ dào shí fāngguó gòng yǎng zhū
尔时，一切勇菩提萨埵到十方国，供养诸
fó gào zhū pú tí sà duǒ yán yǐ huán guī cǐ tǔ pì rú zhuàng
佛，告诸菩提萨埵，言已，还归此土。譬如壮
shì qū shēn bì qǐng zhì wángshè chéng zhù rú lái qián shí yī qiè
士屈伸臂顷至王舍城，住如来前。时，一切
pó luó mén zhū wàidào xī yǐ jí huì tiān lóng yè chā ā xiū
婆罗门、诸外道悉已集会，天、龙、夜叉、阿修
luó rén fēi rén děng jiē xī jí huì wǔ bǎi dà wáng jí qí juànshǔ
罗、人、非人等皆悉集会，五百大王及其眷属
yì lái jí huì sān wàn yì è mó jí zhū juànshǔ yì lái jí huì
亦来集会，三万亿恶魔及诸眷属亦来集会。

ěr shí wángshè chéng dì dà zhèndòng shí shí fāng zhū fó
尔时，王舍城地大震动。时，十方诸佛
shì jiè yǔ zhāntán mò xiāng yǔ tiān miào huā yǔ rú lái shàng chéng
世界，雨栴檀末香，雨天妙华，雨如来上成

dà huā tái jīn gāng lì shì zhí jīn gāngchǔ zài rú lái qián ěr shí
大华台。金刚力士执金刚杵在如来前。尔时，
sì fāng yǒu sì fēng wáng rù wáng shě chéng xī chuī chéng nèi fèn huì tǔ
四方有四风王入王舍城，悉吹城内粪秽土
shā yuǎn zhì chéng wài ěr shí shí fāng shì jiè yù zhòng xiāng shuǐ shí
沙远置城外。尔时，十方世界雨众香水，十
fāng shì jiè yù yōu bō luó huā jū wù tóu huā fēn tuó lì huā zài xū
方世界雨优钵罗华、拘物头华、分陀利华，在虚
kōng zhōng huà chéng huā gài yú xū kōng zhōng yǒu bā wàn sì qiān yì
空中化成华盖。于虚空中，有八万四千亿
shī zǐ zhī zuò qī bǎo suǒ chéng yī qiè zuò shàng jiē yǒu rú lái
师子之座，七宝所成。一切座上，皆有如来，
xuān shuō miào fǎ ěr shí sān qiān shì jiè liù zhǒng zhèn dòng
宣说妙法。尔时，三千世界六种震动。

shí yī qiè yǒng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán
时，一切勇菩提萨埵摩诃萨埵，白佛言：

shì zūn hé yīn yuán gù yú wáng shě chéng xiàn xī yǒu shì
“世尊！何因缘故于王舍城现希有事？”

fó gào yī qiè yǒng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ rǔ jīn shàn tīng
佛告一切勇菩提萨埵：“善男子，汝今善听！

pì rú yǒu rén wú wǒ zì gāo jiā jū pín qióng rì zhì wáng mén
譬如有人，吾我自高，家居贫穷，日至王门。

jì zhì wáng mén zì gāo zhí rù shí shǒu mén zhě xún zhuō dǎ fù
既至王门，自高直入。时，守门者寻捉打缚。

wáng wén yǒu rén zhí rù wáng mén wáng zuò shì niàn cǐ rén zhí rù bì
王闻有人直入王门，王作是念：‘此人直入必

yù xiāng hài shí wáng chēn huì chì zhū chén yán rǔ jiāng cǐ rén
欲相害。’时王瞋恚，敕诸臣言：‘汝将此入

duàn qí mìng gēn bìng qí fù mǔ xiōng dì zǐ mèi qí rén juàn shǔ jiē
断其命根，并其父母兄弟姊妹。’其人眷属皆

xī yōu chóu bēi qì tí kū rú lái shuō fǎ yì fù rú shì wú wǒ zì
悉忧愁，悲泣啼哭。如来说法亦复如是。吾我自

gāo yù zhū fán fū dé jiàn fó shēn ěr wén shuō fǎ zì shēng gāo màn
高喻诸凡夫得见佛身，耳闻说法自生高慢，

shuō zhǒng zhǒng yǔ zhù wú wǒ dì zì bù tīng shòu yì bù shuō fǎ ruò
说种种语住吾我地，自不听受亦不说法。若

rén shuō fǎ yī jì yī yù yì bù tīng shòu zuò rú shì yán rú cǐ
人说法一偈一喻，亦不听受，作如是言：‘如此

zhī fǎ wǒ yǐ xiān zhī hé yǐ gù zhù wǒ màn dì huò shì duōwén
之法我已先知。’何以故？住我慢地，或恃多闻，
zì zòng⁵⁵ fàng yì yǔ yú chī rén gòng zhù bù wén zhèng fǎ zì yǐ
自纵⁵⁵放逸，与愚痴人共住，不闻正法。自以
duōwén fàng yì bù rú fǎ shuō zì zuò shǒu bǐ ér zì shuō zhī
多闻，放逸不如法说，自作手笔而自说之。

yī qiè shì rén qī kuáng zì shēn zuò rú shì yán yǒu cái
“一切世人，欺诳自身，作如是言：‘有财
shī wǒ wǒ shì fú tián bǐ yú chī rén zì kuáng qí shēn yì kuáng
施我，我是福田。’彼愚痴人自诳其身，亦诳
shì jiān shí tā xìn shī bù néng xiāo gù mìng yù zhōng shí shēng dà kǒng
世间；食他信施不能消故，命欲终时生大恐
bù zhū rén gào yán rǔ zú jì⁵⁶ shù hé bú zì jiù dá yán
怖。诸人告言：‘汝足技⁵⁶术，何不自救？’答言：

jīn rì jì⁵⁷ shù bù néng zì jiù yōu bēi kǔ nǎo zhòng rén yǔ
‘今日技⁵⁷术，不能自救，忧悲苦恼。’众人语
yán wèi yī rén gù fù mǔ xiōng dì qīn lǐ juàn shǔ wú shì
言：‘为一人故，父母、兄弟、亲里、眷属无事
zhū lù zhòng shēng rú shì jìn è zhī shí duò yú dì yù chù shēng
诛戮。’众生如是近恶知识，堕于地狱、畜生、
è guǐ rú shì rú shì zhū pó luó mén zhū ní qián⁵⁸ zǐ wǒ
饿鬼。如是，如是。诸婆罗门、诸尼犍⁵⁸子，我
jīn gào rǔ rǔ mò fàng yì pì rú niǎo zǐ wèi shēng yǔ yì bù néng
今告汝，汝莫放逸。譬如鸟子未生羽翼，不能
gāo xiáng fēi yú xū kōng rǔ děng rú shì wú yǒu shén lì bù néng fēi zhì
高翔飞于虚空；汝等如是无有神力，不能飞至
niè pán zhī jiè suǒ yǐ zhě hé rǔ suǒ xíng fǎ fēi bì jìng dào zhōng
涅槃之界。所以者何？汝所行法非毕竟道，终
guī pò huài rǔ děng lín zhōng zì shēng huǐ xīn wǒ děng xū shòu rú
归破坏。汝等临终自生悔心：‘我等虚受如
shì shēn mìng xiū xíng bù dé tiān lè bú shòu rén lè bù dé niè pán
是身命，修行不得天乐，不受人乐，不得涅槃。
wǒ děng cǐ shēn biàn wéi xū guò wǒ dāng shēng hé dào shòu hé děng
我等此身便为虚过，我当生何道？受何等

⁵⁵ 丽本：從；永乐北藏本及龙藏本：縱

⁵⁶ 丽本：伎；永乐北藏本及龙藏本：技

⁵⁷ 丽本：伎；永乐北藏本及龙藏本：技

⁵⁸ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

shēn

身？’”

ěr shí shì zūngàozhū pó luó mén ní qián zǐ zhū wàidàoyán
尔时，世尊告诸婆罗门、尼犍⁵⁹子诸外道言：

yán fú tí zhōngmǎnzhōngzhēnbǎo rǔ děng mò shī suǒ wàng yú fó
“阎浮提中满中珍宝，汝等莫失所望，于佛
fǎ bǎozhōng mò zuò yì xué rǔ děng suǒ yí xī wèn rú lái fó dāng wèi
法宝中莫作异学。汝等所疑悉问如来，佛当为
rǔ fēn bié shuō zhī
汝分别说之。”

ěr shí yī qiè pó luó mén ní qián zǐ děng cóng zuò ér qǐ
尔时，一切婆罗门、尼犍⁶⁰子等从座而起，
piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎng lǐ fó bó fó yán shì
偏袒右肩，右膝著地，合掌礼佛，白佛言：“世
zūn rú lái zhòu yè duō dù shēng sǐ zhòng shēng zhòng shēng jiè bù jiǎn
尊！如来昼夜多度生死众，众生界不减
bù zēng shì zūn hé yīn yuán gù zhòng shēng děng rú shì shēng miè
不增。世尊！何因缘故众等如⁶¹是生灭？”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ dà shì zhuāng yán
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵大誓庄严，
wèi rán fǎ jù yù wèn dà shì bó fó yán shì zūn dāng lái shì wú
为然法炬欲问大事，白佛言：“世尊！当来世无
shào zhòng shēng wú lǎo zhòng shēng zuò shēng miè zhě
少⁶²众生、无老众生作生灭者？”

fó gào yào shàng zhòng shēng yǒu lǎo zuò shào rú shì shēng miè
佛告药上：“众生有老作少⁶³如是生灭。
shàn nán zǐ rú rén mù fà zhuó xīn yī fú cóng shè ér chū yú
善男子，如人沐发，著新衣服，从舍而出。余
rén yǔ yán shàn mù tóu fà zhuó xīn jìng yī yòu rú yǒu rén xǐ mù
人语言：‘善沐头发，著新净衣。’又如有人洗沐
tóu fà zhuó gù xǐ yī shàn mù tóu fà yī fú fēi miào rú
头发，著故洗衣。‘善沐头发，衣服非妙。’如

⁵⁹ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶⁰ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶¹ 丽本：而；永乐北藏本及龙藏本：如

⁶² 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁶³ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

shì rú shì yàoshàng zhòngshēnglǎo zhě yú yán fú tí yǐ wéi fēi
是，如是。药上，众 生 老者于阎浮提以为非
miào shàozhě suī miàoxiànyǒushēngmiè
妙，少者虽妙现有生灭。”

ěr shí yī qiè pó luó mén zhū wàidào ní qián⁶⁴ zǐ bó fó yán
尔时，一切婆罗门、诸外道尼犍⁶⁴子白佛言：

shì zūn hé děng míng lǎo hé zhě wéi shǎo⁶⁵ ?
“世尊！何等名老？何者为少⁶⁵？”

fó gàozhū wàidào suǒ yán lǎo zhě shuòshuòwǎng lái è guǐ
佛告诸外道：“所言老者，数数往来饿鬼、
chùshēng dì yù zhī zhōng shòu kǔ wú yàn
畜生、地狱之中，受苦无厌。”

ěr shí yī qiè zhū pó luó mén tiānlóng dà wáng bó fó yán
尔时，一切诸婆罗门、天龙大王白佛言：

shì zūn wǒ děng gēng bù néng shòu shēng sǐ kǔ nǎo
“世尊！我等更不能受生死苦恼。”

bǐ zhū ní qián zuò rú shì yán wú shǎo⁶⁷ zhòngshēng
彼诸尼犍⁶⁶作如是言：“无少⁶⁷众 生。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn guān cǐ
尔时，药上 菩提萨埵白佛言：“世尊！观此
zhòngshēng rú shì nán dù
众 生如是难度。”

fó gàoyàoshàng pú tí sà duǒ rú lái jīn rì fēn bié jiě shuō
佛告药上 菩提萨埵：“如来今日分别解说。

rǔ shàn dì tīng
汝善谛听！”

yǒu jiǔ wàn sì qiān yì xīn xué zhòngshēng zài rú lái qián bù lǐ
有九万四千亿新学众 生在如来前，不礼

rú lái yì bú wèn xùn
如来，亦不问讯。

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé yīn
尔时，药上 菩提萨埵白佛言：“世尊！何因

yuán gù cǐ zhū zhòngshēng bù lǐ rú lái yì bú wèn xùn qǐng jué
缘故，此诸众 生不礼如来，亦不问讯？请决

⁶⁴ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶⁵ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁶⁶ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁶⁷ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

suǒ yí
所疑。”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵：“善男子，汝今谛听！

dāng wèi rǔ shuō shàn nán zǐ ruò zuò shì shuō wú shǎo⁶⁸ zhòng shēng
当为汝说。善男子，若作是说无少⁶⁸众生，

rú shì zhī rén shì shǎo⁶⁹ zhòng shēng
如是之人是少⁶⁹众生。”

bǐ rén wèn yán wǒ děng zhū rén shì shǎo⁷⁰ zhòng shēng shì zūn
彼人问言：“我等诸人是少⁷⁰众生？世尊！

wǒ děng shì shǎo⁷¹ zhòng shēng
我等是少⁷¹众生？”

fó yán rú shì rú shì rǔ děng shì shǎo⁷² zhòng shēng
佛言：“如是，如是。汝等是少⁷²众生，

yǐ bù néng zhī zì shēn liàng gù
以不能知自身量故。”

ěr shí jiǔ wàn sì qiān yì xīn xué zhòng shēng jiē dé shí dì zhù
尔时，九万四千亿新学众生，皆得十地住

yú xū kōng
于虚空。

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn cǐ zhū zhòng shēng kuài dé shàn lì dé jìn shēng sǐ shì zūn
尊！此诸众生快得善利，得尽生死。世尊！

cǐ zhū zhòng shēng lí yú shēng sǐ dé zhù shí dì
此诸众生离于生死，得住十地。”

ěr shí yī qiè pó luó mén zhū wài dào ní qián⁷³ zǐ zhū lóng
尔时，一切婆罗门、诸外道尼犍⁷³子，诸龙、

guó wáng è mó juàn shǔ lái dào fó suǒ bó fó yán shì zūn
国王、恶魔眷属，来到佛所，白佛言：“世尊！

wǒ děng yì fó tīng cǐ fǎ mén yuàn wǒ děng bèi jiē dé rú lái miào sè
我等诣佛听此法门。愿我等辈皆得如来妙色

⁶⁸ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁶⁹ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷⁰ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷¹ 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷² 丽本：小；永乐北藏本及龙藏本：少

⁷³ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

zhī shēnxíng sè xiàngmào yuàn rú rú lái yīng zhèngbiàn zhī
之身形色像貌，愿如如来、应、正遍知！”

fó yán rú shì rú shì shànnán zǐ rǔ děng lái yì fó
佛言：“如是，如是。善男子，汝等来诣佛
suǒ tīng cǐ fǎ mén fā ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn rǔ děng
所听此法门，发阿耨多罗三藐三菩提心，汝等
bù jiǔ dāng dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
不久当得阿耨多罗三藐三菩提。”

ěr shí rú lái shuō cǐ yǔ yǐ zhū wàidào ní qián zǐ děng jiē
尔时，如来说此语已，诸外道尼犍⁷⁴子等皆
dé wú shēng fǎ rěn zhù yú shí dì shí zhū pú tí sà duǒ yǐ zì shén
得无生法忍，住于十地。时，诸菩提萨埵以自神
tōng yǒng zài kōng zhōng gāo qī duō luó yú xū kōng zhōng huà chéng qī
通踊在空中，高七多罗，于虚空中化成七
bǎo tái fèng shī rú lái zài yú kōng zhōng zuò zhǒng zhǒng shén tōng ér
宝台，奉施如来。在于空⁷⁵中作种种神通而
zì biàn huà ěr shí zhū tiān yú xū kōng zhōng dāng rú lái shàng yǔ
自变化。尔时，诸天于虚空中，当如来上雨
zhòng miào huā niàn fó rú lái yú qí zì shēn qǐ fó shēn xiǎng wú
众妙华；念佛如来，于其自身起佛身想。无
liàng bǎi qiān zhū tiān zǐ yǐ huā sǎn fó zuò rú shì yán dé dà lì yì
量百千诸天子以华散佛，作如是言：“得大利益！
shā mén qú tán zhēn shì shì jiān dà liáng fú tián jù zú sān mèi zì zài zhī
沙门瞿昙真是世间大良福田，具足三昧自在之
lì rú shì děng zhòng shēng jiàn jù fāng biàn shuō yī shàn yǔ dé lí
力！如是等众生渐具方便，说一善语得离
shēng sǐ
生死。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ cóng zuò ér qǐ
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵从座而起，
piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì hé zhǎng bō fó yán shì zūn cǐ
偏袒右肩，右膝著地，合掌白佛言：“世尊！此
zhū tiān zǐ hé yīn yuán gù zuò rú shì yǔ xiàn zhū shén tōng shàn zàn rú
诸天子何因缘故作如是语，现诸神通善赞如
lái
来？”

⁷⁴ 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：犍

⁷⁵ 丽本：虚空；永乐北藏本及龙藏本：空

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán shàn nán zǐ bǐ zhū pú sà
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，彼诸菩萨

bú zàn tàn wǒ zì zàn qí shēn yǐ qí zì shēn zuò fǎ wáng wèi yǐ
不赞叹我，自赞其身。以其自身坐法王位，以

qí zì shēn zuò yú fǎ zuò yǐ qí zì shēn fàng fǎ guāng míng zhū fó suǒ
其自身坐于法座，以其自身放法光明，诸佛所

hù yú ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí zhèng jué shuō fǎ
护，于阿耨多罗三藐三菩提正觉说法。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn dà dé shì zūn rì yè cháng dù wú liàng zhòng shēng rán zhū zhòng
尊！大德世尊日夜常度无量众生，然诸众

shēng yóu bù kě jìn
生犹不可尽。”

ěr shí shì zūn gào yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán
尔时，世尊告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：

shàn zāi shàn zāi shàn nán zǐ néng yǐ cǐ yì wèn yú rú lái
“善哉！善哉！善男子，能以此义问于如来。

shàn nán zǐ pì rú yǒu rén dà fù ráo cái duō yǒu nú bì duō yǒu
善男子，譬如有人，大富饶财，多有奴婢，多有

tián zhái yuán lín gǔ mǐ dà xiǎo mài dòu dào shù hú má bǐ yú
田宅、园林谷米、大小麦豆、稻秫胡麻。彼于

chūn shí yī qiè zhòng zhí zhì shí zé shú shú fù shōu huò gè gè
春时，一切种植，至时则熟，熟复收获，各各

bié chéng chéng yǐ shí zhī zhì yú chūn shí zhòng zhī rú qián shàn
别盛，盛已食之。至于春时，种之如前。善

nán zǐ zhòng shēng běn yè yì fù rú shì shòu lè bào jìn fù zuò shàn
男子，众生本业亦复如是，受乐报尽，复作善

yè zhòng zhū shàn gēn zhòng shàn gēn yǐ zēng zhǎng shàn fǎ zēng shàn
业种诸善根；种善根已，增长善法；增善

fǎ yǐ dé dà huān xǐ yào shàng yǐ huān xǐ xīn yú bǎi yì jié lè
法已，得大欢喜。药上，以欢喜心于百亿劫乐

bào bù shī shàn nán zǐ rú chū fā yì pú tí sà duǒ bú duò è dào
报不失。善男子，如初发意菩提萨埵不堕恶道

zǒng zhī zhū fǎ
总知诸法。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn yún hé chū fā yì
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！云何初发意

pú tí sà duǒ ér jiàn mèng yě
菩提萨埵而见梦也？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán shàn nán zǐ chū fā yì pú
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，初发意菩
tí sà duǒ yú qí mèng zhōng duō jiàn bù wèi hé yǐ gù jìng yī qiè
提萨埵于其梦中多见怖畏。何以故？净一切
yè bù kě yǐ shēn ér shòu zhòng kǔ yǐ shì zuì gù mèng jiàn bù wèi
业不可以身而受众苦，以是罪故梦见怖畏。”

yào shàng bó fó yán shì zūn chū fā xīn pú tí sà duǒ mèng
药上白佛言：“世尊！初发心菩提萨埵梦
zhōng jiàn hé děng bù
中见何等怖？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ qí rén mèng jiàn
佛告药上菩提萨埵：“善男子，其人梦见
chì rán huǒ jù bǐ pú tí sà duǒ yīng zuò shì niàn yǐ cǐ huǒ jù
炽然火聚，彼菩提萨埵应作是念：‘以此火聚，
shāo wǒ yī qiè fán nǎo yào shàng shì míng dì yī mèng jiàn bù wèi
烧我一切烦恼。’药上，是名第一梦见怖畏。

yòu jiàn shuǐ liú gòu zhuó bú jìng bǐ chū fā xīn pú tí sà duǒ yīng zuò shì
又见水流垢浊不净，彼初发心菩提萨埵应作是
niàn piǎo wǒ yī qiè jié fù fán nǎo yào shàng shì míng chū fā xīn
念：‘漂我一切结缚烦恼。’药上，是名初发心
pú tí sà duǒ dì èr mèng jiàn dà bù wèi yě
菩提萨埵第二梦见大怖畏也。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn jiàn hé bù wèi
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！见何怖畏？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán yú qí mèng zhōng zì jiàn
佛告药上菩提萨埵言：“于其梦中自见
tì fà yào shàng pú tí sà duǒ jiàn yǐ bù yīng kǒng bù hé yǐ gù
剃发。药上，菩提萨埵见已不应恐怖。何以故？
yīng zuò shì niàn tì tān chēn chī duò liù dào shēng shàn nán zǐ rú
应作是念：‘剃贪瞋痴堕六道生。’善男子，如
shì pú tí sà duǒ bú duò dì yù bú duò chù shēng bú duò è guǐ
是菩提萨埵不堕地狱，不堕畜生，不堕饿鬼，
bú duò lóng zhōng bú duò tiān zhōng yào shàng chū fā xīn pú tí sà
不堕龙中，不堕天中。药上，初发心菩提萨

duǒ wéi shēngqīngjìng fó guó tǔ zhōng
埵，**惟**⁷⁶生 清净佛国土 中。”

fó gào yào shàng dāng lái mò shì hòu wǔ bǎi suì yǒu zhū pú tí
佛告药上：“当来末世后五百岁，有诸菩提
sà duǒ xīn yuàn pú tí yǐ fā xīn gù dé zhòng duō rén huǐ rǔ dǎ mà
萨埵心愿菩提，以发心故得 众人毁辱打骂。
yào shàng yú bǐ dàn yīng wèi qí shuō fǎ pú tí sà duǒ bù yīng qǐ yú
药上，于彼但应为其说法：‘菩提萨埵不应起于
chēn huì zhī xīn
瞋恚之心。’”

fó gào yào shàng wǒ yú wú liàng bǎi qiān yì jié xíng zhū kǔ
佛告药上：“我于无量百千亿劫，行诸苦
hèng shàn nán zǐ wǒ bú wèi zī shēng guó tǔ cái chǎn wèi zhī zhū fǎ
行。善男子，我不为资生国土财产，为知诸法
shí xiàng gù yào shàng wǒ xíng kǔ hèng bù dé ā nòu duō luó sān miǎo
实相故。药上，我行苦行不得阿耨多罗三藐
sān pú tí shàn nán zǐ wǒ wén cǐ fǎ jí rì dé ā nòu duō luó sān
三菩提。善男子，我闻此法即日得阿耨多罗三
miǎo sān pú tí yào shàng cǐ fǎ shēn shēn rú shì fǎ mén nán dé
藐三菩提。药上，此法甚深！如是法门难得
wén míng ruò dé wén cǐ fǎ mén míng zhě yī qiè dé ā nòu duō luó sān
闻名。若得闻此法门名者，一切得阿耨多罗三
miǎo sān pú tí yào shàng shì rén dé chāo qiān jié shēng sǐ shēng jìng
藐三菩提。药上，是人得超千劫生死，生净
fó guó tǔ shàn zhī miè dào zhī dì yī dào shí dì yī shàn gēn
佛**国土**⁷⁷，善知灭道，知第一道，识第一善根，
chéng jiù wú bǐ shéntōng zhī wú bǐ miè yào shàng yú rǔ yì yún
成就无比神通，知无比灭。药上，于汝意云
hé yún hé míng miè
何，云何名灭？”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn fǎ chù míng miè
药上 菩提萨埵白佛言：“世尊！法处名灭。”

fó yán yào shàng hé děng fǎ chù
佛言：“药上，何等法处？”

yào shàng bó fó yán shì zūn fǎ shì fǎ chù rú shì zūn shuō
药上 白佛言：“世尊！法是法处。如世尊说，

⁷⁶ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

⁷⁷ 丽本：國；永乐北藏本及龙藏本：國土

qín xíng jīng jìn qín chí jiè qín rěn rǔ shì míng fǎ zàng
勤行精进，勤持戒，勤忍辱，是名法藏。”

fó zàn yào shàng pú tí sà duǒ yán shàn zāi shàn zāi shàn
佛赞药上菩提萨埵言：“善哉！善哉！善

nán zǐ fó wèn cǐ yì rǔ shàn jiě shuō
男子，佛问此义汝善解说。”

僧伽吒经卷第二

sēng qié zhà jīng juàn dì sān
僧伽吒经卷第三

yuánwèinántiānzú⁷⁸ yōuchán ní guówáng zǐ yuè pó shǒu nà yì
元魏南天竺⁷⁸优禅尼国王子月婆首那译

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn hé yīn yuán gù rú lái chū shì
尊！何因缘故如来出世？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán shàn nán zǐ wèi lìng zhòng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，为令众
shēng duō wén jù zú shì gù rú lái chū xiàn yú shì rú lái chū shì kāi
生多闻具足，是故如来出现于世。如来出世开
gān lù fǎ ruò rú lái chū shì zé zhī yī qiè fǎ yǐ fāng biàn gù
甘露法。若如来出世，则知一切法。以方便故，
zhī shì jiān fǎ chū shì jiān fǎ zhī shì jiān zhì chū shì jiān zhì
知世间法、出世间法，知世间智、出世间智。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn shì zūn zhī hé děng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！世尊知何等
fǎ
法？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán yào shàng rú lái zhī zhèng
佛告药上菩提萨埵言：“药上，如来知正
fǎ zhì yào shàng yǐ shì zhì gù zǒng shè yī qiè fǎ yào shàng
法智。药上，以是智故，总摄一切法。药上，
ruò zhòng shēng wén rú lái chū shì xìn fǎ zhě cǐ shì dì yī lì yì
若众生闻如来出世信法者，此是第一利益。

yào shàng pì rú yǒu rén chū xíng zhì shēng wèi dé lì gù
“药上，譬如有人，出行治生，为得利故，
jiāng qiān rén zhòng dān fù jīn bǎo bǐ rén fù mǔ gào qí rén yán
将千人众，担负金宝。彼人父母，告其人言：
zǐ shàn dì tīng cǐ jīn bǎo zhě shì tā rén⁷⁹ zhī wù rǔ hǎo shǒu
‘子善谛听！此金宝者，是他人⁷⁹之物。汝好守

⁷⁸ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

⁷⁹ 丽本：他；永乐北藏本及龙藏本：他人

hù mò shǐ wáng shī qí rén chí bǎo wèi jīng duō shí zì zòng fàng
护，莫使亡失。’其人持宝，未经多时，自纵放
yì suǒ chí jīn bǎo xī jiē sàn shī shì shí bǐ rén yōu jiàn shè xīn
逸，所持金宝，悉皆散失。是时，彼人忧箭射心，
xiū kuì cán chǐ bù néng guī jiā shí bǐ fù mǔ wén yǐ yōu chóu bēi
羞愧惭耻，不能归家。时彼父母闻已，忧愁悲
qì ér shuō cǐ yán wǒ děng shēng cǐ è zǐ dàn yǒu zǐ míng
泣，而说此言：‘我等生此恶子，但有子名，
shēng wǒ jiā nèi cái wù xī jiē sàn shī lìng wǒ děng pín kǔ wéi tā
生我家内，财物悉皆散失，令我等贫苦，为他
nú pú jué wàng ér sǐ zǐ wén fù mǔ jì sàng wáng yǐ yì jué
奴仆。’绝望而死。子闻父母既丧亡已，亦绝
wàng sǐ rú shì rú shì yào shàng fó shuō cǐ fǎ yú wǒ fǎ
望死。如是，如是，药上，佛说此法，于我法
zhōng wú jìng xìn zhě bǐ wú suǒ wàng lín mìng zhōng shí wéi yōu nǎo
中无净信者，彼无所望。临命终时，为烦恼
jiàn shè xīn ér sǐ rú bǐ fù mǔ wèi bǐ jīn bǎo jué wàng yōu nǎo
箭射心而死，如彼父母为彼金宝绝望烦恼。

rú shì yào shàng yú wǒ fǎ zhōng wú jìng xīn zhě lín mìng
“如是，药上，于我法中无净心者，临命
zhōng shí shòu zhū kǔ tòng xiān fú shòu jìn hòu bú zhòng shàn lín sǐ
终时受诸苦痛。先福受尽，后⁸⁰不种善，临死
shí zhì yōu nǎo jiàn shè duò yú dì yù chù shēng è guǐ shòu
时至，烦恼箭射，堕于地狱、畜生、饿鬼，受
zhū kǔ tòng zuò rú shì yán shéi jiù jì wǒ lìng wǒ dé lí dì yù
诸苦痛。作如是言：‘谁救济我，令我得离地狱、
chù shēng è guǐ zhī kǔ yòu rú fù mǔ gào qí zǐ yán wèi lái
畜生、饿鬼之苦？’又如父母告其子言：‘未来
bìng kǔ bìng yǒu sǐ kǔ rǔ děng dé xiè tuō shí jiàn xíng shí shēng
病苦，病有死苦。汝等得解脱时，见行识生，
shēn shòu kǔ tòng biàn tǐ jiāo nǎo zì guān yǐ sǐ yǎn bú jiàn sè
身受苦痛，遍体焦恼。自观已死，眼不见色，
ěr bù wén shēng sì zhī jiē tòng bì guī yú sǐ biàn tǐ wán chí
耳不闻声，四支皆痛，必归于死。遍体顽痴，
yóu rú mù shí wú suǒ jué zhī zǐ dá fù mǔ yǔ yán mò zuò
犹如木石，无所觉知。’子答父母⁸¹语言：‘莫作

⁸⁰ 丽本：彼；永乐北藏本及龙藏本：後

⁸¹ 丽本：子答父母；永乐北藏本及龙藏本：父母；校勘：子答父母

shì yǔ lìng wǒ bù wèi guānshēn wú rè yì wú yú bìng wéi jiàn
 是语，令我怖畏！观身无热，亦无余病，惟见
 sǐ bù wǒ dāng guī shéi shéi jiù jì wǒ fù mǔ ruò tiān shéi néng
 死怖。我当归谁？谁救济我？父母若天，谁能
 jiù bá fù mǔ yì⁸² yán jì sì tiānshén bì dé ān wěn
 救拔？’父母议⁸²言：‘祭祀天神，必得安隐。’
 zǐ dá fù mǔ dāng sù jì sì yǐ qiú ān lè sù zhì tiān cí⁸³
 子答父母：‘当速祭祀，以求安乐。速至天祀⁸³，
 wèn shǒu miào rén shí bǐ fù mǔ dào tiān cí⁸⁴ zhōng shāo xiāng qiú
 问守庙人。’时，彼父母到天祀⁸⁴中，烧香求
 yuàn shǒu miào zhě yán tiānshén chēn nù xū shā yáng shā rén
 愿。守庙者言：‘天神瞋怒！须杀羊、杀人，
 yǐ yòng jì sì rǔ zǐ kě tuō ěr shí fù mǔ zì sī wéi yán
 以用祭祀，汝子可脱。’尔时，父母自思惟言：
 wǒ děng yún hé wǒ jì pín qióng ruò tiānshén chēn wǒ zǐ bì sǐ
 ‘我等云何？我既贫穷，若天神瞋，我子必死；
 ruò tiānshén xǐ bì dé dà ēn shí sù guī jiā jìn mài jiā cái
 若天神喜，必得大恩。’时速归家，尽卖家财，
 dé yáng yī kǒu fù yǔ yú rén qiě dài wǒ jīn shí rì xiāng huán
 得羊一口。复语余人：‘且贷我金，十日相还。
 ruò wú xiāng huán wǒ shēn dāng wéi jūn zuò nú pú qí rén dé jīn
 若无相还，我身当为君作奴仆。’其人得金，
 yì shì mǎi rén suǒ mǎi zhī rén bù zhī dāng shā yǐ jì tiān cí⁸⁵ bìng
 诣市买人。所买之人不知当杀，以祭天祀⁸⁵。病
 rén fù mǔ yú chī wú zhì jìng bú zhì jiā zhí yì tiān cí⁸⁶ yǔ shǒu
 人父母，愚痴无智，竟不至家，直诣天祀⁸⁶，语守
 miào zhě rǔ sù wéi wǒ shè jì tiān cí⁸⁷ ěr shí fù mǔ zì shā
 庙者：‘汝速为我设祭天祀⁸⁷。’尔时，父母自杀
 yáng shā rén rán huǒ jì tiān rán hòu tiān xià gào bǐ fù mǔ rǔ
 羊、杀人，然火祭天，然后天下告彼父母：‘汝
 děng mò bù wǒ hù rǔ zǐ lìng dé ān wěn ěr shí fù mǔ yǒng
 等莫怖！我护汝子，令得安隐。’尔时，父母踊

⁸² 丽本：答；永乐北藏本及龙藏本：議

⁸³ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁴ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁵ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁶ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

⁸⁷ 丽本：祠；永乐北藏本及龙藏本：祀；祀同祠，祠音

yuèhuān xǐ zuò rú shì yán tiānshén yǔ wǒ dà ēn lìng wǒ zǐ chà
跃欢喜，作如是言：‘天神与我大恩，令我子差。’
shí bǐ fù mǔ huān xǐ huán jiā jiàn ér yǐ sǐ ěr shí fù mǔ
时彼父母，欢喜还家，见儿已死。尔时，父母
jiàn zǐ sǐ yǐ shēng dà chóu nǎo yōujiàn shè xīn jué wàng ér sǐ
见子死已，生大愁恼，忧箭射心，绝望而死。”

fó gào yào shàng shàn nán zǐ jìn è zhī shí yì fù rú shì
佛告药上：“善男子，近恶知识，亦复如是。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn rú shì
尔时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！如是

zhòngshēng duò yú hé chù
众生堕于何处？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ mò wèn shì shì
佛告药上菩提萨埵：“善男子，莫问是事。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn yuàn fó cí bēi
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！愿佛慈悲，

shuō rú shì rén duò zài hé chù
说如是人堕在何处？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán shàn nán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝今谛听！

qí rén mǔ zhě duò yú dà jiào huàn⁸⁸ dì yù zhī zhōng qí fù duò yú
其人母者，堕于大叫唤⁸⁸地狱之中。其父堕于

zhòng hé dì yù qí zǐ duò yú huǒ shāo rán dì yù shǒu tiān miào zhě
众合地狱。其子堕于火烧然地狱。守天庙者，

duò yú ā bí dà dì yù zhōng
堕于阿鼻大地狱中。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn bǐ wǎng sǐ rén shēng yú hé chù
尊！彼枉死人生于何处？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán bǐ wǎng sǐ rén shēng yú
佛告药上菩提萨埵言：“彼枉死人生于

sān shí sān tiān zhī shàng
三十三天之上。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn bǐ wǎng sǐ rén hé
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！彼枉死人何

⁸⁸ 丽本：叫；永乐北藏本及龙藏本：叫唤

yīn yuán gù shēng yú sān shí sān tiān zhī shàng

因缘故生于三十三天之上？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán shàn nán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝今谛听！

bǐ rén lín sǐ shí qǐ yī niàn jìng xīn guī yī fó tuó yǐ cǐ shàn gēn
彼人临死时，起一念净心归依佛陀。以此善根，

dāng liù shí jié shòu yú sān shí sān tiān zhī lè bā shí jié zhōng zì zhī
当六十劫受于三十三天之乐，八十劫中自识

sù mìng suǒ shēng zhī chù lí zhū yōu nǎo shēng shēng zhī chù lí zhū yōu
宿命，所生之处离诸忧恼，生生之处离诸忧

nǎo yī qiè kǔ miè yào shàng jìn è zhī shí bù dé rù yú niè
恼，一切苦灭。药上，近恶知识，不得入于涅

pán
槃。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn yún hé zhòng shēng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！云何众生

bù néng rù yú niè pán
不能入于涅槃？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán yù qiú niè pán zhě dāng qín
佛告药上菩提萨埵言：“欲求涅槃者，当勤

jīng jìn
精进。”

yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn yún hé míng jīng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！云何名精

jìn
进？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ jīng jìn zhě míng
佛告药上菩提萨埵：“善男子，精进者，名

xū lú duō bō dì nì liú zhī guǒ míng jīng jìn chù suǒ jí lì tuó qié mí
须驴多波帝。逆流之果名精进处，娑吉利陀伽弥

guǒ míng jīng jìn chù ā nà qié mí guǒ míng jīng jìn chù ā luó hē guǒ
果名精进处，阿那伽弥果名精进处，阿罗诃果

míng jīng jìn chù bō luó tí jiā fó tuó guǒ míng jīng jìn chù yuán jué zhī
名精进处，波罗提伽佛陀果名精进处，缘觉之

zhì míng jīng jìn chù pú tí sà duǒ míng zì pú tí sà duǒ dì guǒ míng
智名精进处，菩提萨埵名字、菩提萨埵地果名

jīng jìn chù yào shàng rú shì děng chù míng jīng jìn chù
精进处。药上，如是等处名精进处。”

yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn shì zūn yún hé
药 上 菩 提 萨 埵 白 佛 言：“世 尊！世 尊！云 何

nì liú yún hé nì liú guǒ
逆 流？云 何 逆 流 果？”

fó gàoyàoshàng pú tí sà duǒ shànnán zǐ pì rú yǒurén
佛 告 药 上 菩 提 萨 埵：“善 男 子，譬 如 有 人，

zhòng yú shù mù bǐ zhòngshù yǐ jí rì shēng yá bǐ shù yī rì
种 于 树 木。彼 种 树 已，即 日 生 芽。彼 树 一 日

shàng xià gè shēngzhǎng yī yóuxún fù yǒu yī rén yì fù zhòngshù
上 下 各 生 长 一 由 旬。复 有 一 人，亦 复 种 树，

bù dé qí suǒ fēng dòng bù shēng yí zhì yì chù èr rén gòng zhēng
不 得 其 所，风 动 不 生，移 置 异 处。二 人 共 诤，

hù xiāng fěi bàng bǐ rén rú shì gòng xiāng zhēng lùn guó wáng wén zhī
互 相 诽 谤。彼 人 如 是 共 相 诤 论。国 王 闻 之，

jī chì chén yán mǒu chù èr rén hù xiāng fěi bàng sù wǎng huàn lái
即 敕 臣 言：“某 处 二 人 互 相 诽 谤，速 往 唤 来。”

páng chén shòu chì⁸⁹ qiǎn shǐ wǎng zhuō shí bǐ shǐ rén wēi fú ér qù
傍 臣 受 敕⁸⁹，遣 使 往 捉。时，彼 使 人 微 服 而 去，

zhì bǐ rén suǒ zuò rú shì yán wáng huàn rǔ děng shí bǐ èr
至 彼 人 所，作 如 是 言：“王 唤 汝 等。”时，彼 二

rén jīng bù yōu chóu wáng jīn hé gù mìng wǒ èr rén shì shí èr
人 惊 怖 忧 愁：“王 今 何 故 命 我 二 人？”是 时，二

rén jì zhì wáng suǒ mò rán ér lì shí wáng wèn yán rǔ děng
人 既 至 王 所，默 然 而 立。时，王 问 言：“汝 等

hé gù gòng xiāng fěi bàng ér qǐ dòu zhēng shí bǐ èr rén bó dà
何 故 共 相 诽 谤 而 起 斗 诤？”时，彼 二 人 白 大

wáng yán tīng⁹⁰ wǒ suǒ shuō wǒ jiè dé shǎo xǔ kòng xián zhī chù zhòng
王 言：“听⁹⁰我 所 说！我 借 得 少 许 空 闲 之 处，种

zhí shù lín jí rì shēng yá jí yè huā guǒ shú zhě zhōng bàn cǐ rén
植 树 林，即 日 生 芽 及 叶 华 果 熟 者 中 半。此 人

zhòng zhí bù shēng yá yè jí yǐ huā guǒ xū yǔ shuò yí bǐ zhòng
种 植，不 生 芽 叶 及 以 华 果，须 臾 数 移。彼 种

bù shēng lái jiàn bàng huǐ ér qǐ dòu zhēng dà wáng rú shì zhī shì
不 生，来 见 谤 毁 而 起 斗 诤。大 王，如 是 之 事，

dà wáng yīng zhī wǒ wú zuì guò
大 王 应 知 我 无 罪 过。”

⁸⁹ 丽本：教；永乐北藏本及龙藏本：敕

⁹⁰ 丽本：大王！聽；永乐北藏本及龙藏本：聽

ěr shí dà wáng jí zhū dà chén mǎn sān shí yì gào zhū chén
“尔时，大王集诸大臣满三十亿，告诸臣

yán rǔ děng gè shuō zhū chén bó yán wǒ děng bù zhī shuō hé
言：‘汝等各说。’诸臣白言：‘我等不知说何

děng yǔ wáng wèn zhū chén rǔ děng pō jiàn jí rì zhòng shù jí
等语？’王问诸臣：‘汝等颇见即日种树即

shēng yá yè jí yǐ huā guǒ shú zhě zhōng bàn ？ 尔时，诸臣从

zuò ér qǐ bó dà wáng yán dà wáng wǒ děng bù néng jué dìng xìn
座而起，白大王言：‘大王！我等不能决定信

shòu rú cǐ zhī yǔ⁹¹ hé yǐ gù dà wáng cǐ shì xī yǒu 尔
受如此之语⁹¹。何以故？大王，此事希有。’尔

shí dà wáng wèn bǐ rén yán rú rǔ suǒ shuō shì shì shí fǒu 尔
时，大王问彼人言：‘如汝所说是事实不？’尔

shí bǐ rén bó dà wáng yán cǐ shí bú miù wáng fù dá yán
时，彼人白大王言：‘此实不谬。’王复答言：

rú rǔ suǒ shuō rú cǐ zhī shì jí rì zhòng shù jí shēng yá yè jí
‘如汝所说如此之事，即日种树即生芽叶及

yǐ huā guǒ cǐ shì nán xìn 尔时，彼人白大王言：‘愿

wáng zì zhí zhī qí xū shí
王自植，知其虚实。’

shí wáng jí sān shí yì chén jìn shǒu bǐ rén rán hòu dà
“时，王集三十亿臣，禁守彼人，然后大

wáng zì zhòng qí shù bù shēng yá yè bù shēng huā guǒ 尔时，
王自种其树，不生芽叶，不生花果。尔时，

dà wáng xīn dà huì nù chì zhū chén yán rǔ děng sù qǔ lì fǔ
大王心大恚怒，敕诸臣言：‘汝等速取利斧。

bǐ suǒ zhòng shù yǎng lìng zhuó fá 尔时，诸臣受王敕⁹²
彼所种树，仰令斫伐。’尔时，诸臣受王敕⁹²

lìng zhuó duàn bǐ shù yī shù duàn yǐ shēng shí èr shù zhuó shí èr
⁹²令，斫断彼树。一树断已生十二树，斫十二

shù duàn shēng èr shí sì shù jīng yè huā guǒ jiē shì qī bǎo 尔时，
树断生二十四树，茎叶花果皆是七宝。尔时，

èr shí sì shù biàn shēng èr shí sì yì jī niǎo jiē shì jīn zuǐ qī bǎo
二十四树变生二十四亿鸡鸟，皆是金嘴，七宝

⁹¹ 丽本：言；永乐北藏本及龙藏本：語

⁹² 丽本：教；永乐北藏本及龙藏本：勅

yǔ yì ěr shí dà wáng fù shēngchēn nù zì zhí lì fǔ wǎng
羽翼。尔时，大王复生瞋怒，自执利斧，往
fá bǐ shù wángzhuó shù shí cóng shù chū shēng gān quán měi shuǐ shí
伐彼树。王斫树时，从树出生甘泉美水。时，
wángcán kuì chì zhū chén yán fàng bǐ èr rén zhū chén bó yán
王惭愧，敕诸臣言：‘放彼二人。’诸臣白言：
dà wáng shòu chī zhū chén qù yǐ fàng bǐ èr rén jiāng zhì
‘大王！受敕⁹³！’诸臣去已，放彼二人，将至
wángsuǒ wángwèn qí rén rǔ zhòng cǐ shù zhuó rǔ yī shù shēng
王所。王问其人：‘汝种此树，斫汝一树生
shí èr shù zhuó shí èr shù shēng èr shí sì shù wǒ suǒ zhòng shù bù
十二树，斫十二树生二十四树。我所种树，不
shēng yá yè bù shēng huā guǒ cǐ shì yún hé qí rén dá wáng
生芽叶，不生花果。此事云何？’其人答王：
rú wǒ cǐ fú dé dà wáng zé wú rú shì fú dé ěr shí sān
‘如我此福德，大王则无如是福德。’尔时，三
shí yì dà chén hú guì bó qí rén yán rǔ kě zhì guó ér jū wáng
十亿大臣胡⁹⁴跪，白其人言：‘汝可治国而居王
wèi
位！’

ěr shí qí rén wèi zhū chén zhòng ér shuō jì yán
“尔时，其人为诸臣众，而说偈言：

wǒ bù qiú wáng wèi 我不求王位	bù qiú shì cái bǎo 不求世财宝
xīn huái wú shàng yuàn 心怀无上愿	yuàn chéng èr zú zūn 愿成二足尊
dé jì miè niè pán 得寂灭涅槃	dào ⁹⁵ bǐ chéng rú lái 到彼成如来
wèi rǔ děng shuō fǎ 为汝等说法	lǐng dào niè pán chéng 令到涅槃城
wǎng xī zuò bù shàn 往昔作不善	lǐng wǒ rù wáng yù 令我入王狱
yù fù shòu zhū kǔ 狱缚受诸苦	zuì bào xī yǐ jìn 罪报悉已尽

⁹³ 丽本：教；永乐北藏本及龙藏本：勅

⁹⁴ 丽本：胡；永乐北藏本及龙藏本：互；校勘：胡

⁹⁵ 丽本：至；永乐北藏本及龙藏本：到

ěr shí yǒusānwàn èr⁹⁶ qiāngāozuò yī yī gāozuògāo èr
“尔时，有三万二千高座，一一高座高二
shí wǔ yóuxún yī gāozuòshàngyǒu èr shí wǔ yì jī ér zài qí shàng
十五由旬。一高座上有二十五亿鸡而在其上，
yǐ jīn wéi zuǐ qī bǎo yǔ yì chū rén yīn shēng gào bǐ wáng yán
以金为嘴，七宝羽翼，出人音声，告彼王言：
dà wáng bú shàn bú shàn zhuó fá zhū shù yǐ cǐ zuì yè bì rù
‘大王不善不善！斫伐诸树，以此罪业，必入
è dào wáng bù zhī yé zhòng cǐ shù zhě shì hé děng rén dà
恶道。王不知耶？种此树者是何等人？’大
wáng dá yán wǒ wèi shěn zhī yuàn wèi wǒ shuō hé děng dà rén zhòng
王答言：‘我未审之！愿为我说，何等大人种
cǐ shù yé jī niǎo gào wáng rú cǐ rén zhě zhào míng shì jiān
此树耶？’鸡鸟告王：‘如此人者，照明世间，
míng wú shàng shì dāng dù yī qiè zhòng shēng shēng lǎo bìng sǐ wáng
名无上士，当度一切众生老病死。’王
fù wèn yán bǐ shì hé rén zhòng shù bù shēng bǐ zuò hé děng bú
复问言：‘彼是何人，种树不生？彼作何等不
shàn zhī yè bù shēng dāng wèi wǒ shuō niǎo dá wáng yán bǐ shì
善之业不生？当为我说。’鸟答王言：‘彼是
tí pó dá duō zhòng shù bù shēng wú shǎo shàngēn shù yún hé shēng
提婆达多，种树不生。无少善根，树云何生？’
ěr shí sān shí yì dà chén wén cǐ fǎ mén jiē dé shí dì chéng jiù
尔时，三十亿大臣闻此法门，皆得十地，成就
shén tōng shí bǐ guó wáng yì dé shí dì dé tōng dá yī qiè shàn
神通。时，彼国王，亦得十地，得通达一切善
fǎ sān mèi
法三昧。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn hé yīn yuán gù cǐ sān shí yì chén jiē dé shí dì chéng jiù shén
尊！何因缘故，此三十亿臣皆得十地成就神
tōng
通？”

ěr shí shì zūn gào yào shàng pú tí sà duǒ shàn nán zǐ rǔ
尔时，世尊告药上菩提萨埵：“善男子，汝

⁹⁶ 丽本：三；永乐北藏本及龙藏本：二

jīn dì tīng jí shí wēixiào cóng qí miànménfàng bā wàn sì qiān
今谛听。”即时微笑，从其面门放八万四千
guāngmíng wú liàngzhǒngzhǒngqīng huáng chì bái hóng zǐ
光明，无量种种青、黄、赤、白、红、紫
guāngmíng qí guāngbiànzhào wú liàng shì jiè zhào shì jiè yǐ huán
光明。其光遍照无量世界，照世界已，还
zhì fó suǒ rào fó sān zā cóng fó dǐng rù
至佛所，绕佛三匝，从佛顶入。

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn hé yīn yuán gù rú lái xiàn cǐ xī yǒu zhī xiàng ruò wú yīn yuán
尊！何因缘故如来现此希有之相？若无因缘，
rú lái zhōng bú xiàn xī yǒu shì
如来终不现希有事。”

fó gào yàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ rǔ jiànzhòng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝见众
rén cóng shí fāng lái jí huì cǐ fǒu
人从十⁹⁷方来集会此不？”

yàoshàng pú tí sà duǒ bó yán bú jiàn yě shì zūn
药上菩提萨埵白言：“不见也，世尊！”

fó gào yàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ rǔ guān shí
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝观十
fāng yī qiè shì jiè
方一切世界。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ jí guān shí fāng
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵即观十方，
jiàndōngfāngmiànyǒu yī dà shù fù qī qiānyóuxún jiàn èr wàn wǔ qiān
见东方面有一大树，覆七千由旬，见二万五千
yì zhòngshēng zài bǐ jí huì mò rán ér zuò bù yǐn bù shí fù
亿众生，在彼集会，默然而坐，不饮不食。复
jiànnánfāngyǒu yī dà shù fù qī qiānyóuxún xià yǒu èr wàn wǔ qiān
见南方有一大树，覆七千由旬，下有二万五千
yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng mò rán ér zhù
亿众生，俱共集会，不语不食不行，默然而住。
fù jiàn xī fāngyǒu yī dà shù fù qī qiānyóuxún xià yǒu èr wàn wǔ
复见西方有一大树，覆七千由旬，下有二万五

⁹⁷ 丽本：十；永乐北藏本及龙藏本：四；校勘：十

qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng mò rán ér
千 亿 众 生，俱 共 集 会，不 语 不 食 不 行，默 然 而
zhù fù jiàn běi fāng yǒu yī dà shù fù qī qiān yóu xún xià yǒu èr wàn
住。复 见 北 方 有 一 大 树，覆 七 千 由 旬，下 有 二 万
wǔ qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng mò rán
五 千 亿 众 生，俱 共 集 会，不 语 不 食 不 行，默 然
ér zhù fù jiàn shàng fāng yǒu yī dà shù fù qī qiān yóu xún xià yǒu
而 住。复 见 上 方 有 一 大 树，覆 七 千 由 旬，下 有
èr wàn wǔ qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù xíng
二 万 五 千 亿 众 生，俱 共 集 会，不 语 不 食 不 行，
mò rán ér zhù fù jiàn xià fāng yǒu yī dà shù fù qī qiān yóu xún xià
默 然 而 住。复 见 下 方 有 一 大 树，覆 七 千 由 旬；下
yǒu èr wàn wǔ qiān yì zhòngshēng jù gòng jí huì bù yǔ bù shí bù
有 二 万 五 千 亿 众 生，俱 共 集 会，不 语 不 食 不
xíng mò rán ér zhù
行，默 然 而 住。

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wǒ yù
尔 时，药 上 菩 提 萨 埵 白 佛 言：“世 尊！我 欲
shǎo wèn rú lái yīng zhèng biàn zhī ruò fó tīng xǔ nǎi gǎn fā wèn
少 问 如 来、应、正 遍 知，若 佛 听 许 乃 敢 发 问。”

ěr shí shì zūn gào yào shàng pú tí sà duǒ yán shàn nán zǐ
尔 时，世 尊 告 药 上 菩 提 萨 埵 言：“善 男 子，
suí rǔ suǒ wèn rú lái xī néng wèi rǔ jiě shuō
随 汝 所 问，如 来 悉 能 为 汝 解 说。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn hé yīn
尔 时，药 上 菩 提 萨 埵 白 佛 言：“世 尊！何 因
yuán gù cóng yú shí fāng yǒu wú liàng zhòngshēng ér lái jí huì yǐ
缘 故，从 于 十 方 有 无 量 众 生 而 来 集 会？以
shéi shén lì ér lái zhì cǐ
谁 神 力 而 来 至 此？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán zì yǐ shén lì ér lái zhì
佛 告 药 上 菩 提 萨 埵 言：“自 以 神 力 而 来 至
cǐ
此。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wǒ yù
尔 时，药 上 菩 提 萨 埵 白 佛 言：“世 尊！我 欲
guān zhū shì jiè yǐ shéi shén lì ér wǎng zhì bǐ
观 诸 世 界，以 谁 神 力 而 往 至 彼？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yǐ rǔ shén lì zì wǎng zhì
佛告药上菩提萨埵：“以汝神力自往至
bǐ
彼。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ rào fó sān zā hū rán bú xiàn
尔时，药上菩提萨埵绕佛三匝，忽然不现。

guò jiǔ shí liù yì shì jiè yǒu yī shì jiè míng rì yuè míng bǐ guó yǒu
过九十六亿世界，有一世界，名日月明。彼国有
fó hào rì yuè tǔ rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī yǔ bā wàn yì
佛，号日月土如来、应供、正遍知，与八万亿
pú tí sà duǒ gōng jìng wéi rào ér wèi shuō fǎ yào shàng pú tí sà duǒ
菩提萨埵恭敬围绕而为说法。药上菩提萨埵
mó hē sà duǒ jì dào bǐ guó zhì rì yuè tǔ rú lái qián dīng lǐ fó zú
摩诃萨埵既到彼国，至日月土如来前，顶礼佛足，
bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù yú suǒ pó shì jiè zài shì jiā
白佛言：“世尊！何因缘故，于娑婆世界在释迦
móu ní fó qián⁹⁸ guān yú shí fāng jiàn wú liàng zhòng shēng jí huì zài
牟尼佛前⁹⁸观于十方，见无量众生集会，在
cǐ bú jiàn
此不见？”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ zhì rì yuè tǔ rú
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵至日月土如
lái qián bó fó yán shì zūn wǒ guò jiǔ shí liù yì zhū fó guó tǔ
来前白佛言：“世尊！我过九十六亿诸佛国土，
lái zhì yú cǐ bú jiàn yī rén shì zūn shéi jiàn shéi wén wú zhī wú jué
来至于此，不见一人。世尊！谁见谁闻无知无觉
shù shàng ér shēng zhòng shēng
树上而生众生？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ yán fú yě shàn nán zǐ rǔ
佛告药上菩提萨埵言：“不也。善男子，汝
pō jiàn pō wén wú zhī wú jué zhī shù néng shēng rén bù
颇见颇闻无知无觉之树能生人不？”

yào shàng bó fó yán shì zūn bú jiàn bù zhī
药上白佛言：“世尊！不见不知。”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ rǔ yù jiàn fǒu wǒ jīn shì
佛告药上菩提萨埵：“汝欲见不？我今示

⁹⁸ 丽本：前；永乐北藏本及龙藏本：佛前

rǔ
汝。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn yuàn yù jiàn zhī
药上白佛言：“世尊！愿欲见之。”

ěr shí rì yuè tǔ rú lái qū shēn bì qǐng bǎiqiān yì zhòng jiē
尔时，日月土如来屈伸臂顷，百千亿众皆
xī lái jí yī yī zhòngshēngshǒu zhí xiānghuā gòngyǎng rú lái
悉来集。一一众生手执香华，供养如来。

yàoshàng rǔ jīn jiàn fǒu
“药上，汝今见不？”

yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán yǐ jiàn shì zūn jiàn yǐ
药上菩提萨埵白佛言：“已见，世尊！见已

99 shàn shì
，善逝！”

fó gàoyàoshàng shànnán zǐ cǐ zhūzhòngshēng wú jué wú zhī
佛告药上：“善男子，此诸众生无觉无知，

jiē xī rú huàn
皆悉¹⁰⁰如幻。”

shí bǐ sānwàn yì zhòngshēng gè shēnliǎngshǒu yǐ zhūxiānghuā
时，彼三万亿众生各伸两手，以诸香华
gòngyǎng rú lái
供养如来。

yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn cǐ shì xī yǒu
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！此事希有！

xū yú zhī jiān cǐ zhūzhòngshēng gè shēng bǎishǒu gòngyǎng rú lái shàng
须臾之间此诸众生各生百手供养如来尚
bù dé tuō kuàngliǎngshǒuzhě
不得脱，况两手者？”

fó gàoyàoshàng pú tí sà duǒ yán rú shì rú shì shànnán
佛告药上菩提萨埵言：“如是，如是。善男

zǐ cǐ zhūzhòngshēng wú jué wú zhī ér shēng ér miè shànnán zǐ
子，此诸众生无觉无知，而生而灭。善男子，
wǒ shēn yì rú shì rú huàn rú huà ér shì shēngmiè
我身亦如是，如幻如化，而示生灭。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn hé děng shì shàozhòngshēng
药上白佛言：“世尊！何等是少众生？

⁹⁹ 丽本：已见；永乐北藏本及龙藏本：见已

¹⁰⁰ 丽本：悉皆；永乐北藏本及龙藏本：皆悉

hé zhě shì lǎo zhòngshēng
何者是老 众 生？”

fó gào yào shàng shàng shàn nán zǐ yì yǒu lǎo zhě yì yǒu shǎo
佛告药 上：“善 男子，亦有老者，亦有少
zhě
者。”

yào shàng bó fó yán shì zūn yuàn fó jiě shuō hé zhě shì
药 上 白佛言：“世尊！愿 佛解说，何者是
yě
也？”

fó gào yào shàng wú fú shuāi zhě shì lǎo zhòngshēng cóng
佛告药 上：“无福衰 者，是老 众 生。从
bǐ shù shēng zhě shì shǎo zhòngshēng
彼树 生 者，是少 众 生。”

yào shàng bó fó yán shì zūn wǒ yù jiàn bǐ shǎo zhòngshēng
药 上 白佛言：“世尊！我欲见彼少 众 生
děng
等。”

ěr shí rì yuè tǔ rú lái jí shēn yòu bì cóng yú sì fāng yǒu
尔时，日月土如来即伸右臂，从于四方有
bǎi qiān yì zhòngshēng jù lái jí huì zhì rú lái suǒ dīng lǐ fó zú
百千亿 众 生 俱来集会，至如来所，顶礼佛足，
rào fó sān zā zài fó qián lì mò rán ér zhù
绕佛三匝，在佛前立，默然而住。

yào shàng bó fó yán shì zūn cǐ zhū zhòngshēng hé gù fó
药 上 白佛言：“世尊！此诸¹⁰¹ 众 生 何故佛
qián mò rán ér zhù
前默然而住？”

fó gào yào shàng shàn nán zǐ rǔ bù zhī yé dì dà zhī xìng
佛告药 上：“善 男子，汝不知耶？地大之性
wú yán wú shuō fǎ jù wú zhī wú jué hé yǐ gù yào shàng cǐ
无言无说，法聚无知无觉。何以故？药 上，此
zhū shǎo zhòngshēng bú jiàn shēng bú jiàn miè bú jiàn lǎo bìng sǐ yōu
诸少 众 生，不见 生，不见 灭，不见 老病死忧
bēi kǔ nǎo jù shòu yī qiè kǔ tòng zhī nǎo yún hé ér yǔ shì gù
悲苦恼，具受一切苦痛之恼，云何而语？是故，

¹⁰¹ 丽本：此；永乐北藏本及龙藏本：此諸

yàoshàng rú shì zhòngshēngyīngdāngjiào zhī
药上，如是众 生应当教之。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上 菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn shàozhòngshēngzhě cóng hé suǒ lái hé chù zhōng dāngshēng
尊！少 众 生者，从何所来？何处 终？当 生
hé chù bù zhī fǎ zhě
何处不知法者？”

fó gàoyàoshàng shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng cǐ zhūzhòng
佛告药上：“善 男子，汝今谛听！此诸 众
shēng fēi shì rén zuò fēi jīn shī zuò fēi tiě shī zuò fēi mù shī zuò
生 非是人作，非金师作，非铁师作，非木师作，
fēi yáo¹⁰² shī zuò fēi wángzhě zuò nán nǚ hé hé è yè ér shēng
非窑¹⁰²师作，非王者作。男女和合恶业而 生，
shòuzhū kǔ tòng zuò bú shàn xíng shòu rú shì kǔ míngshàozhòngshēng
受诸苦痛，作不善行，受如是苦，名少 众 生。
yàoshàng bǐ bù yǔ fó yán bù lǐ rú lái bǐ shòu wú liàng wú biān
药上，彼不与佛言，不礼如来，彼受无量无边
zhī kǔ yàoshàng yǒushàozhòngshēng bú gòng fó yǔ zhě shòu rú shì
之苦。药上，有少 众 生不共佛语者，受如是
wú liàng wú biān kǔ nǎo yàoshàng yǐ bú shàn zhī kǔ yīn yuán gù
无量无边苦恼。药上，以不善知苦因缘故，
bú gòng fó yǔ bú gòng fó yǔ gù bù zhī shàn bù zhī è¹⁰³ suī
不共佛语；不共佛语故，不知善，不知恶¹⁰³。虽
dé rén shēn bù zhī shēng bù zhī miè yàoshàng shì míngniánshào
得人身，不知生，不知灭。药上，是名年少
zhòngshēng
众 生。”

yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn niánshàozhòng
药上 菩提萨埵白佛言：“世尊！年少 众
shēng yún hé shēng yún hé miè
生云何生、云何灭？”

fó gàoyàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ pì rú yǒu rén
佛告药上 菩提萨埵言：“善 男子，譬如有 人，
yǐ mù tiāohuǒ mù zé jiànshāo rú shì yàoshàng zhòngshēng zhī
以木挑火，木则渐烧。如是，药上，众 生之

¹⁰² 丽本：陶；永乐北藏本及龙藏本：窑

¹⁰³ 丽本：恶，不知生；永乐北藏本及龙藏本：恶

lèi chūshēng shí kǔ zhōng kǔ sǐ kǔ
类，初生时苦、中苦、死苦。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn shēng shí shéishēng miè shí shéi
药上白佛言：“世尊！生时谁生？灭时谁
miè
灭？”

fó gàoyàoshàng shànnán zǐ rú fó zhī shēng rú fó zhī
佛告药上：“善男子，如佛之生，如佛之

miè pì rú yǒurén bì zài àn shì yǎn wú suǒ jiàn fù yǒu yì rén
灭。譬如有人，闭在暗室，眼无所见。复有异人，

céngshòu kǔ nǎo zuò shì sī wéi cǐ rén shòu kǔ shèn wéi kě mǐn
曾受苦恼，作是思惟：‘此人受苦甚为可愍！

ruò bù dé tuō shì rén bì sǐ yǐ huǒ yǔ zhī lìng dé shǎo míng shí
若不得脱是人必死。’以火与之，令得少明。时

àn shì rén jiàn huǒ huān xǐ xīn dé ān wǎn¹⁰⁴ ěr shí bǐ huǒ yǐ shǎo
暗室人见火欢喜，心得安隐¹⁰⁴。尔时，彼火以少

yīn yuán chì rán huǒ yàn shāo bǐ àn shì ěr shí bǐ rén bèi shāo ér sǐ
因缘炽然火焰烧彼暗室，尔时，彼人被烧而死。

shí wáng wén zhī zuò rú shì niàn wǒ guó zhòng shēng ruò yǒu suǒ fàn
时王闻之，作如是念：‘我国众生，若有所犯，

gèng bú xì fù ěr shí guó wáng gào xià rén mín rǔ děng zhū rén
更不系缚。’尔时，国王告下人民：‘汝等诸人

mò shēng bù wèi yú wǒ guó nèi shī rǔ wú wèi ruò yǒu suǒ fàn bù jiā
莫生怖畏，于我国内施汝无畏。若有所犯，不加

hài rǔ yì bù shā rǔ jiē dāng ān wǎn mò shēng bù wèi yàoshàng
害汝，亦不杀汝，皆当安隐，莫生怖畏。’药上，

rú lái yì fù rú shì shāo zhū fán nǎo miè zhū bìng kǔ yóu rú bǐ rén
如来亦复如是，烧诸烦恼，灭诸病苦。犹如彼人，

wèi lìng àn shì zhòng shēng ān wǎn zì shāo ér sǐ rú lái rú shì wèi
为令暗室众生安隐，自烧而死；如来如是，为

zhū zhòng shēng lìng dé ān wǎn bù xī shēn mìng bá zhū xì fù lìng dé xiè
诸众生令得安隐，不惜身命拔诸系缚令得解

tuō rú shì yàoshàng rú lái yǒng lí sān dú zhī nǎo wèi zhū shì
脱。如是，药上，如来永离三毒之恼，为诸世

jiān zuò dà dēng míng yú dì yù chù shēng è guǐ ā xiū luó
间作大灯明；于地狱、畜生、饿鬼、阿修罗、

¹⁰⁴ 丽本：樂；永乐北藏本及龙藏本：隱

lǎo shàozhòngshēng bá lìng xiè tuō
老少众 生 拔令解脱。”

ěr shí zhūtiān yú xū kōngzhōng ér shuō jì yán
尔时，诸天于虚空中，而说偈言：

zuì shèng hǎo fú tián yī qiè tiánzhōngshèng
最胜好福田 一切田中胜

shì jiān wú shàng zūn zēng zhǎng zhū fó zǐ
世间无上尊 增长诸佛子

fó tián zuì shèng tián néng chú zhū bù wèi
佛田最胜田 能除诸怖畏

dà shī shàn fāng biàn shǒu hù zhūzhòngshēng
大师善方便 守护诸众生

zhù yú niè pán jiè ér shì zài shì jiān
住于涅槃界 而示在世间

lìng shì jiān jì miè fó wéi wú shàng shī
令世间寂灭 佛为无上师

jiù hù shàozhòngshēng yì jiù lǎozhòngshēng
救护少众生 亦救老众生

sān jiè zhūzhòngshēng fāng biàn ér dù zhī
三界诸众生 方便而度之

bì zhū dì yù mén jí chù shēng è guǐ
闭诸地狱门 及畜生饿鬼

cǐ shì dé ān lè tā shì yì ān lè
此世得安乐 他世亦安乐

ěr shí rú lái jí shí wēixiào ér shuō jì yán
尔时，如来即时微笑，而说偈言：

shàn zāi jiànshànrén shàn zāi jiàn fó tuó
善哉见善人 善哉见佛陀

shàn zāi wén fǎ zhě shàn zāi néng jìng sēng
善哉闻法者 善哉能敬僧

shàn zāi cǐ fǎ mén miè chú yī qiè è
善哉此法门 灭除一切恶

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒmó hē sà duǒbó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn hé yīn yuán gù rú lái wēixiào ruò wú yīn yuán rú lái zhōng bú
尊！何因缘故如来微笑？若无因缘，如来终不

xiàn xī yǒuxiàng
现希有相。”

fó gào yào shàng shàn nán zǐ rǔ jiàn cǐ děng shào zhòng shēng
佛告药上：“善男子，汝见此等少众生

fǒu
不？”

yào shàng bó fó yán shì zūn wěi rán yǐ jiàn
药上白佛言：“世尊！唯然已见。”

fó gào yào shàng shàn nán zǐ cǐ zhū zhòng shēng jīn rì jiē dé
佛告药上：“善男子，此诸众生今日皆得

zhù yú shí dì
住于十地。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yǒng shēn xū kōng
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵踊身虚空

gāo bā wàn yóu xún gòng bā wàn yì tiān zǐ yú rú lái shàng sǎn zhòng
高八万由旬，共八万亿天子，于如来上散众

miào huā dì shàng nián shào zhū zhòng shēng děng jīe lǐ fó zú ěr shí
妙华。地上年少诸众生等皆礼佛足。尔时，

yào shàng yú xū kōng zhōng ér zuò shì yán sān qiān dà qiān shì jiè zhòng
药上于虚空中而作是言：“三千大千世界众

shēng jīe wén cǐ shēng dì yù zhòng shēng wén cǐ shēng zhě xī dé xiè
生皆闻此声。地狱众生闻此声者，悉得解

tuō sān shí sān tiān wén cǐ yīn shēng jīe lái jí huì
脱。三十三天闻此音声，皆来集会。”

shí sān qiān dà qiān shì jiè liù zhǒng zhèn dòng shí dà hǎi zhōng
时，三千大千世界六种震动。时大海中，

bā wàn sì qiān lóng wáng dòng ér lái jí sān wàn yì yán fú tí yè chā
八万四千龙王动而来集；三万亿阎浮提夜叉

jù lái jí huì èr wàn wǔ qiān yì luó chà è guǐ jù lái jí huì shí
俱来集会；二万五千万罗刹、饿鬼俱来集会。时，

rú lái suǒ dà zhòng xī jí ěr shí rú lái wèi zhū nián shào zhòng shēng
如来所大众悉集。尔时，如来为诸年少众生

shuō fǎ cóng shí fāng shì jiè yǒu bǎi qiān yì zhū pú sà zhòng gè yǐ¹⁰⁵
说法。从十方世界有百千亿诸菩萨众，各以

shén lì jù lái jí huì
神力俱来集会。

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn cóng shí
尔时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！从十

¹⁰⁵ 丽本：以自；永乐北藏本及龙藏本：以

fāngguó yǒu wú liàng pú sà jù lái jí huì wú liàng tiān lóng yè chā
方国有无量菩萨俱来集会；无量天、龙、夜叉、
qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó è guǐ dì yù jiē lái jí huì
乾闥婆、阿修罗、迦楼罗、饿鬼、地狱皆来集会，
yù wén zhèng fǎ wéi¹⁰⁶ yuàn shì zūn dāng wèi shuō zhī
欲闻正法。惟愿世尊当为说之。”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán shàn nán zǐ
佛告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：“善男子，
rǔ xià zhì cǐ
汝下至此。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ yǐ zì shén lì cóng shàng ér xià
尔时，药上菩提萨埵以自神力从上而下，
xiàng fó hé zhǎng dīng lǐ fó zú bó fó yán shì zūn fǎ jù fǎ
向佛合掌，顶礼佛足，白佛言：“世尊！法聚法
jù zhě hé yīn yuán gù míng wéi fǎ jù
聚者，何因缘故名为法聚？”

fó gào yào shàng shàn nán zǐ fǎ jù zhě míng yuē jìng hòng
佛告药上：“善男子，法聚者，名曰净行。
jìng hòng zhě néng lí yī qiè bú shàn zhī fǎ shàn nán zǐ rǔ jiàn rú
净行者，能离一切不善之法。善男子，汝见如
cǐ shào zhòng shēng fǒu
此少众生不？”

yào shàng bó fó wěi rán yǐ jiàn
药上白佛：“唯然，已见。”

fó gào yào shàng cǐ zhū zhòng shēng lí xié yín gù bì dé
佛告药上：“此诸众生，离邪淫故，必得
zhū tuó luó ní bì dé jù zú yī qiè zhū fǎ
诸陀罗尼，必得具足一切诸法。”

僧伽吒经卷第三

¹⁰⁶ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

sēng qié zhà jīng juàn dì sì
僧伽吒经卷第四

yuánwèinántiānzhu¹⁰⁷ yōuchán ní guówáng zǐ yuè pó shǒu nà yì
元魏南天竺¹⁰⁷ 优禅尼国王子月婆首那译

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世
zūn yǐ hé fāngbiàn lìng zhū zhòng shēng xī wén zhèng fǎ
尊！以何方便令诸众 生悉闻正法？”

fó gào yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán shàn nán zǐ
佛告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：“善男子，
yǒu zhū zhòng shēng wǒ shuō shēng kǔ ér bù tīng shòu lǎo kǔ bìng kǔ
有诸众 生，我说生苦，而不听受老苦、病苦、
yōu bēi zhī kǔ yuàn zēng huì kǔ ài bié lí kǔ sǐ miè zhī kǔ yào
忧悲之苦、怨憎会苦、爱别离苦、死灭之苦。药
shàng shì míng yī qiè kǔ
上，是名一切苦。”

shí shào zhòng shēng wén cǐ fǎ yǐ hé zhǎng lǐ fó bó fó
时，少众 生闻此法已，合掌礼佛，白佛
yán shì zūn wǒ děng yì yǒu sǐ yé
言：“世尊！我等亦有死耶？”

fó gào nián shào děng rǔ yī qiè zhòng shēng yì guī yú sǐ
佛告年少等：“汝一切众 生亦归于死。”

bǐ shào zhòng shēng bó fó yán shì zūn yún hé sǐ zhì
彼少众 生白佛言：“世尊！云何死至？”

fó yán shàn nán zǐ lín sǐ zhī shí miè xíng shí fēng qǐ
佛言：“善男子，临死之时，灭行识风起，
shí zhuǎn fēng qǐ shí xiāng yìng fēng qǐ shàn nán zǐ shì sān zhǒng fēng
识转风起，识相应风起。善男子，是三种风，
lín sǐ zhī shí dòng yú xíng shí
临死之时，动于行识。”

bǐ shào zhòng shēng bó fó yán shì zūn hé děng sān fǎ lín sǐ
彼少众 生白佛言：“世尊！何等三法临死

¹⁰⁷ 丽本：元魏；永乐北藏本及龙藏本：元魏南天竺

zhī shí nǎo yú shēn shí
之时恼于身识？”

fó yán shànnán zǐ yī zhě dāonǎo èr zhě zhēnnǎo
佛言：“善男子，一者，刀恼；二者，针恼；
sān zhě zhàngnǎo shì sānzhǒngfēngnǎo qiē qí shēn
三者，杖恼。是三种风恼切其身。”

bǐ shàozhòngshēng bō fó yán shì zūn hé zhě shì shēn
彼少众生白佛言：“世尊！何者是身？”

fó yán shànnán zǐ shēnmíng huǒ jù shēnmíng shāorán
佛言：“善男子，身名火聚，身名烧然，
shēnmíng yú chī shēnmíng bēnghuài shēnmíng cì jù shēnmíng qiū zhǒng
身名愚痴，身名崩坏，身名刺聚，身名丘冢，
shēnmíng shuǐ pào shēnmíng zhòng dàn shēnmíng shēng nǎo shēnmíng lǎo
身名水泡，身名重担，身名生恼，身名老
bìng kǔ nǎo shēnmíng wéi sǐ ài bié lí yuàn zēng huì shì míng wéi
病苦恼，身名为死、爱别离、怨憎会，是名为
shēn
身。”

bǐ zhū niánshào fù bō fó yán shì zūn rú cǐ zhī shēn yún
彼诸年少复白佛言：“世尊！如此之身，云
hé míng sǐ yún hé míng shēng
何名死？云何名生？”

fó yán shànnán zǐ shí miè míng sǐ fú dé yīn yuán shí qǐ
佛言：“善男子，识灭名死，福德因缘识起
míng shēng shànnán zǐ míng wéi shēn zhě yǒu wú liàng yì jīn mài xiāng
名生。善男子，名为身者，有无量亿筋脉相
chán shēnyǒu bā wàn sì qiān máo kǒng fù yǒu bā wàn sì qiān hù chóng
缠。身有八万四千毛孔，复有八万四千户虫
zài zhōng ér zhù bǐ zhū chóngděng yì yǒu sǐ miè rén jiāng sǐ shí
在中而住，彼诸虫等亦有死灭。人将死时，
zhū chóng bù wèi hù xiāng dàn shí shòu zhū kǔ tòng nán nǚ juàn shǔ shēng
诸虫怖畏，互相噉食受诸苦痛，男女眷属生
dà bēi nǎo dì¹⁰⁸ xiāng shí dàn zhū chóng xiāng shí wéi yǒu èr chóng
大悲恼，递相食噉。诸虫相食，唯有二虫
qī rì dòu zhèng guò qī rì yǐ yī chóng mìng jìn yī chóng yóu zài
七日斗诤。过七日已，一虫命尽，一虫犹在

¹⁰⁸ 丽本：迭；永乐北藏本及龙藏本：遞

¹⁰⁹。如彼虫斗，临死不息。凡夫之人，亦复如是。

乃至临终，诤斗¹¹⁰不息，不畏生苦，不畏老苦，
不畏病苦，不畏死苦。如彼二虫，至死不息。

凡夫众生，亦复如是。

“死至之时，贤圣呵言：‘丈夫，汝作不

善，汝岂不见世间苦耶？不见生苦，不见病苦，

不见老苦，不见死苦？’答言：‘如是，已见生

苦、病苦、老苦、死苦。’‘汝若见如是苦，何不

作诸善根？何故不为后世乐故，修诸善法？丈

夫，我复问汝，何不作善，离于生苦、老苦、

病苦及以死苦？云何不修正念之观？汝于阎

浮提岂可不闻捷¹¹¹椎声耶？不见众生行布

施耶？不见众生于佛福田种善根子？香华

幡盖施佛之时，汝不见耶？如来所有四众弟子

——比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，于佛法中

有此四众能救苦厄！’贤圣呵言：‘不善丈夫，

造作如是不善之业！’”

¹⁰⁹ 丽本：存；永乐北藏本及龙藏本：在

¹¹⁰ 丽本：論；永乐北藏本及龙藏本：鬪

¹¹¹ 丽本：捷；永乐北藏本及龙藏本：捷

ěr shí fǎ wángshuō jì gào yuē
“尔时，法王说偈告曰：

jiàn rú lái chū shì wén jī fǎ gǔ yīn
见如来出世 闻击法鼓音

jiàn yǎn shuō fǎ shí jì miè zhì niè pán
见演说法时 寂灭至涅槃

jiàn yú duō zhòng shēng zuò fú zhě shēn shǎo
见于多众生 作福者甚少

fú néng hòu shì lè hé gù ér bù zuò
福能后世乐 何故而不作

ěr shí bǐ rén yǐ jì dá fǎ wáng yán
“尔时，彼人以偈，答法王言：

wǒ yú chī wú zhì qīn jìn è zhī shí
我愚痴无智 亲近恶知识

zào zuò bú shàn yè yóu yù mí yú xīn
造作不善业 由欲迷于心

wǒ yǐ duō xí yù jīn shòu kǔ tòng bào
我以多习欲 今受苦痛报

duō shā hài zhòng shēng pò huài hé hé sēng
多杀害众生 破坏和合僧

pò huài fó tǎ sì yú chī wú zhì huì
破坏佛塔寺 愚痴无智慧

kǒu zuò bú shàn yǔ hē mà yú fù mǔ
口作不善语 呵骂于父母

wǒ yǐ bù jué zhī zì duō zào zhòng guò
我以不觉知 自多造众过

wǒ jiàn suǒ shēng chù zài yú dà jiào yù
我见所生处 在于大叫狱

yú zhòng hé dì yù shòu yú dà kǔ tòng
于众合地狱 受于大苦痛

fù yǒu ā bí yù shòu wú liàng jù kǔ
复有阿鼻狱 受无量剧苦

dà lián huā dì yù shòu yú wú liàng kǔ
大莲华地狱 受于无量苦

hēi shéng dà dì yù bǎi qiān shēng shòu kǔ
黑绳大地狱 百千生受苦

yú yī qiè dì yù biàn shòu zhū kǔ nǎo
于一切地狱 遍受诸苦恼

wú shù bǎi qiān jié 无 数 百 千 劫	shòu yú dà kǔ tòng 受 于 大 苦 痛
xíng yú hēi àn yù 行 于 黑 暗 狱	bú jiàn qí mén hù 不 见 其 门 户
fù duò huǒ huò zhōng 复 堕 火 镬 中	zhǎn zhuǎn shòu zhòng kǔ 展 转 受 众 苦
fù yǒu yī dì yù 复 有 一 地 狱	míng yuē dāo jiàn yù 名 曰 刀 剑 狱
bǎi qiān yì dāo jiàn 百 千 亿 刀 剑	háng liè zài wǒ qián 行 列 在 我 前
yǐ cǐ gē jié shēn 以 此 割 截 身	zì yè shòu kǔ nǎo 自 业 受 苦 恼
fēi gōng shī suǒ zuò 非 工 师 所 作	yè gǎn zì rán shēng 业 感 自 然 生
dà fēng chuī lìng qǐ 大 风 吹 令 起	gē qiē biàn qí shēn 割 切 遍 其 身
wǒ yīng shòu rú shì 我 应 受 如 是	dì yù zhū kǔ nǎo 地 狱 诸 苦 恼
yī qiè zhū zhòng shēng 一 切 诸 众 生	jiàn wǒ shòu cǐ kǔ 见 我 受 此 苦
wǒ suǒ yǒu cái bǎo 我 所 有 财 宝	jìn liú zài shì jiān 尽 留 在 世 间
nán nǚ jí xiōng dì 男 女 及 兄 弟	zǐ mèi qīn juàn shǔ 姊 妹 亲 眷 属
fù mǔ jí zhī shí 父 母 及 知 识	nú bì zuò shǐ rén 奴 婢 作 使 人
niú yáng zhū chù shēng 牛 羊 诸 畜 生	wǒ yì mí yú cǐ 我 意 迷 于 此
tān zhuó jīn yín bǎo 贪 著 金 银 宝	jí jīng miào yī fú 及 精 妙 衣 服
tān zhuó zào shè zhái 贪 著 造 舍 宅	shàn gōng huà shè zhái ¹¹² 善 工 画 舍 宅
zhòng cǎi nǚ yú lè 众 娼 女 娱 乐	kōng hóu xiāo dí yīn 箜 篻 箫 笛 音
yǐ cǐ chī xīn zhuó ¹¹³ 以 此 痴 心 著	xiāng tāng zì zǎo yù 香 汤 自 澡 浴

¹¹² 丽本：師；永乐北藏本及龙藏本：宅

¹¹³ 丽本：者；永乐北藏本及龙藏本：著

rú shì zì yú lè	wán chī wú zhì shēn
如 是 自 娱 乐	顽 痴 无 智 身
zhǒngzhǒng ér gòngyǎng	wǒ yì wú xiōng dì
种 种 而 供 养	我 亦 无 兄 弟
xū wàng xīn tān zhuó	jīn rì shòu wú liàng
虚 妄 心 贪 著	今 日 受 无 量
kǔ tòng bù kě jìn	shì jiān shèng shàng wèi
苦 痛 不 可 尽	世 间 胜 上 味
tān zhuó ér dàn shí	xiāng zé yǐ tú fā
贪 著 而 噉 食	香 泽 以 涂 发
bǎo zhū yǐ wéi mán	tān sè zì mí zuì
宝 珠 以 为 鬘	贪 色 自 迷 醉
jīn wú jiù jì zhě	yǎn wéi è yè yīn
今 无 救 济 者	眼 为 恶 业 因
jiàn yǐ zé shēng tān	ěr yīn zhū yīn shēng
见 已 则 生 贪	耳 因 诸 音 声
wén yǐ zé shēng tān	bì guàn yǐ bǎo chuàn
闻 已 则 生 贪	臂 贯 以 宝 钏
zhǐ zhuó jīn bǎo huán ¹¹⁴	yān jǐng zhuó bǎo yīng
指 著 金 宝 环 ¹¹⁴	咽 颈 著 宝 璫
jiǎo zhuó yú jīn chuàn	zuò jīn bǎo luó wǎng
脚 著 于 金 钏	作 金 宝 罗 网
jiāo luò ¹¹⁵ fù qí shēn	shēn zhuó zhǒng zhǒng bǎo
交 络 ¹¹⁵ 覆 其 身	身 著 种 种 宝
yǐ cǐ zì zhuāng yán	shì jiān dì yī zhě
以 此 自 庄 严	世 间 第 一 者
yǐ wéi shēn zhuāng yán	xì ruǎn shàng miào chù
以 为 身 庄 严	细 软 上 妙 触
zēng zhǎng yú ài yù	zhǒngzhǒngmiào chuáng tà
增 长 于 爱 欲	种 种 妙 床 榻
yǐ zì yuè qí shēn	zhǒngzhǒngmiào hǎo ¹¹⁶ xiāng
以 自 悦 其 身	种 种 妙 好 ¹¹⁶ 香
yǐ tú qí zì shēn	zhān tán lóng nǎo xiāng
以 涂 其 自 身	栴 檀 龙 脑 香

¹¹⁴ 丽本：鐙；永乐北藏本及龙藏本：環

¹¹⁵ 丽本：露；永乐北藏本及龙藏本：絡

¹¹⁶ 丽本：好妙；永乐北藏本及龙藏本：妙好

yǐ cǐ zì tú shēn
以此自涂身

yòng zhī zì tú shēn
用之自涂身

yǐ cǐ tú qí fā
以此涂其发

bái dié zì yì shēn
白氎自衣身

fù chéng yú mǎ shèng
复乘于马乘

rén zhòng xī jìng zhòng
人众悉敬重

shàn xué gē wǔ xì
善学歌舞戏

wú shì liè cán hài
无事猎残害

bù zhī hòu shì bào
不知后世报

shòu rú shì kǔ bào
受如是苦报

bù zhī dāng yǒu sǐ
不知当有死

yǎng yù yú shēn mìng
养育于身命

wú néng jiù jì zhě
无能救济者

hé yòng shì wǒ wéi
何用视我为

hé gù zì yōu kū
何故自忧哭

ér shòu yú kǔ nǎo
而受于苦恼

zào è zēng duō gù
造恶增多故

shí wǒ cǐ shēn ròu
食我此身肉

wéi zhū chóng suǒ shí
为诸虫所食

shè xiāng děng zhū xiāng
麝香等诸香

zhān bǔ xū mó nà
瞻卜须摩那

dì yī jīng miào yī
第一精妙衣

ruò shě bái xiàng shèng
若舍白象乘

wéi wáng zhì guó zhèng
为王治国政

gōng zhōng zhū fēi hòu
宫中诸妃后

qín shòu zài kuàng yě
禽兽在旷野

zuò rú shì děng è
作如是等恶

shí dàn tā ròu gù
食瞰他肉故

yú chī wú zhì huì
愚痴无智慧

wǒ yǐ yú chī yì
我以愚痴意

jīn rì zhì sǐ mén
今日至死门

rǔ děng zhū qīn zú
汝等诸亲族

hé bù fú shèng yī
何不服胜衣

hé gù bù shū fà
何故不梳发

wǒ mìng zhōng bù cún
我命终不存

hú láng wū què děng
狐狼乌鹊等

zhǎng yǎng cǐ shēn tǐ
长养此身体

shēng sǐ yīn cǐ shēn
生死因此身

zhòngshēng zé yǒushēng 众 生 则 有 生
 lìng dé lí cǐ nán 令 得 离 此 难
 wú rén jiù jì zhě 无 人 救 济 者
 lìng miè fán nǎo bìng 令 灭 烦 恼 病
 huì bì guī yú sǐ 会 必 归 于 死
 jiù dù zhū zhòng shēng 救 度 诸 众 生
 yì néng jiù zhòngshēng 亦 能 救 众 生
 lìng yuǎn lí shēng sǐ 令 远 离 生 死
 bù zhī zhū kǔ bào 不 知 诸 苦 报
 wú yǒu shǎo lì yì 无 有 少 利 益
 bù zhī shǎo ēn fèn 不 知 少 恩 分
 mù shì bù néng jiù 目 视 不 能 救
 tí kū ér háo qì 啼 哭 而 号 泣
 bù zhī qí ēn lì 不 知 其 恩 力
 wú néng jiù jì zhě 无 能 救 济 者
 yōu chóu rù dì yù 忧 愁 入 地 狱¹¹⁸
 hòu zé yǒu sǐ kǔ 后 则 有 死 苦

yīng rú shì shòu yào 应 如 是 授 药
 shì yī bù néng zhì 世 医 不 能 治
 jīn rì shòu fǎ yào 今 日 授 法 药
 zhǒng zhǒng yǎng cǐ shēn 种 种 养 此 身
 shì jiān wú shàng zūn 世 间 无 上 尊
 jì miè zhū fó zǐ 寂 灭 诸 佛 子
 shī zhū miào fǎ yào 施 诸 妙 法 药
 shí ròu zhǎng cǐ shēn 食 肉 长 此 身
 zhǎng yǎng yú cǐ shēn 长 养 于 此 身
 cǐ shēn wán chī jù 此 身 顽 痴 聚
 qī qiè nán nǚ děng 妻 妾 男 女 等
 yuàn jié xīn bēi nǎo 怨 结 心 悲 恼
 qī qiè nán nǚ děng 妻 妾 男 女 等¹¹⁷
 zhǎng yǎng dé chéng lì 长 养 得 成 立
 jué wàng wú yǒu zhī 绝 望 无 有 知
 zhòng shēng shēng yǒu kǔ 众 生 生 有 苦
 xiǎng xíng chù shòu děng 想 行 触 受 等

¹¹⁷ 丽本：等；永乐北藏本及龙藏本：等 目视不能救 怨结心悲恼 啼哭而号泣 妻妾男女等

¹¹⁸ 丽本：死地；永乐北藏本及龙藏本：地狱

shì zé wéi zhōng kǔ 是则为中苦	yú chī ài suǒ zhuǎn ¹¹⁹ 愚痴爱所转
shēng zài yú zhū yǒu 生在于诸有	wéi ài yù suǒ fù 为爱欲所缚
yào zhuó yú jìng jiè 乐著于境界	zhòng shēng wú zhī gù 众生无知故
wéi yǒu yōu nǎo kǔ 唯有忧恼苦	shàn fǎ bù shí zhī 善法不识知
xīn dàn zhuó míng lì ¹²⁰ 心但著名利	bù zhī yú hòu shì 不知于后世
yóu rú è dú shé 犹如恶毒蛇	wú míng fù ¹²¹ zhòng shēng 无明缚众生
yuǎn lí yú xiè tuō 远离于解脱	bù shí xiè tuō gù 不识解脱故
è yè suǒ liú zhuǎn 恶业所流转	xīn yǒu fán nǎo gù 心有烦恼故
zhòng shēng zhù shēng sǐ 众生住生死	fán nǎo shāo zhòng shàn 烦恼烧众善
rú huǒ fén gān mù 如火焚干木	liú zhuǎn yú wǔ dào 流转于五道
wú yǒu shǎo lè shòu 无有少乐受	bù zhī hǎo miào lè 不知好妙乐
zài yú hé chù suǒ 在于何处所	qīng jìng fó guó tǔ 清净佛国土
shì zūn zhuàn fǎ lún 世尊转法轮	rú lái jìng yīn shēng 如来净音声
shuō jiè dìng zhì huì 说戒定智慧	

ěr shí shì zūn fù gào yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán
尔时，世尊复告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：

“rú shì rú shì è xíng zhòng shēng mìng zhōng zhī hòu shòu zhū kǔ
“如是，如是，恶行众生命终之后，受诸苦
nǎo wú jiù jì zhě shàn guǒ bào zhě jīn shuō qié tuó¹²²
恼，无救济者。善果报者今说伽陀：

¹¹⁹ 丽本：縛；永乐北藏本及龙藏本：轉

¹²⁰ 丽本：字；永乐北藏本及龙藏本：利

¹²¹ 丽本：轉；永乐北藏本及龙藏本：縛

¹²² 丽本：他；永乐北藏本及龙藏本：陀

zào è bú shàn yè
造恶不善业

bì rù yú dì yù
必入于地狱

tūn dàn rè tiě wán
吞噉热铁丸

yǐn yú fèi róng¹²³ tóng
饮于沸镕¹²³铜

yù huǒ sǎ qí shēn
雨火洒其身

biàn shēn tǐ huǒ shāo
遍身体火烧

wú chù ér bú biàn
无处而不遍

zhǎn zhuǎn shòu kǔ nǎo
展转受苦恼

bù zhī yú jìng lè
不知于净乐

yú fǎ yì bù zhī
于法亦不知

yú chī zuò fēi fǎ
愚痴作非法

yuǎn lí yú lè guǒ
远离于乐果

xìn fó jìn jiè fǎ
信佛禁戒法

xiū xí yú zhì huì
修习于智慧

yǐ jìng jiè jù zú
以净戒具足

sù jí chéng pú tí
速疾成菩提

jīng jìn wéi dì yī
精进为第一

shēng jìng fó guó tǔ
生净佛国土

xuān shuō shàn fǎ yào
宣说善法要

shè hù zhū zhòng shēng
摄护诸众生

jù zú cí bēi xīn
具足慈悲心

xiū xíng jìng fàn hàng
修行净梵行

jù xiè tuō zhī jiàn
具解脱知见

chéng rú lái shàn míng
成如来善名

shì jiān zhī fù mǔ
世间之父母

pú tí xīn dì yī
菩提心第一

shuō cǐ fǎ mén zhě
说此法门者

dì yī shàn zhī shí
第一善知识

tīng cǐ fǎ mén zhě
听此法门者

bì zuò wú shàng zūn
必作无上尊

jù shì zūn shí hào
具世尊十号

jì miè xīn xiāng yìng
寂灭心相应

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ bó fó yán shì
尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵白佛言：“世

zūn hé yīn yuán gù dà dì zhèndòng
尊！何因缘故大地震动？”

¹²³ 丽本：融；永乐北藏本及龙藏本：镕

ěr shí shì zūn gào yào shàng pú tí sà duǒ yán rǔ guān hé gù
尔时，世尊告药上菩提萨埵言：“汝观何故

dà dì zhèndòng
大地震动？”

ěr shí yào shàng guān sì fāng shí jiàn xià fāng jiè yǒu èr shí yì
尔时，药上观四方时，见下方界有二十亿

zhòngshēng cóng dì yǒng chū jiàn shàng fāng jiè èr wàn wǔ qiān yì zhòng
众生从地踊出，见上方界二万五千亿众

shēng tóng shí ér shēng
生同时而生。

shí zhū nián shào jiàn shì shì yǐ bó fó yán shì zūn jīn chū
时，诸年少见是事已白佛言：“世尊！今出

shēng zhě shì hé děng rén
生者是何等人？”

fó yán rǔ děng jiàn cǐ dà zhòng fǒu yé
佛言：“汝等见此大众不耶？”

bó fó yán shì zūn wěi rán yǐ jiàn
白佛言：“世尊！唯然。已见。”

fó yán cǐ zhòngshēng chū wéi rǔ tú bàn
佛言：“此众生出，为汝徒伴。”

wèn yán shì zūn cǐ zhū zhòngshēng yì yǒu sǐ fǒu
问言：“世尊！此诸众生亦有死不？”

fó gào nián shào yī qiè zhòngshēng xī jiē yǒu sǐ cǐ yì bù
佛告年少：“一切众生悉皆有死，此亦不

miǎn
免。”

shí zhū nián shào hé zhǎng xiàng fó dǐng lǐ fó zú bó¹²⁴ fó
时，诸年少合掌向佛，顶礼佛足，白¹²⁴佛

yán shì zūn wǒ děng gèng bù néng rěn liú zhuǎn shēng sǐ
言：“世尊！我等更不能忍流转生死。”

fó gào nián shào rǔ děng néng qǐ dà jīng jìn fǒu
佛告年少：“汝等能起大精进不？”

nián shào bó fó yán shì zūn wǒ děng miàn jiàn rú lái ěr wén
年少白佛言：“世尊！我等面见如来，耳闻

rú lái shuō gān lù fǎ jiàn pú tí sà duǒ xiàn dà shén lì jiàn fó dì zǐ
如来说甘露法，见菩提萨埵现大神力，见佛弟子

¹²⁴ 丽本：而白；永乐北藏本及龙藏本：白

zhūshēngwénzhòng jí huì yú cǐ shì zūn yuàn xiū jīng jìn bù néng
诸声闻众集会于此。世尊！愿修精进，不能
rěnshòushēng sǐ liú zhuǎn
忍受生死流转。”

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ jí wǔ bǎi juàn shǔ yǐ shéntōng
尔时，药上菩提萨埵及五百眷属以神通
lì yǒngshēn xū kōng shēnchū shī zǐ měng hǔ bái xiàng xiàn dà
力踊身虚空，身出师子、猛虎、白象，现大
shéntōng yú gāoshāndǐng jié jiā fū zuò mǎn èr wànyóuxún huàzuò
神通，于高山顶结加趺座，满二万由旬，化作
shí qiān yì rì yuè
十千亿日月。

shí zhūniánshào bó fó yán shì zūn hé gù shì jiānyǒu cǐ
时，诸年少白佛言：“世尊！何故世间有此
guāngmíng
光明？”

ěr shí shì zūngào zhūniánshào shànnán zǐ rǔ děngjiàn cǐ
尔时，世尊告诸年少：“善男子，汝等见此
rì yuè fǒu yé
日月不耶？”

shí zhūniánshào bó fó yán shì zūn wěi rán yǐ jiàn
时，诸年少白佛言：“世尊！唯然。已见。”
fó gàoniánshào cǐ shì pú tí sà duǒ zì shēngguāngmíngxiàn
佛告年少：“此是菩提萨埵自身光明现
zuò rì yuè shì yú zhòngshēng wèi zhī shuō fǎ ān lè lì yì yī qiè
作日月，示于众生，为之说法，安乐利益一切
tiānrén rénzhōng xiū xíng dé cǐ shéntōng
天人，人中修行得此神通。”

shí zhūniánshào bó fó yán shì zūn yuànshuō rú cǐ guāng
时，诸年少白佛言：“世尊！愿说如此光
míng yīn yuán
明因缘。”

ěr shí shì zūngào yàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán
尔时，世尊告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：
shànnán zǐ rǔ jiàn cǐ sān qiān dà qiān shì jiè liù zhǒngzhèndòng
“善男子，汝见此三千大千世界六种震动
fǒu
不？”

shí yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn wěirán
时，药上菩提萨埵白佛言：“世尊！唯然。

yǐ jiàn wǒ yǎoshǎo yí yù wèn rú lái yuàn fó tīng xǔ
已见。我有少疑，欲问如来，愿佛听许。”

fó gàoyàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ suí rǔ yì wèn
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，随汝意问，

dāngwèi rǔ shuō lìng rǔ huān xǐ guò qù wèi lái xiàn zài sān shì
当为汝说，令汝欢喜。过去、未来、现在三世

zhī shì dāngwèi rǔ shuō
之事，当为汝说。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn wǒ jiàn rú lái yǒu bā wàn sì qiān
药上白佛言：“世尊！我见如来有八万四千

tiān zǐ wéirào gōng jìng fù yǒu bā wàn sì qiān pú sà yì wéirào gōng jìng
天子围绕恭敬，复有八万四千菩萨亦围绕恭敬，

yòu jiàn wàn èr qiān yì zhū lóng wéirào gōng jìng fù yǒu wàn bā qiān yì zhū
又见万二千亿诸龙围绕恭敬，复有万八千亿诸

tiān¹²⁵ shénděng wéi rào gōng jìng fù yǒu èr wàn wǔ qiān yì zhū è guǐ
天神等围绕恭敬，复有二万五千亿诸饿鬼

shén¹²⁶ wéirào shì zūn hé yīn yuán gù yǒu cǐ zhòng jí
神围绕世尊。何因缘故有此众集？”

ěr shí shì zūn gàoyàoshàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yán
尔时，世尊告药上菩提萨埵摩诃萨埵言：

shànnán zǐ zài cǐ zhòng jí wèi yù tīng fǎ yàoshàng cǐ zhū zhòng
“善男子，在此众集为欲听法。药上，此诸众

shēng jīn dāng bèi shēng sǐ jīn rì dāng dé zhù yú shí dì zhù shí dì
生今当背生死，今日当得住于十地；住十地

yǐ dé lí fán nǎo dé jì miè fó fǎ
已，得离烦恼，得寂灭佛法。”

yàoshàng pú tí sà duǒ bó fó yán shì zūn cǐ zhū zhòng shēng
药上菩提萨埵白佛言：“世尊！此诸众生

zá yè suǒ shēng rú lái yún hé jìng cǐ zhòng shēng
杂业所生，如来云何净此众生？”

fó gàoyàoshàng pú tí sà duǒ yán shànnán zǐ rǔ jīn dì tīng
佛告药上菩提萨埵言：“善男子，汝今谛听，

dāngwèi rǔ shuō yàoshàng cǐ zhū zhòng shēng yú chī wú zhì bù
当为汝说。药上，此诸众生，愚痴无智，不

¹²⁵ 丽本：天；永乐北藏本及龙藏本：諸天

¹²⁶ 丽本：鬼；永乐北藏本及龙藏本：鬼神

zhī xiè tuō zài yú hé chù duō yǒu nián shào zhū zhòng shēng dēng jīn rì
 知解脱在于何处。多有年少诸众生等今日
 dāng dé fǎ tuó luó ní dé zhī yī qiè fǎ dé yú shí dì zhì shí dì
 当得法陀罗尼，得知一切法，得于十地；至十地
 yǐ néng zuò fó shì néng zhuàn fǎ lún yù yú fǎ yǔ shào wú shàng
 已，能作佛事，能转法轮，雨于法雨，绍无上
 fó fǎ ān lè zhòng shēng tiān lóng ā xiū luó qián¹²⁷ tà pó
 佛法，安乐众生。天、龙、阿修罗、乾¹²⁷闍婆、
 è guǐ děng wén fǎ huān xǐ jiē zhù shí dì jī dà fǎ gǔ chuī dà
 饿鬼等闻法欢喜，皆住十地，击大法鼓，吹大
 fǎ luó cǐ nián shào dēng qín xiū xíng gù dé cǐ shí dì jīn suǒ dé
 法螺。此年少等勤修行故，得此十地，今所得
 fǎ rú shí fāng fó
 法如十方佛。”

ěr shí wǔ qiān nián shào zhòng shēng cóng zuò ér qǐ bó fó yán
 尔时，五千年少众生从座而起，白佛言：
 shì zūn cǐ shēn wéi zhòng dàn dà kě bù wèi bù zhī dào yǐ fēi
 “世尊！此身为重担，大可怖畏，不知道以非
 dào wǒ děng yóu rú máng míng zhī rén yuàn fó lián mǐn wǒ děng quàn
 道。我等犹如盲冥之人，愿佛怜愍。我等劝
 qǐng shì zūn yuàn fó shuō fǎ wǒ děng shēng wú zhì huì bù zhī fǎ yào
 请世尊，愿佛说法。我等生无智慧，不知法药，
 yuàn shì zūn wèi wǒ děng shuō fǎ lìng dé yuǎn lí shēng sǐ zhī kǔ suǒ
 愿世尊为我等说法，令得远离生死之苦，所
 shēng zhī chù yuàn jiàn fó shēn
 生之处愿见佛身。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ mó hē sà duǒ yǔ zhū nián shào
 尔时，药上菩提萨埵摩诃萨埵语诸年少
 zhòng shēng yán rǔ děng shí yǐ rán hòu wèi rǔ yǎn shuō zhèng fǎ
 众生言：“汝等食已，然后为汝演说正法。”

shí zhū nián shào yǔ yào shàng yán wǒ bù shí rǔ rǔ wéi shì
 时，诸年少语药上言：“我不识汝，汝为是
 shéi sè xiàng jì miè lí sān è dào bù rú rǔ shēn xiàng lí zhū
 谁，色相寂灭，离三恶道怖？如汝身相，离诸
 è fǎ jiàn rǔ zhǎng zhōng qī bǎo zhuāng yán shēn fú bǎo yīng yǐ
 恶法；见汝掌中，七宝庄严；身服宝璎，以

¹²⁷ 丽本：健；永乐北藏本及龙藏本：乾

gōng dé jù wǒ bù zhī rǔ shì hé děng rén wǒ děng bù xū shí yì
功德聚。我不知汝是何等人？我等不须食，亦
bù xū yǐn yǐ shí rù shēn shèn kě zēng wù biàn chéng shǐ niào
不须饮。以食入身，甚可憎恶，变成屎尿，
zuò xuè ròu jīn pí shì gù wǒ děng bù xū shí yǐn bù xū yī qiè xì ruǎn
作血肉筋皮。是故我等不须食饮，不须一切细软
yī fú bù xū bì yìn jīn chuàn zhēn zhū yīng luò zhuāng yán shēn jù
衣服，不须臂印金钏，真珠璎珞、庄严身具
jiē suǒ bú yù yǐ wú cháng gù wǒ děng yì bú gù xī shēn mìng wèi
皆所不欲，以无常故。我等亦不顾惜身命，为
lí è dào wǒ děng qiú yú fǎ shī wèi ān lè tiān rén wèi qiú shàn
离恶道。我等求于法施，为安乐天人，为求善
zhī shí bù qiú zhuàn lún shèng wáng yǐ zhuàn lún wáng suī zhǔ sì fāng
知识，不求转轮圣王。以转轮王虽主四方
bù miǎn mó miè nán nǚ qī zǐ bù néng suí cóng suǒ yǒu qī bǎo yì bù
不免磨灭，男女妻子不能随从，所有七宝亦不
zhú qù wú liàng rén zhòng yì bù suí qù yú sì tiān xià wú fù zì zài
逐去，无量人众亦不随去，于四天下无复自在，
yī shēn wéi wáng duō jiàn wú cháng zuò è yè gù duò jiào huàn dì yù
一身为王多见无常，作恶业故堕叫唤地狱。
qī bǎo zì zài yóu sì tiān xià jìng hé suǒ zài
七宝自在，游四天下，竟何所在？

rén zhě qiě tīng wǒ děng suǒ shuō sù zhì fó suǒ fó guān
“仁者，且听我等所说，速至佛所。佛观
yī qiè mǐn zhī rú zǐ wǒ děng wú fù wú mǔ wú xiōng dì qīn zú
一切愍之如子！我等无父无母，无兄弟亲族，
yī qiè jiē wú fó wéi wǒ fù rú lái shì mǔ fó rú rì yuè shì rén
一切皆无。佛为我父，如来是母。佛如日月示人
shàn dào yú shēng sǐ zhōng néng jiù zhòng shēng lìng bú fù shēng zhū
善道，于生死中能救众生，令不复生。诸
fán nǎo hé shèn kě bù wèi zhòng shēng zài zhōng fán nǎo piāo nì rú lái
烦恼河甚可怖畏，众生在中烦恼漂溺，如来
jiù zhī lìng bú fù rù shì zūn lián mǐn wèi shuō zhèng fǎ shì rén wú shàng
救之令不复入。世尊怜愍为说正法，示人无上
pú tí zhī chù wǒ děng bù tān yǐn shí bú yù shì jiān fù guì bú yuàn
菩提之处。我等不贪饮食，不欲世间富贵，不愿

shēngtiān bú wèizhuì è dào dé rénshēn yǐ yuànjiàn shì zūn zhòng
 生天，不畏¹²⁸堕恶道，得人身已愿见世尊。众
 shēngduǎnshòu liú zhuǎn wú cháng yǐ è yè gù tānzhuó wǔ yù bù
 生短寿流转无常，以恶业故贪著五欲，不
 jué sǐ zhì zhī sǐ bì zhì yì bú bù wèi bú niànshēngmiè bù zhī
 觉死至，知死必至亦不怖畏。不念生灭，不知
 xì fǎ bù zhī¹²⁹ xiū xì yè bù zhī jì miè jiè wú míng fù xīn
 细法，不知¹²⁹修细业，不知寂灭界，无明覆心，
 shēng yǐ guī sǐ sǐ yǐ fù shēng xīn yì bù shēngyàn lí zhī xiǎng
 生已归死，死已复生，心亦不生厌离之想；
 cháng yè shòu kǔ biān tà zhuā dǎ bù shēngyàn lí dàn qǐ jié duó
 长夜受苦，鞭挞挝打，不生厌离，但起劫夺，
 shòu yù fù kǔ wǔ fù suǒ xì běn è yè gù mìng shí yù miè bēi
 受狱缚苦，五缚所系。本恶业故，命识欲灭，悲
 qì ér yán shéi jiù jì wǒ yī qiè xī yǔ jīn yín zá bǎo shēnwéi
 泣而言：‘谁救济我？一切悉与金银杂宝，身为
 nú pú yī qiè zuò shǐ wǒ xī néngwéi wángwèi zì zài wǒ xī bú yù
 奴仆，一切作使我悉能为，王位自在我悉不欲。
 bù xū cái wù dàn qiú huómìng rú shì rén zhě wǒ děng bù xū
 不须财物，但求活命。’如是，仁者，我等不须
 yǐn shí zhūwáng zì zài shí zé shàngwèi huì guī yú sǐ tiān shí
 饮食。诸王自在，食则上味，会归于死。天食
 gān lù yì guī mó miè zhǒngzhǒng bǎi wèi wángsuǒ tānzhuó qiú
 甘露，亦归磨灭。种种百味，王所贪著，求
 shí zé wú yǐn shí děngwèi wǒ děng bù xū wǒ děng qiú wénzhèng
 实则无。饮食等味，我等不须。我等求闻正
 fǎ lìng dé lí kǔ yuàn lí ài fù zhū jié fánǎo guī yī shì zūn
 法，令得离苦，愿离爱缚诸结烦恼。归依世尊，
 yuàn lí zhū fù wǒ děng jìng lǐ dà xiān shì zūn wèi zhū zhòngshēng
 愿离诸缚。我等敬礼大仙世尊。为诸众生，
 wèi zhī rén zhě míng zì hé děng yuàn zì shuō zhī
 未知仁者名字何等？愿自说之。”

yào shàng pú tí sà duǒ yán shì jiè guǎng bó zhòngshēng míng
 药上菩提萨埵言：“世界广博，众生名
 zì nìng kě jìn zhī
 字宁可尽知？”

¹²⁸ 丽本：堕；永乐北藏本及龙藏本：墜

¹²⁹ 丽本：不；永乐北藏本及龙藏本：不知

zhū nián shào yán wǒ děng yuàn zhī rén zhě míng zì shēn shēn míng
诸年少言：“我等愿知仁者名字，甚深名
zì yuàn wèi xuān shuō
字，愿为宣说！”

yào shàng dá yán wǒ míng yào shàng zhì zhòng shēng bìng yào
药上答言：“我名药上，治众生病，药
zhōng zuì shàng wǒ jīn wèi rǔ děng shuō lìng lí zhū bìng miè chú yī
中最上。我今为汝等说，令离诸病，灭除一
qiè shì jiè bìng kǔ shì jiān tān wéi dà bìng néng chú miè zhī chēn wéi
切世界病苦。世间贪为大病，能除灭之；瞋为
dà bìng wú zhì zhòng shēng liú zhuǎn dì yù chù shēng è guǐ chí
大病，无智众 生流转地狱、畜生、饿鬼；痴
wéi dà bìng zhòng shēng shòu kǔ jiē néng miè chú
为大病，众 生受苦皆能灭除。”

zhū nián shào yán wén cǐ miào fǎ lí zhū kǔ nàn fán fū wú
诸年少言：“闻此妙法，离诸苦难！凡夫无
zhì shòu zhū kǔ nǎo wén cǐ jìng fǎ lí zhū è yè lí è yè gù
智，受诸苦恼，闻此净法，离诸恶业；离恶业故，
wú è dào wèi sù jiàn rú lái jiù yī qiè bìng yī wáng shī yào liáo
无恶道畏。速见如来救一切病，医王施药，疗
zhì zhòng kǔ rén zhě sù qù lǐ jìng rú lái yǐ wǒ děng yǔ xiàng shì
治众苦。仁者速去礼敬如来，以我等语，向世
zūn shuō shì zūn néng chú wǒ děng zhī bìng miè fán nǎo huǒ yù huǒ shāo
尊说。世尊能除我等之病，灭烦恼火。欲火烧
shēn bù néng miè chú wǒ děng jí kǔ yuàn fó lián mǐn shēn wéi zhòng
身，不能灭除，我等极苦，愿佛怜愍。身为重
dàn shèn kě bù wèi sān dú suǒ yā bù kě dé shèng qù lái cháng
担，甚可怖畏，三毒所压，不可得胜，去来常
dān bù néng yuǎn lí bù zhī sǐ zhì bù shēng jīng bù bù zhī xiè
担，不能远离，不知死至，不生惊怖，不知解
tuō dào yì bù zhī shì xiè tuō dào zhě¹³⁰ yǐ yú chí yì zì wèi bù
脱道，亦不知示解脱道者¹³⁰，以愚痴意，自谓不
sǐ jiàn fù mǔ sǐ yóu bù shēng bù zhū yè fán nǎo zhuó luàn qí xīn
死，见父母死，犹不生怖，诸业烦恼浊乱其心，
shòu zhū kǔ nǎo yún hé ér shí
受诸苦恼，云何而食？

¹³⁰ 丽本：者；永乐北藏本及龙藏本：道者

wǒ děng wú míng fù xīn yǒu rú shì kǔ dà bù zhòngdàn
“我等无明覆心，有如是苦。大怖重担

xiǎng xíng jí shòu chī ài wú zhì liú zhuǎnzhūyǒu shì jiānwàng
想、行及受，痴爱无智，流转诸有，世间妄

shēng bù shí xiè tuō shì rén yú chī yù yǐ xiāngtāng yì yǐ shàng
生，不识解脱。世人愚痴，浴以香汤，衣以上

fú shí yǐ shàngwèi ěr tīngyuè yīn zhǒngzhǒng zì yú zhǒngzhǒng
服，食以上味，耳听乐音种种自娱；种种

hǎo sè yào yù guān zhī yī qiè hǎowèi shé qiú tān shí xì ruǎn
好色，乐欲观之；一切好味，舌求贪食；细软

zhī chù shēn yù zhuó zhī èr shēn hé hé chī xīn wèi lè cǐ shēn
之触，身欲著之；二身和合，痴心谓乐；此身

wán chī hé chùyǒu lè zhuóhǎo lǚ xī yī fú yǐn shí wú rú
顽痴，何处有乐？著好履屣、衣服、饮食，无如

zhī hé lín zhōngkùn zhì wú yǒunéng jiù zì bù néng jiù yī fú
之何？临终困至，无有能救；自不能救，衣服

zhī jù qǐ néng jiù jì shēng zài shì jiān chí zhūxiàngmǎ dāng¹³¹
之具，岂能救济？生在世间，驰诸象马，当¹³¹

zuò è yè bù qiú xiè tuō zì zuòjiào rén bù zhī hòubào
作恶业，不求解脱，自作教人，不知后报。

wǒ děngqián sǐ yǒushēng jīn shēngyǒu sǐ yōu bēi kǔ nǎo
“我等前死有生，今生有死，忧悲苦恼。

wǒ jù jiàn fù mǔ xiōng dì zǐ mèi qī zǐ sàngwáng bēi āi
我具见父母、兄弟、姊妹、妻子丧亡，悲哀、

yōuchóu kǔ nǎo jiē xī jiàn zhī zhūxíng jiē kōng zhì zhě yún hé ér
忧愁、苦恼皆悉见之。诸行皆空，智者云何而

shēngyàozhuó bù qiú jì miè fǎ bù qiú lí shēng sǐ fǎ yǐ tān fù
生乐著？不求寂灭法，不求离生死法，以贪覆

xīn shēng zài shì shí bù xíng bù shī yī qièguòzhōng wúguòtān xīn
心，生在世时，不行布施。一切过中无过贪心，

zhuó yú shì fǎ duōzuòyǒuxíng bù zhī xiū xí chándìng xiè tuō zhī dào
著于世法多作有行，不知修习禅定解脱之道，

bù zhī fā dà shì yuànchéng wú shàngdào fó shì fù mǔ fó shì shì
不知发大誓愿成无上道。佛是父母，佛是示

xiè tuōdào zhě néng yù lì yì zhòngshēng yú chīzhòngshēng bù zhī hù
解脱道者，能雨利益众生。愚痴众生不知护

¹³¹ 丽本：常；永乐北藏本及龙藏本：當

fǎ fā xīn yuàn qiú wú shàng pú tí míngwéi hù fǎ yī qiè xíng kōng
法，发心愿求无上菩提名为护法。一切行空，
cái wù yì kōng ruò guān wǒ kōng bú fù shòu shēng
财物亦空。若观我空，不复受生。

yuàn rén zhě lián mǐn yǐ wǒ děng yǔ jù xiàng fó shuō wèi zhū
“愿仁者怜愍，以我等语具向佛说。为诸
pú tí sà duǒ gù zhū pú sà fǎ bù yīng xiè dài qín xiū jīng jìn shě
菩提萨埵故，诸菩萨法不应懈怠，勤修精进，舍
è xíng shàn rén zhě wèi wǒ wǎng zhì fó suǒ lǐ jìng rú lái zuò rú
恶行善。仁者为我往至佛所，礼敬如来，作如
shì yán shì zūn zhī yī qiè fǎ xī wú yǒu yí è mó juàn shǔ fó yǐ
是言：‘世尊知一切法悉无有疑，恶魔眷属佛已
tiáo fú rú lái yǐ néng rán dà fǎ jù lìng zhòng dé lè rú shì zhī fǎ
调伏，如来已能然大法炬令众得乐。如是之法
néng chéng fó zhě wǒ děng wèi wén rén zhě sù wǎng fó suǒ wèi wǒ
能成佛者，我等未闻。’仁者速往佛所，为我
děng gù wǒ děng bú jiàn rú lái yóu wèi dé dù sān shí èr xiàng
等故。我等不见如来，犹未得度；三十二相、
bā shí zhǒng hǎo jiàn cǐ shēn yǐ rán hòu dé dù
八十种好，见此身已，然后得度。”

ěr shí yào shàng pú tí sà duǒ yǔ zhū nián shào rǔ guān shàng
尔时，药上菩提萨埵语诸年少：“汝观上
fāng yǒu hé děng xiàng zhū rén wén yǐ jí guān shàng fāng jiàn wǔ
方有何等相？”诸人闻已即观¹³²上方，见五
bǎi huà fó yòu jiàn sān qiān dà tái qī bǎo yán shì qī bǎo luó wǎng yǐ
百化佛。又见三千大台七宝严饰，七宝罗网以
fù qí shàng rú lián huā yè chū zhǒng zhǒng xiāng
覆其上，如莲华叶出种种香。

shí zhū nián shào wèn yào shàng yán cǐ zhū huā zuò shì hé
时，诸年少¹³³问药上说：“此诸华座是何
děng xiàng
等相？”

yào shàng dá yán cǐ shì rǔ zuò sù zhì fó suǒ lǐ jìng rú lái
药上答言：“此是汝座，速至佛所礼敬如来。”

zhū nián shào yán wǒ děng bù zhī suǒ xíng zhī lù bú jiàn rú lái
诸年少言：“我等不知所行之路，不见如来，

¹³² 丽本：觀；永乐北藏本及龙藏本：即觀

¹³³ 丽本：眾生；永乐北藏本及龙藏本：年少

zhī yì hé fāng lǐ jìng rú lái
知诣何方礼敬如来？”

yào shàng gào yán rǔ dàn lǐ jìng rú lái shì zūn rú xū kōng
药上告言：“汝但礼敬如来世尊！如虚空
chén wú yǒu zhù chù rú lái yì rú shì rú lái ān zhù chù rú xū mí
尘无有住处，如来亦如是。如来安住处如须弥
shān rú lái děng xū mí shān rú dà hǎi shuǐ sān qiān shì jiè wēi chén
山，如来等须弥山、如大海水。三千世界微尘
shù děng shí fāng pú sà yù qiú fó zhù bù zhī suǒ zài shí fāng zhū pú tí
数等十方菩萨欲求佛住不知所在，十方诸菩提
sà duǒ dàn yáo lǐ jìng
萨埵但遥礼敬！”

zhū nián shào yán yuàn rén cí ēn mǎn wǒ suǒ yuàn xīn yù jiàn
诸年少言：“愿仁慈恩满我所愿，心欲见
fó qīn jìn lǐ jìng
佛亲近礼敬。”

yào shàng gào yán rú lái bù qiú xiāng huā wèi zhòng shēng zuò yīn
药上告言：“如来不求香华，为众生作因
lìng lí shēng sǐ è mó juàn shǔ bú gòng zhēng lùn guī yī fó zhě bù rù
令离生死，恶魔眷属不共诤论。归依佛者不入
sǐ mén sù dé fǎ tuó luó ní fā jìng xīn yuàn jí dé jiàn fó
死门，速得法陀罗尼，发净心愿即得见佛。”

ěr shí shì zūn yǐ jiā¹³⁴ líng pín qié yīn xī rán wēi xiào cóng qí
尔时，世尊以迦¹³⁴陵频伽音熙然微笑，从其
miàn mén fàng bā wàn sì qiāng uāng míng biàn zhào sān qiān dà qiān shì jiè
面门放八万四千光明，遍照三千大千世界，
xià zhì shí bā dì yù shàng zhì ā jiā ní zhà tiān qí guāng zá sè
下至十八地狱，上至阿迦尼吒天。其光杂色，
qīng huáng chì bái bō lí¹³⁵ děng sè rú shì děng guāng cóng
青、黄、赤、白、玻瓈¹³⁵等色。如是等光从
miàn mén chū biàn zhào sān qiān dà qiān shì jiè yù sī guāng zhě yī qiè
面门出，遍照三千大千世界，遇斯光者一切
zhòng shēng jiē dé ān lè zhào shì jiè yǐ huán zhì fó suǒ rào fó
众生皆得安乐。照世界已，还至佛所，绕佛
qī zā cóng fó dǐng rù
七匝，从佛顶入。

¹³⁴ 丽本：加；永乐北藏本及龙藏本：迦

¹³⁵ 丽本：颇梨；永乐北藏本及龙藏本：玻瓈

ěr shí yàoshàng pú tí sà duǒ cóng zuò ér qǐ hé zhǎng xiàng
尔时，药上菩提萨埵从座而起，合掌向

fó bó yán shì zūn wǒ yù shǎo wèn ruò fó tīng zhě nǎi gǎn fā
佛，白言：“世尊！我欲少问，若佛听者乃敢发
yán 言。”

ěr shí shì zūn gào yàoshàng yán shàn nán zǐ suí rǔ suǒ wèn
尔时，世尊告药上言：“善男子，随汝所问，

rú lái wèi rǔ fēn bié jiě shuō lìng rǔ huān xǐ
如来为汝分别解说，令汝欢喜。”

yàoshàng bó fó yán shì zūn cǐ sān wàn yì nián shào yù tīng
药上白佛言：“世尊！此三万亿年少欲听

rú lái wēi miào shēn fǎ yuàn wèi shuō zhī
如来微妙深法，愿为说之。”

fó gào yàoshàng shàn nán zǐ ruò wén rú lái shēn miào fǎ zhě
佛告药上：“善男子，若闻如来深妙法者，

dāng xué¹³⁶ zhū fǎ dé jù zú yī qiè gōng dé jīn rì¹³⁷ jí dé zhù yú
当学¹³⁶诸法得具足一切功德，今日¹³⁷即得住于

shí dì néng jī dà fǎ gǔ jiàn dà fǎ chuáng yàoshàng rǔ jiàn
十地，能击大法鼓，建大法幢。药上，汝见

rú shì dà tái fǒu yé
如是大台不耶？”

yàoshàng yán shì zūn wěi rán yǐ jiàn
药上言：“世尊！唯然。已见。”

fó gào yàoshàng cǐ zhū nián shào jīn rì dé zuò cǐ tái zhèng
佛告药上：“此诸年少，今日得坐此台，证

yī qiè fǎ mǎn zú yī qiè shàngēn zhī fǎ jīn rì dāng dé jī dà fǎ
一切法，满足一切善根之法。今日当得击大法

gǔ wú liàng tiān rén dé wén fǎ yǐ xī dé lì yì wú liàng dì yù
鼓，无量天人得闻法已，悉得利益；无量地狱

zhòng shēng dé wén fǎ yǐ dé bèi è dào shuō cǐ yǔ shí zhòng
众生得闻法已，得背恶道。”说此语时，众

zhōng jiǔ qiān yì lǎo zhòng shēng dé xū tuó huánguǒ
中九千亿老众生得须陀洹果。

yàoshàng wén cǐ fǎ zhě dé lí yī qiè kǔ jù yī qiè
“药上，闻此法者，得离一切苦，具一切

¹³⁶ 丽本：覺；永乐北藏本及龙藏本：學

¹³⁷ 丽本：日；永乐北藏本及龙藏本：今日

shàn fǎ yàoshàng yī qiè jiē néng chéng jiù fó shēn yàoshàng rǔ
善法。药上，一切皆能成就佛身。药上，汝
guān sì fāng zhū dà pú tí sà duǒ
观四方诸大菩提萨埵。”

ěr shí yàoshàng jí guān sì fāng jiàndōngfāng jiè wǔ shí yì
尔时，药上即观四方，见东方界五十亿
héng qié shā pú sà¹³⁸ ér lái xiàng cǐ jiànnánfāng jiè liù shí yì héng qié
恒伽沙菩萨¹³⁸而来向此；见南方界六十亿恒伽
shā¹³⁹ pú tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiàn xī fāng jiè qī shí yì héng qié
沙¹³⁹菩提萨埵而来向此；见西方界七十亿恒伽
shā pú tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiàn běi fāng jiè bā shí yì héng qié shā
沙菩提萨埵而来向此；见北方界八十亿恒伽沙
pú tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiàn xià fāng jiè jiǔ shí yì héng qié shā pú
菩提萨埵而来向此；见下方界九十亿恒伽沙菩
tí sà duǒ ér lái xiàng cǐ jiànshàngfāng jiè bǎi yì héng qié shā pú tí
提萨埵而来向此；见上方界百亿恒伽沙菩提
sà duǒ ér lái xiàng cǐ dào yǐ jiē yú fó qián zài èr¹⁴⁰ miàn zhù
萨埵而来向此。到已，皆于佛前在二¹⁴⁰面住。

yàoshàng bó fó yán shì zūn yú xū kōng zhōng jiàn hēi sè
药上白佛言：“世尊！于虚空中，见黑色、
huáng sè shì hé děng xiàng
黄色是何等相？”

fó gào yàoshàng rǔ bù zhī yé
佛告药上：“汝不知耶？”

yàoshàng bó fó wéi¹⁴¹ fó rú lái néng yī qiè zhī
药上白佛：“惟¹⁴¹佛如来能一切知。”

fó gào yàoshàng cǐ shì è mó jí¹⁴² juànshǔ yù lái zhì cǐ
佛告药上：“此是恶魔及¹⁴²眷属欲来至此。

yàoshàng rǔ yù jiàn fǒu
药上，汝欲见不？”

yàoshàng bó fó yán shì zūn wǒ yù jiàn zhī
药上白佛言：“世尊！我欲见之。”

¹³⁸ 丽本：河沙菩提萨埵；永乐北藏本及龙藏本：沙菩萨

¹³⁹ 丽本：河沙；永乐北藏本及龙藏本：沙

¹⁴⁰ 丽本：一；永乐北藏本及龙藏本：二

¹⁴¹ 丽本：唯；永乐北藏本及龙藏本：惟

¹⁴² 丽本：及諸；永乐北藏本及龙藏本：及

fó lìng yào shàng jí jiàn è mó
佛令药上即见恶魔。

yào shàng jiàn yǐ bó fó yán shì zūn hé yīn yuán gù è mó
药上见已，白佛言：“世尊！何因缘故恶魔
zhì cǐ
至此？”

fó gào yào shàng mó yù luàn cǐ fǎ zuò
佛告药上：“魔欲乱此法座。”

yào shàng bó fó yán shì zūn cǐ zhū pú tí sà duǒ wèi guān zhū
药上白佛言：“世尊！此诸菩提萨埵为观诸
nián shào shòu wèi gù lái
年少受位故来。”

yào shàng rǔ jiàn cǐ zhū pú sà¹⁴³ zhǒng zhǒng xíng sè zhǒng
“药上，汝见此诸菩萨¹⁴³种种形色、种
zhǒng xiàng mào zhǒng zhǒng lì fǒu
种种相貌、种种力不？”

yào shàng bó fó yán shì zūn wěi rán wǒ jiàn bǎi qiān yì héng
药上白佛言：“世尊！唯然。我见百千亿恒
qié shā pú tí sà duǒ zì zài shéntōng ér lái zhì cǐ
伽沙菩提萨埵自在神通而来至此。”

ěr shí shì zūn shuō cǐ fǎ yǐ yī qiè yǒng pú sà yào shàng
尔时，世尊说此法已，一切勇菩萨、药上
pú sà yī qiè lǎo shào zhòng shēng yī qiè tiān rén shì jiān ā xiū luó
菩萨、一切老少众、生、一切天人、世间阿修罗、
qián tà pó wén fó suǒ shuō jiē dà huān xǐ dǐng dài fèng xíng¹⁴⁴
乾闥婆，闻佛所说，皆大欢喜，顶戴奉行¹⁴⁴。

僧伽吒经卷第四

¹⁴³ 丽本：菩提薩埵；永乐北藏本及龙藏本：菩薩

¹⁴⁴ 丽本：喜；永乐北藏本及龙藏本：喜，頂戴奉行

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán 补阙真言

(三遍)

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù mó
南無喝啰怛那.哆啰夜耶.佉啰佉啰.俱住俱住.摩
là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō mò ná suō pó
啰摩啰.虎啰.吽.贺贺.苏怛拏.吽.泼抹拏.娑婆
hē
诃.

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán 补阙圆满真言

(三遍)

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵.呼嚧呼嚧.社曳穆契.莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán 普回向真言

(三遍)

ōng suō mó là suō mó là mí mó nǎng sà hā là mó hē zán hā là
唵.娑摩啰.娑摩啰.弥摩曩.萨哈啰.摩诃咱哈啰
hòng
吽.

ná mó fó ná mó fǎ ná mó sēng
南無佛 南無法 南無僧 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

ná mó guān shì yīn pú sà mó hē sà
南無观世音菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó hù fǎ zhū tiān pú sà
南無护法诸天菩萨 (合掌三称)

lǐ fó fā yuàn wén
礼佛发愿文

(一遍)

guī mìng shí fāng tiáo yù shī yǎn yáng qīng jìng wēi miào fǎ
归命十方调御师 演扬清净微妙法
sān shèng sì guǒ jiě tuō sēng yuàn cì cí bēi āi shè shòu
三乘四果解脱僧 愿赐慈悲哀摄受

dàn (某甲) zì wéi zhēn xìng wǎng rù mí liú suí shēng sǐ yǐ
但(某甲)自违真性，枉入迷流。随生死以
piāo chén zhú sè shēng ér tān rǎn shí chán shí shǐ jī chéng yǒu lòu
飘沉，逐色声而贪染。十缠十使，积成有漏
zhī yīn liù gēn liù chén wàng zuò wú biān zhī zuì mí lún kǔ hǎi
之因；六根六尘，妄作无边之罪。迷沦苦海，
shēn nì xié tú zhuó wǒ dān rén jǔ wǎng cuò zhí lěi shēng yè zhàng
深溺邪途。著我耽人，举枉措直。累生业障，
yī qiè qiān yóu yǎng sān bǎo yǐ cí bēi lì yī xīn ér chàn huǐ
一切愆尤，仰三宝以慈悲，沥一心而忏悔。

suǒ yuàn néng rén zhēng bá shàn yǒu tí xié chū fán nǎo zhī shēn
所愿能仁拯拔，善友提携。出烦恼之深
yuán dào pú tí zhī bǐ àn cǐ shì fú jī mìng wèi gè yuàn chāng
源，到菩提之彼岸。此世福基命位，各愿昌
lóng lái shēng zhì zhǒng líng miáo tóng xī zēng xiù shēng féng zhōng guó
隆；来生智种灵苗，同希增秀。生逢中国，
zhǎng yù míng shī zhèng xìn chū jiā tóng zhēn rù dào liù gēn tōng lì
长遇明师。正信出家，童真入道。六根通利，
sān yè chún hé bù rǎn shì yuán cháng xiū fàn xíng zhí chí jìn jiè
三业纯和。不染世缘，常修梵行。执持禁戒，
chén yè bù qīn yán hù wēi yí yuān fēi wú sǔn bù féng bā nàn
尘业不侵。严护威仪，蜎飞无损。不逢八难，
bù quē sì yuán bō rě zhì yǐ xiàn qián pú tí xīn ér bú tuì xiū
不缺四缘。般若智以现前，菩提心而不退。修

xí zhèng fǎ liǎo wù dà shèng kāi liù dù zhī xíng mén yuè sān qí zhī
习正法，了悟大乘。开六度之行门，越三祇之
jié hǎi jiàn fǎ chuáng yú chù chù pò yí wǎng yú chóng chóng xiáng
劫海。建法幢于处处，破疑网于重重。降
fú zhòng mó shào lóng sān bǎo chéng shì shí fāng zhū fó wú yǒu pí
伏众魔，绍隆三宝。承事十方诸佛，无有疲
láo xiū xué yī qiè fǎ mén xī jiē tōng dá guǎng zuò fú huì pǔ
劳。修学一切法门，悉皆通达。广作福慧，普
lì chén shā dé liù zhǒng zhī shéntōng yuán yī shēng zhī fó guǒ rán
利尘沙。得六种之神通，圆一生之佛果。然
hòu bù shě fǎ jiè biàn rù chén láo děng guān yīn zhī cí xīn xíng pǔ
后不舍法界，遍入尘劳。等观音之慈心，行普
xián zhī yuàn hǎi tā fāng cǐ jiè zhú lèi suí xíng yìng xiàn sè shēn
贤之愿海。他方此界，逐类随形。应现色身，
yǎn yáng miào fǎ ní lí kǔ qù è guǐ dào zhōng huò fàng dà guāng
演扬妙法。泥犁苦趣，饿鬼道中，或放大光
míng huò xiàn zhū shén biàn qí yǒu jiàn wǒ xiàng nǎi zhì wén wǒ míng
明，或现诸神变，其有见我相，乃至闻我名，
jiē fā pú tí xīn yǒng chū lún huí kǔ huǒ huò bīng hé zhī dì biàn
皆发菩提心，永出轮回苦。火镬冰河之地，变
zuò xiāng lín yǐn tóng shí tiě zhī tú huà shēng jìng tǔ pī máo dài jiǎo
作香林；饮铜食铁之徒，化生净土。披毛戴角，
fù zhài hán yuàn jìn bà xīn suān xián zhān lì lè jí yì shì ér xiàn
负债含怨，尽罢辛酸，咸沾利乐。疾疫世而现
wéi yào cǎo jiù liáo chén kē jī jǐn shí ér huà zuò dào liáng jì zhū
为药草，救疗沉痾；饥谨时而化作稻粱，济诸
pín nǐ dàn yǒu lì yì wú bù xīng chóng cì qī lěi shì yuān qīn
贫馁。但有利益，无不兴崇。次期累世冤亲，
xiàn cún juàn shǔ chū sì shēng zhī gǔ mò shě wàn jié zhī ài chán děng
现存眷属，出四生之汨没，舍万劫之爱缠。等
yǔ hán shēng qí chéng fó dào xū kōng yǒu jìn wǒ yuàn wú qióng
与含生，齐成佛道。虚空有尽，我愿无穷。
qíng yǔ wú qíng tóng yuán zhǒng zhì
情与无情，同圆种智。

huíxiàng jì
回向偈

(一遍)

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土

shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦

ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心

jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛。一切菩萨摩诃萨。摩诃般

rě bō luó mì
若波罗蜜

sān guī yī
三皈依

(一遍)

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú
自皈依佛，当愿众生，体解大道，发无

shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
上心；自皈依法，当愿众生，深入经藏，

zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng
智慧如海；自皈依僧，当愿众生，统理大众，

yí qiè wú ài hé nánshèngzhòng
一切无碍。和南圣众。

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪